

Jean Monnet Center of Excellence
Research on Crucial Issues of European
Integration

University of Macedonia
Thessaloniki
Greece

Τετράδιο Εργασίας: Πολιτική για τη νεολαία, Youth
guarantee και απασχόληση στην ΕΕ

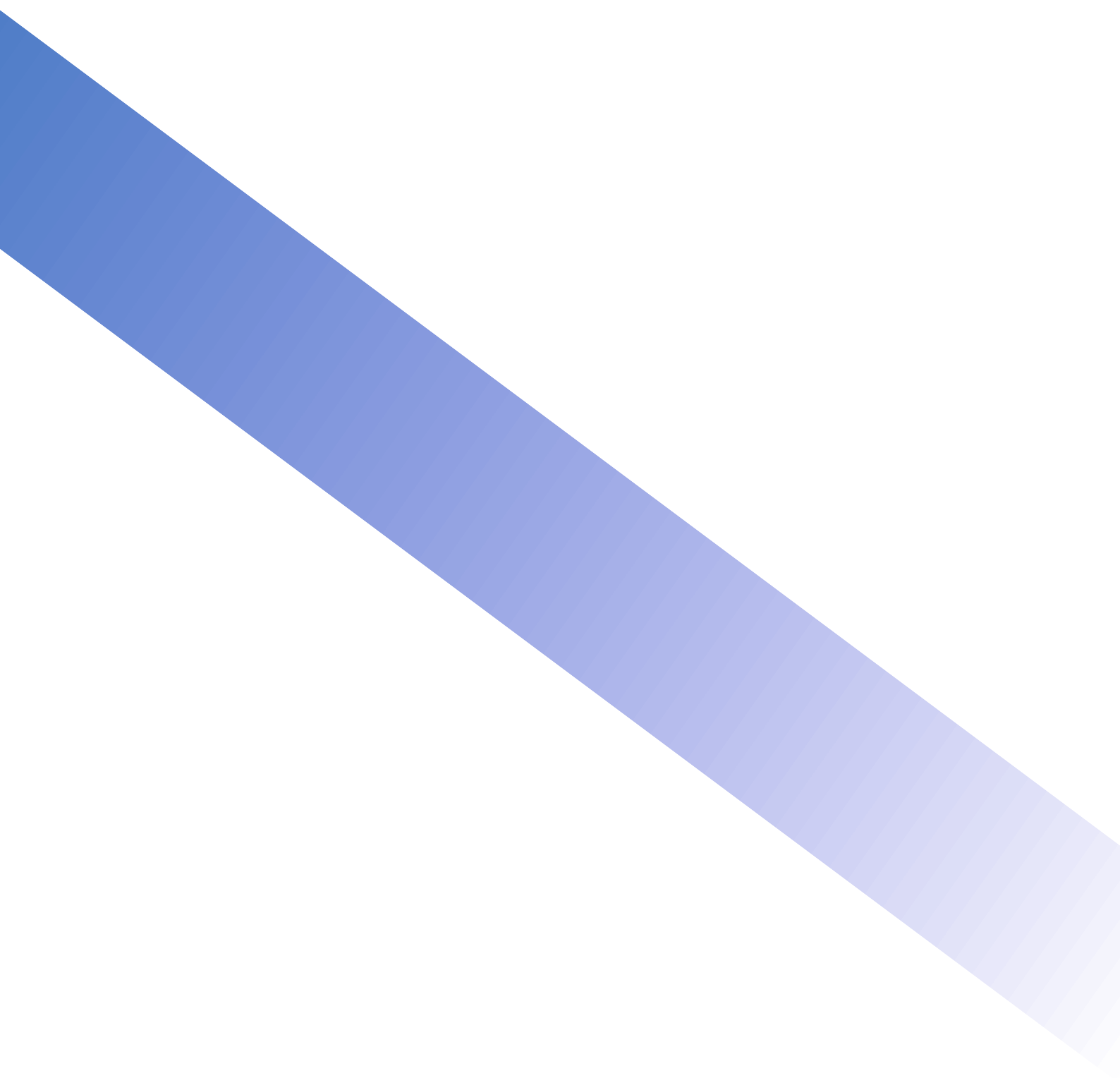
Submitted by: Αικατερίνη Αλεξανδίδη, Ανδρέας Ρεντζής,
Ιωάννα Ζαρκάδα

Supervision: Καθηγητής Δημήτριος Σκιαδάς

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

Πολιτική για τη νεολαία, το Youth Guarantee και την απασχόλησης στην ΕΕ

ΟΡΙΣΜΟΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Σύμφωνα με τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών

Με πρωτοβουλία της Ρουμανία το 1977, η Γενική Συνέλευση του Ο.Η.Ε. αποφάσισε να ορίσει το έτος 1985 ως Παγκόσμιο Έτος Νεολαίας. Κατά την προπαρασκευαστική περίοδο του Παγκόσμιου Έτους Νεολαίας ως νεολαία ορίστηκαν τα άτομα ηλικίας 14 έως 25 ετών. Ο παρόν ορισμός έγινε επισήμως αποδεκτός το 1981 με την απόφαση 36/28 της Γενικής Συνέλευσης του Ο.Η.Ε¹.

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Ένωση

Το Ινστιτούτο IRAD εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, πραγματοποίησε έρευνα για τη σύνταξη και έκδοση της Λευκής Βίβλου για τη νεολαία (2001), στα πλαίσια της οποίας όρισε την νεολαία ως την ηλικιακή ομάδα από 15 έως 25 ετών².

ΝΕΟΛΑΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Ιστορική Αναδρομή

- Λευκό Βιβλίο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Μια νέα προή για την ευρωπαϊκή νεολαία (2001)
- Ευρωπαϊκό Σύμφωνο για τη Νεολαία (2005)
- Στρατηγική για τη Νεολαία (2009)
- Στρατηγική «Ευρώπη 2020»
 - ⇒ Νεολαία σε κίνηση (2010)
 - ⇒ Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας (2010)
 - ⇒ Εγγυήσεις για τη Νεολαία (2013)

¹ United Nations General Assembly, A/RES/34/151, “International Youth Year: Participation, Development, Peace”, 1979

² IRAD, “Study on the State of Young People and Youth Policy in Europe”, 2001

Η Λευκή Βίβλος αποτελεί το πρώτο ορόσημο στις πολιτικές νεολαίας. Βασικός στόχος να εξασφαλίσει στην Ευρωπαϊκή Ένωση ένα νέο πλαίσιο συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας, ένα πλαίσιο που θα είναι φιλόδοξο, θα ανταποκρίνεται στις προσδοκίες των νέων και παράλληλα θα είναι ρεαλιστικό, θα ιεραρχεί εξαιρετικά πολυάριθμα θέματα και θα σέβεται τα διάφορα εμπλεκόμενα επίπεδα αρμοδιοτήτων. Το νέο αυτό πλαίσιο συνεργασίας περιλαμβάνει δύο μεγάλα σκέλη:

- Την εφαρμογή της ανοιχτής μεθόδου συντονισμού στον πιο ειδικό τομέα της νεολαίας
- Την καλύτερη συνεκτίμηση της νεολαίας μέσα στις άλλες πολιτικές

⇒ Τα πολυάριθμα άλλα θέματα για τα οποία έγινε λόγος κατά την ανταλλαγή απόψεων όπως η **απασχόληση**, οι τυπικές και μη τυπικές μορφές εκπαίδευσης και μάθησης, η κοινωνική ένταξη, ο ρατσισμός και η ξενοφοβία, η μετανάστευση, η κατανάλωση, η υγεία και η πρόληψη των κινδύνων, το περιβάλλον, η ισότητα των ανδρών και των γυναικών...θα απαιτήσουν στενό συντονισμό με τις αρμόδιες αρχές, τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Παρ' όλα αυτά οι νέες ρυθμίσεις για τη συνεργασία, μέσω των τριών προεδριών σε περιόδους δεκαοκτώ μηνών, και μέσω του λεγόμενου «διαρθρωμένου διαλόγου» (πρώτα όσον αφορά την απασχόληση των νέων και, στη συνέχεια, τη δημοκρατική συμμετοχή και την κοινωνική ένταξη) θεωρήθηκαν δυσκίνητες, έως και ανεφάρμοστες και δεν σημείωσαν την ίδια πρόοδο με την ΑΜΣ⁴.

Οι πολιτικές και οι ενέργειες αυτές αναπτύσσονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο δυνάμει της συνθήκης και χρησιμοποιούν τα διαθέσιμα μέσα πολιτικής. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα μεριμνήσει ώστε οι προσανατολισμοί αυτοί που αφορούν τη νεολαία να λαμβάνονται καλύτερα υπόψη στις άλλες πολιτικές και ενέργειες όποτε κρίνεται σκόπιμο και ανεξάρτητα από τα χρησιμοποιούμενα μέσα. Οι αρμόδιοι για τη νεολαία υπουργοί αναμένεται επίσης να μεριμνήσουν από τη μεριά τους ώστε τα μελήματα που αφορούν τον τομέα της νεολαίας να λαμβάνονται υπόψη στις άλλες πολιτικές σε εθνικό επίπεδο, αλλά και στην υλοποίηση των ευρωπαϊκών πολιτικών.

Ύστερα από τις ανταλλαγές απόψεων που πραγματοποιήθηκαν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θεωρεί ότι η εκπαίδευση, η δια βίου μάθηση, η κινητικότητα, η **απασχόληση** και η κοινωνική ένταξη, καθώς και ο ρατσισμός και η ξενοφοβία, είναι θέματα στα οποία, κατά προτεραιότητα,

³ COM(2001) 681 τελικό

⁴ Schild, H.-J., Williamson, H., Wicke H.-G., Lambert, K.

η νεολαία θα μπορούσε να ληφθεί καλύτερα υπόψη. Ενδεδειγμένη εξέταση απαιτεί και η αυτονομία των νέων.

Ευρωπαϊκό Σύμφωνο για τη Νεολαία⁵

Το Ευρωπαϊκό Σύμφωνο για τη Νεολαία αποτέλεσε παράρτημα στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στα πλαίσια αναθεώρησης της Στρατηγικής της Λισαβόνας. Για πρώτη φορά το 2005 επισημοποιείται ότι οι πολιτικές νεολαίας αποτελούν μέρος της αναπτυξιακής Στρατηγικής της Λισαβόνας (ένταξη του τομέα της νεολαίας στην κοινωνική πολιτική της απασχόλησης).

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμπέρανε ότι οι νέοι πρέπει να επωφεληθούν από μια σειρά πολιτικές και μέτρα που εντάσσονται πλήρως στην αναθεωρημένη στρατηγική της Λισαβόνας και ενέκρινε ένα σύμφωνο με τρία σκέλη:

- ⇒ απασχόληση, κοινωνική ενσωμάτωση και κοινωνική άνοδος
- ⇒ εκπαίδευση, κατάρτιση και κινητικότητα
- ⇒ συνδυασμός της οικογενειακής και της επαγγελματικής ζωής

Τα κράτη μέλη, κατά την παρουσίαση των εθνικών τους προγραμμάτων για τις μεταρρυθμίσεις της Λισαβόνας το φθινόπωρο του 2005, θα βασιστούν στις «Ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές για την ανάπτυξη και την απασχόληση» (που συνδυάζουν τις οικονομικές κατευθυντήριες γραμμές και τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση), τις οποίες πρότεινε η Επιτροπή τον Απρίλιο του 2005.

Μέτρα για την απασχόληση, την ένταξη και την κοινωνική άνοδο των νέων:

Οι προτεινόμενες κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση 2005-2008, που την παρούσα στιγμή αποτελούν μέρος των ολοκληρωμένων κατευθυντήριων γραμμών, βρίσκονται στο επίκεντρο της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση και παίζουν έναν κεντρικό συντονιστικό ρόλο για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών. Εστιάζουν στη συμβολή που έχουν οι πολιτικές απασχόλησης στη δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας, εντοπίζοντας τις εξής τρεις βασικές προτεραιότητες:

- προσέλκυση και διατήρηση περισσότερων ατόμων στην αγορά εργασίας και εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας
- βελτίωση της ικανότητας προσαρμογής εργαζομένων και επιχειρήσεων και ευελιξία των αγορών εργασίας
- αύξηση των επενδύσεων σε ανθρώπινο κεφάλαιο με τη βελτίωση της εκπαίδευσης και των δεξιοτήτων

Τους νέους αφορούν ιδίως οι ακόλουθες κατευθυντήριες γραμμές:

⁵ COM(2005) 206 τελικό

- προώθηση μιας προσέγγισης της εργασίας σε συνάρτηση με τον κύκλο ζωής (στην προσέγγιση αυτή περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, η ανανέωση των προσπαθειών για τη διάνοιξη προοπτικών απασχόλησης για νέους, η μείωση της ανεργίας των νέων καθώς και η ανάληψη αποφασιστικής δράσης ως προς την απασχόληση, την ανεργία και την αμοιβή για την εξάλειψη των διαφορών μεταξύ ανδρών και γυναικών)
- δημιουργία αγορών εργασίας χωρίς αποκλεισμούς για όσους αναζητούν εργασία και για τα μειονεκτούντα άτομα
- καλύτερη ανταπόκριση στις ανάγκες της αγοράς εργασίας
- αύξηση και βελτίωση των επενδύσεων σε ανθρώπινο κεφάλαιο
- προσαρμογή των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης στις νέες απαιτήσεις ως προς τις δεξιότητες.

Στρατηγική για τη Νεολαία⁶

Εντάσσεται στην Ανανεωμένη Κοινωνική Ατζέντα. Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο αποτελεί πλέον το βασικό χρηματοδοτικό εργαλείο. Προτείνεται μια νέα στρατηγική με τρεις πρωταρχικούς και αλληλένδετους στόχους που συνδέονται στενά με τους στόχους της ανανεωμένης κοινωνικής ατζέντας:

- **δημιουργία περισσότερων ευκαιριών** για τους νέους στην εκπαίδευση και την απασχόληση:
 - ⇒ Η δράση στο πλαίσιο της πολιτικής για την απασχόληση, τόσο στα κράτη μέλη όσο και σε επίπεδο ΕΕ, πρέπει να συντονιστεί με βάση τα τέσσερα συστατικά στοιχεία της «ευελιξίας σε συνδυασμό με την ασφάλεια» ώστε να διευκολυνθεί η μετάβαση από το σχολείο στην εργασία ή από την αργία και την ανεργία στην εργασία. Οι νέοι, μετά την έναρξη του επαγγελματικού τους βίου, πρέπει να μπορούν να προχωρούν ανοδικά. Πρέπει να αυξηθούν και να βελτιωθούν οι επενδύσεις στην εξασφάλιση των κατάλληλων δεξιοτήτων για τα επαγγέλματα για τα οποία υπάρχει ζήτηση στην αγορά εργασίας, με καλύτερη αντιστοίχιση δεξιοτήτων και αναγκών στο εγγύς μέλλον και καλύτερη μακροπρόθεσμη πρόβλεψη της ανάγκης δεξιοτήτων.
 - ⇒ να εξασφαλιστεί ότι η απασχόληση των νέων θα εξακολουθήσει να αποτελεί προτεραιότητα
 - ⇒ να αναπτυχθούν οι επαγγελματικές και εκπαιδευτικές ευκαιρίες που παρέχονται στους νέους σε διασυνοριακό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένης της εξοικείωσης τους, από νεαρή ηλικία, με τον κόσμο της εργασίας
 - ⇒ να αναπτυχθούν οι δραστηριότητες που αφορούν τη νεολαία ως μέσο για την υποστήριξη της απασχολησιμότητας των νέων

⁶ COM(2009) 200 τελικό

- ⇒ να ενθαρρυνθεί η συνεργασία μεταξύ των αρμοδίων για τη χάραξη της πολιτικής απασχόλησης και των αρμοδίων για τη χάραξη της πολιτικής για τους νέους καθώς και η συμμετοχή των νέων στην πολιτική απασχόλησης
 - ⇒ να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική χρήση των κονδυλίων της ΕΕ που διατίθεται για την προαγωγή της απασχόλησης των νέων, ιδιαίτερα στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου.
 - ⇒ να αναπτύξουν βραχυπρόθεσμα μέτρα στο πλαίσιο των σχεδίων τους για την οικονομική ανάκαμψη με στόχο την ενίσχυση της απασχόλησης των νέων, καθώς και διαρθρωτικά μέτρα υπέρ της νεολαίας
 - ⇒ να αναπτύξουν υπηρεσίες επαγγελματικού προσανατολισμού και παροχής συμβουλών
 - ⇒ να περιορίσουν τα εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων στην ΕΕ
 - ⇒ να προαγάγουν την ποιοτική μαθητεία στο πλαίσιο των προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης και/ή απασχόλησης
 - ⇒ να βελτιώσουν τις υπηρεσίες παιδικής φροντίδας, ούτως ώστε να συμβάλουν στο συνδυασμό επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής των νέων ενηλίκων
- **βελτίωση της πρόσβασης** και πλήρης συμμετοχή όλων των νέων στην κοινωνία
 - **προαγωγή της αμοιβαίας αλληλεγγύης** μεταξύ της κοινωνίας και των νέων

«Ευρώπη 2020»⁷

Η στρατηγική «Ευρώπη 2020», που εγκαινιάστηκε το 2010, εστιάζει στους νέους και προσεγγίζει διαφορετικούς στόχους σε σχέση με αυτούς, όπως τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου, την αύξηση του ποσοστού των νέων αποφοίτων και τη δημιουργία πλήρους δέσμης μέτρων για πρωτοβουλίες πολιτικής σχετικά με την εκπαίδευση και την απασχόληση.

Οι συστάσεις πολιτικής και οι κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση μετά τη διαδικασία της Λισαβόνας του 2000 και η στρατηγική «Ευρώπη 2020» και οι εμβληματικές πρωτοβουλίες της από το 2010 διατυπώνουν μια γενικευμένη προσέγγιση που ισχύει για τον εργαζόμενο και τον άνεργο πληθυσμό. Ενώ τα έγγραφα πολιτικής της ΕΕ αναγνωρίζουν ότι οι νέοι αντιμετωπίζουν συγκεκριμένα προβλήματα (π.χ. μετάβαση από την εκπαίδευση στην εργασία, χαμηλής ποιότητας πρακτική άσκηση και επισφαλείς θέσεις εργασίας, μικρή κάλυψη από συστήματα κοινωνικής ασφάλισης), οι πρωτοβουλίες πολιτικής περιορίζονται στην ανάπτυξη προκαθορισμένων πολιτικών προτεραιοτήτων και διαδρομών, εις βάρος ενός

⁷ COM(2010) 2020 τελικό

διατομεακού συντονισμού που ζητείται επανειλημμένα από τα ίδια τα θεσμικά όργανα της ΕΕ⁸.

«Νεολαία σε κίνηση»⁹

Η «Νεολαία σε κίνηση» είναι η εμβληματική πρωτοβουλία που ανέλαβε η ΕΕ, στα πλαίσια της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020», με σκοπό να ανταποκριθεί στις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι νέοι και να τους βοηθήσει να γνωρίσουν την επιτυχία στην οικονομία της γνώσης. Πρόκειται για μια ατζέντα-πλαίσιο που εξαγγέλλει βασικές νέες ενέργειες, ενισχύει υπάρχουσες δραστηριότητες και εξασφαλίζει την εκτέλεση άλλων σε επίπεδο ΕΕ και σε εθνικό επίπεδο, τηρώντας την αρχή της επικουρικότητας. Η «Νεολαία σε κίνηση» θα εφαρμοστεί σε στενή συνεργασία με την εμβληματική πρωτοβουλία «Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας», η οποία εξαγγέλθηκε στο πλαίσιο της «Ευρώπης 2020».

Η «Νεολαία σε κίνηση» θα επικεντρωθεί σε τέσσερις κύριες γραμμές δράσης:

- Η έξυπνη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη εξαρτάται από ενέργειες σε όλο το εύρος του συστήματος της διά βίου μάθησης, ώστε να αναπτυχθούν βασικές ικανότητες και ποιοτικά μαθησιακά αποτελέσματα που να συμβαδίζουν με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Η Ευρώπη πρέπει να επεκτείνει και να διευρύνει τις μαθησιακές ευκαιρίες για όλους γενικά τους νέους, συμπεριλαμβανομένης της υποστήριξης για την απόκτηση δεξιοτήτων μέσα από δραστηριότητες μη τυπικής εκπαίδευσης. Η «Νεολαία σε κίνηση» θα υποστηρίξει αυτές τις ενέργειες προτείνοντας, μεταξύ άλλων, μια σύσταση του Συμβουλίου που θα ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να αντιμετωπίσουν το υψηλό επίπεδο πρόωρης αποχώρησης από το σχολείο, μέσα από το Ευρωπαϊκό Έτος Εθελοντισμού 2011 και με μια σύσταση του Συμβουλίου για την επικύρωση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης. Η Επιτροπή προωθεί επίσης την επαγγελματική κατάρτιση μαθητειακού τύπου και την υψηλής ποιότητας πρακτική άσκηση ως μαθησιακές εμπειρίες στον χώρο εργασίας που δημιουργούν γέφυρες με την αγορά εργασίας.
- Η Ευρώπη πρέπει να αυξήσει το ποσοστό των νέων που παρακολουθούν σπουδές τριτοβάθμιας ή ισοδύναμου επιπέδου εκπαίδευσης ώστε να μπορεί να συμβαδίζει με τους ανταγωνιστές στην οικονομία της γνώσης και να προάγει την καινοτομία. Πρέπει επίσης να κάνει την ευρωπαϊκή τριτοβάθμια εκπαίδευση πιο ελκυστική και πιο ανοιχτή στον υπόλοιπο κόσμο και στις προκλήσεις της παγκοσμιοποίησης, προωθώντας κυρίως την κινητικότητα των σπουδαστών και των ερευνητών. Η «Νεολαία σε κίνηση» θα επιδιώξει να βελτιώσει την ποιότητα, την ελκυστικότητα και την ανταποκρισιμότητα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και να προωθήσει την περισσότερη και καλύτερη

⁸ Lahusen, C., Graziano, P., Schulz, N., 2013

⁹ COM(2010) 477 τελικό

κινητικότητα και απασχολησιμότητα προτείνοντας, μεταξύ άλλων, μια νέα ατζέντα για τη μεταρρύθμιση και τον εκσυγχρονισμό της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, περιλαμβανομένης μιας πρωτοβουλίας για τη συγκριτική αξιολόγηση των επιδόσεων των πανεπιστημίων και μιας νέας διεθνούς στρατηγικής της ΕΕ για την προώθηση της ελκυστικότητας της ευρωπαϊκής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και για την ενίσχυση της ακαδημαϊκής συνεργασίας και των ανταλλαγών με παγκόσμιους εταίρους.

- Η υποστήριξη της ΕΕ για τη μαθησιακή κινητικότητα μέσα από προγράμματα και πρωτοβουλίες θα αναθεωρηθεί, θα επεκταθεί και θα συνδεθεί με εθνικούς και περιφερειακούς πόρους. Η διεθνής διάσταση θα ενισχυθεί. Η «Νεολαία σε κίνηση» θα υποστηρίζει τη φιλόδοξη προοπτική να έχουν όλοι οι νέοι της Ευρώπης έως το 2020 τη δυνατότητα να πραγματοποιούν μέρος της εκπαιδευτικής διαδρομής τους στο εξωτερικό, ακόμα και μέσω κατάρτισης σε χώρο εργασίας. Μια σύσταση του Συμβουλίου με στόχο την εξάλειψη των εμποδίων στην κινητικότητα προτείνεται ως μέρος της δέσμης μέτρων για τη «Νεολαία σε κίνηση», συνοδευόμενη από έναν «πίνακα αποτελεσμάτων για την κινητικότητα» για την καταμέτρηση της προόδου των κρατών μελών επί του θέματος. Θα δημιουργηθεί ειδικός δικτυακός τόπος για τη «Νεολαία σε κίνηση» που θα παρέχει πρόσβαση σε πληροφόρηση για τις ευκαιρίες κινητικότητας και μάθησης στην ΕΕ και η Επιτροπή θα προτείνει τη θέσπιση κάρτας νέων σε κίνηση για να διευκολυνθεί η κινητικότητα. Η νέα ενδοενοσιακή πρωτοβουλία με τίτλο «Η πρώτη σου εργασία μέσω του EURES» θα στηρίζει τους νέους ώστε να έχουν πρόσβαση σε ευκαιρίες απασχόλησης και να αναλάβουν μια εργασία στο εξωτερικό, αλλά θα ενθαρρύνει και τους εργοδότες να δημιουργούν θέσεις εργασίας για νεαρούς κινητικούς εργαζόμενους. Η Επιτροπή θα εξετάσει επίσης το ενδεχόμενο να μετατρέψει την προπαρασκευαστική δράση «Erasmus Νεαροί επιχειρηματίες» σε πρόγραμμα που θα προωθεί την κινητικότητα των επιχειρηματιών.
- Η Ευρώπη πρέπει επειγόντως να βελτιώσει την κατάσταση της απασχόλησης των νέων. Η «Νεολαία σε κίνηση» παρουσιάζει ένα πλαίσιο προτεραιοτήτων πολιτικής για δράση σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο με στόχο τη μείωση της ανεργίας των νέων μέσα από τη διευκόλυνση της μετάβασης από το σχολείο στην εργασία και τη μείωση του κατακερματισμού της αγοράς εργασίας. Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στον ρόλο των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης, οι οποίες τίθενται στο επίκεντρο για να ενθαρρύνουν την εγγύηση για τη νεολαία ώστε να εξασφαλιστεί ότι όλοι οι νέοι βρίσκονται σε θέση εργασίας ή στην εκπαίδευση ή δραστηριοποιούνται με άλλο τρόπο, για να δημιουργήσουν ένα ευρωπαϊκό σύστημα παρακολούθησης κενών θέσεων εργασίας και για να παράσχουν υποστήριξη στους νεαρούς επιχειρηματίες.

«Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας»¹⁰

¹⁰ COM(2010) 682 τελικό

Η παρούσα εμβληματική πρωτοβουλία «Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας» καθορίζει, με αντίστοιχα συνοδευτικά και προπαρασκευαστικά μέτρα, τη συμβολή που μπορεί να παράσχει η ΕΕ στην κοινή προσπάθεια στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

Βασικοί στόχοι:

- Καλύτερη λειτουργία των αγορών εργασίας
- Πιο ειδικευμένο εργατικό δυναμικό
- Καλύτερη ποιότητα των θέσεων εργασίας και καλύτερες συνθήκες εργασίας
- Ισχυρότερες πολιτικές για την προώθηση της δημιουργίας θέσεων εργασίας και της ζήτησης για εργατικό δυναμικό

⇒ Παρατηρείται ωστόσο μια εγγενής αβεβαιότητα της πολιτικής ως προς το εάν ανταποκρίνεται στη ζήτηση για δεξιότητες υψηλότερου επιπέδου, η οποία αντικατοπτρίζει την οικονομία της γνώσης ή αποσκοπεί στη διεύρυνση της συμμετοχής και στην προώθηση της κοινωνικής συνοχής σε μια κοινωνία της γνώσης. Η μετατόπιση της πολιτικής είναι προς την οικονομία της γνώσης, ενώ η πραγματικότητα δείχνει ότι πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση και περισσότερη χρηματοδότηση για την υποστήριξη των μαθησιακών αναγκών όσων χρειάζονται ενθάρρυνση για να συμμετάσχουν σε μια κοινωνία της γνώσης. Οποιαδήποτε παράλειψη θα έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση των ανισοτήτων στον τομέα της εκπαίδευσης και της απασχόλησης¹¹.

Η ατζέντα συμπληρώνεται από άλλες πρωτοβουλίες της ΕΕ που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των ανησυχιών συγκεκριμένων ομάδων, όπως η εμβληματική πρωτοβουλία της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» «Νεολαία σε κίνηση».

«Εγγυήσεις για τη Νεολαία»¹²

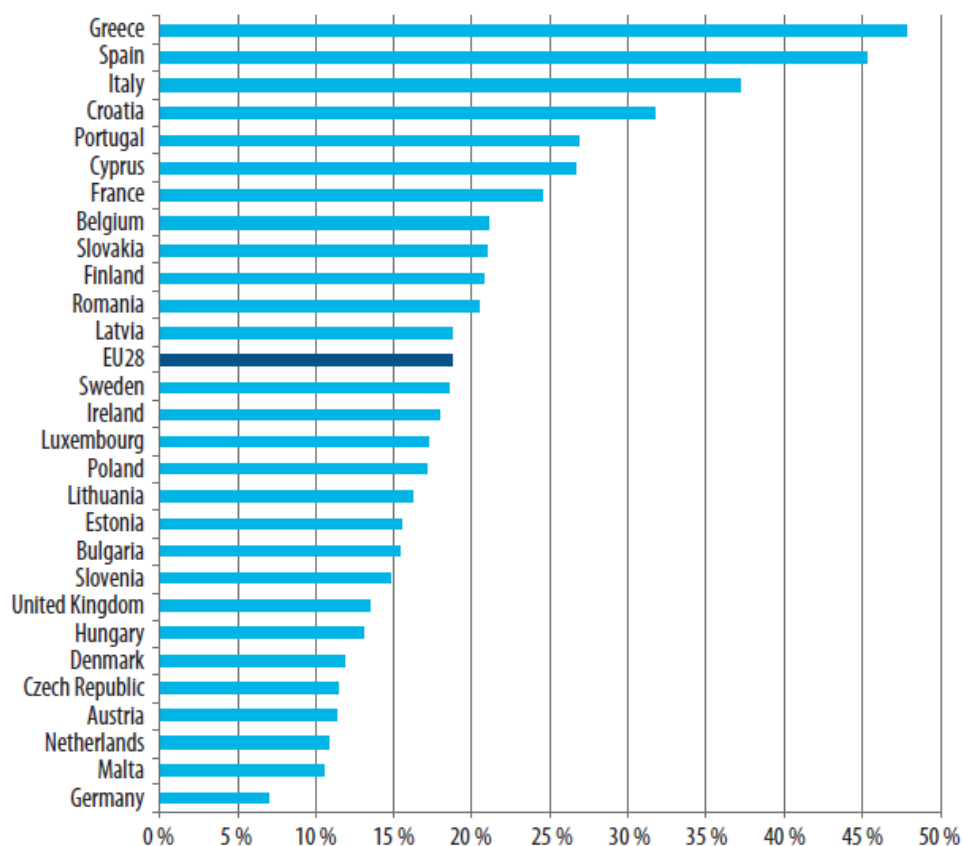
Το 2013, εν μέσω μιας κρίσης με σοβαρό αντίκτυπο στην απασχόληση των νέων, τα κράτη μέλη δεσμεύτηκαν σε μια ολοκληρωμένη προσέγγιση με συγκεκριμένο και άμεσο στόχο την αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων. Το πρόγραμμα «Εγγυήσεις για τη νεολαία», στα πλαίσια της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020» θεσπίστηκε με σκοπό όλοι οι νέοι κάτω των 25 ετών να λαμβάνουν προσφορά απασχόλησης καλής ποιότητας, συνεχή εκπαίδευση, μαθητεία ή άσκηση εντός περιόδου τεσσάρων μηνών από τη στιγμή που καθίστανται άνεργοι ή εξέρχονται από την επίσημη εκπαίδευση. Με τη βελτίωση της μετάβασης από το σχολείο στην εργασία και την επένδυση στην

¹¹ Appleby, Y., Bathmaker, A.-M., 2006

¹² COM(2016) 646 final

απασχολησιμότητα των νέων, το πρόγραμμα «Εγγυήσεις για τη νεολαία» στόχευε επίσης στο να αποτρέψει απώλεια αναπτυξιακού δυναμικού λόγω της απώλειας δεξιοτήτων, της απώλειας κοινωνικής συνοχής και των αποχωρήσεων από την αγορά εργασίας που θα μπορούσαν να πλήξουν σοβαρά την οικονομία της Ευρώπης, ιδίως σε εποχή ταχείας γήρανσης του πληθυσμού.

Youth unemployment rate by Member State in June 2016 (under 25s)

Source: Eurostat, seasonally adjusted youth (under 25) unemployment rate.

Κύρια χαρακτηριστικά των «Εγγυήσεων για τη νεολαία»:

- Οι «Εγγυήσεις για τη νεολαία» εξασφαλίζουν ότι όλοι οι νέοι ηλικίας κάτω των 25 ετών λαμβάνουν ποιοτική προσφορά απασχόλησης, συνεχή εκπαίδευση, μαθητεία ή άσκηση εντός περιόδου τεσσάρων μηνών από τη στιγμή που καθίστανται άνεργοι ή εξέρχονται από την επίσημη εκπαίδευση.
- Οι «Εγγυήσεις για τη νεολαία» καλύπτουν όλους τους νέους εκτός εκπαίδευσης, απασχόλησης ή κατάρτισης (ΕΕΑΚ). Ωστόσο, οι ΕΕΑΚ αποτελούν μια ανομοιογενή ομάδα και μπορούν να διακρίνονται περαιτέρω σε δύο μεγάλες κατηγορίες: οι άνεργοι ΕΕΑΚ αναζητούν ενεργά εργασία· οι άεργοι ΕΕΑΚ δεν αναζητούν εργασία. Η αεργία μπορεί να προκαλείται από διάφορους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων των οικογενειακών υποχρεώσεων και ζητημάτων υγείας αλλά επίσης και της αποθάρρυνσης και της έλλειψης κινήτρου να εγγραφούν ως άνεργοι

- Ο συντονισμός των εθνικών συστημάτων «Εγγυήσεων για τη νεολαία» εναπόκειται στις περισσότερες περιπτώσεις στο υπουργείο που είναι αρμόδιο για την εργασία, ενώ οι δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης γενικά χρησιμεύουν ως το κύριο σημείο επαφής. Οι εναλλακτικοί πάροχοι (συμπεριλαμβανομένων των εμπορικών, βιομηχανικών και βιοτεχνικών επιμελητηρίων, των κέντρων νεολαίας, των εκπαιδευτικών ινστιτούτων και παρόχων και των δήμων) εμπλέκονται στο ένα τρίτο περίπου των κρατών μελών, ενώ σε τρία κράτη μέλη οι νέοι μπορούν να εγγραφούν από τις ειδικές διαδικτυακές πλατφόρμες του προγράμματος «Εγγυήσεις για τη νεολαία».
- Ενώ η πλειονότητα των κρατών μελών στοχεύει σε νέους κάτω των 25 ετών, όπως ορίζεται στη σύσταση του Συμβουλίου, 13 κράτη μέλη έχουν επεκτείνει τον στόχο τους σε εκείνους που είναι κάτω των 30. Στα περισσότερα κράτη μέλη το χρονικό όριο για την υποβολή προσφοράς ορίζεται στους τέσσερις μήνες, σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου.
- Τυπικά παραδείγματα προσφορών στο πλαίσιο των «Εγγυήσεων για τη νεολαία» περιλαμβάνουν:
 1. απασχόληση στην ανοιχτή αγορά εργασίας (επιδοτούμενη ή όχι), αυτοαπασχόληση που υποστηρίζεται μέσω νεοσύστατων επιχειρήσεων και ειδικών επιδοτήσεων·

⇒ Υπάρχει διαφοροποίηση των κινήτρων «ώθησης» και «έλξης» για την έναρξη μιας επιχείρησης. Όταν οι νέοι «ωθούνται» στην αυτοαπασχόληση, δεν θα αναζητήσουν αναγκαστικά ευκαιρίες στην αγορά και δεν θα εφαρμόσουν καινοτομίες με τον ίδιο τρόπο όπως τα άτομα που «έλκονται» από την αυτοαπασχόληση. Αυτή η τελευταία ομάδα ατόμων είναι πιο πιθανό να είναι επιχειρηματική. Η δημιουργία θέσεων εργασίας και η σταθερή επιβίωση σχετίζονται σε μεγάλο βαθμό με την επιχειρηματικότητα και την καινοτομία. Έτσι, είναι σημαντικό να αναγνωρίζονται διαφορετικά κίνητρα για την έναρξη μιας επιχείρησης και οι πολιτικές να προσαρμόζονται ώστε να αντικατοπτρίζουν αυτήν την ετερογένεια. Η εκπαίδευση στον τομέα της επιχειρηματικότητας μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην ενθάρρυνση περισσότερων νέων ανθρώπων για αυτοαπασχόληση¹³.

 2. Ευκαιρίες εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης που σχετίζεται με τη θέση εργασίας, επανένταξη στο σύστημα τυπικής εκπαίδευσης, μαθήματα συμπλήρωσης κενών που υποστηρίζουν την επανένταξη, εκπαίδευση δεύτερης ευκαιρίας·
 3. μαθητεία·
 4. πρακτική άσκηση.

Παράγοντες που επηρεάζουν τα αποτελέσματα των «Εγγυήσεων για τη Νεολαία»¹⁴:

- Έλλειψη στρατηγικών με καθαρά ορόσημα και στόχους για την κάλυψη των αναγκών των νέων ΕΕΑΚ

¹³ Sheehan, M., Mc Namara, A., 2015

¹⁴ European Union, Youth Unemployment - have EU policies made a difference? An assessment of the Youth Guarantee and the Youth Employment Initiative, Special Report No 5, 2017

- Έλλειψη αξιολόγησης και του συνολικού κόστους του προγράμματος «Εγγυήσεις για τη Νεολαία» και της διαθέσιμης χρηματοδότησης από τα κράτη μέλη
- Η προσέγγιση των κρατών μελών είχε επιπτώσεις στην βιώσιμη ένταξη των ΕΕΑΚ
- Η ανεπαρκής ποιότητα των δεδομένων εμπόδισε την ορθή εκτίμηση των αποτελεσμάτων του προγράμματος

Παράλληλα με το πρόγραμμα «Εγγυήσεις για τη νεολαία» η ΕΕ ανέλαβε αρκετές άλλες πρωτοβουλίες. Το 2013 δρομολογήθηκε η Ευρωπαϊκή συμμαχία για θέσεις μαθητείας με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας, της παροχής και της εικόνας της μαθητείας στην Ευρώπη. Τον Μάρτιο του 2014 εγκρίθηκε η σύσταση του Συμβουλίου για πλαίσιο ποιότητας για την πρακτική άσκηση. Το Ευρωπαϊκό σύμφωνο για τη νεολαία του 2015 βασίζεται στις πρωτοβουλίες αυτές με την προώθηση ποιοτικών εταιρικών σχέσεων επιχειρήσεων-εκπαίδευσης.

Προς υποστήριξη των «Εγγυήσεων για τη νεολαία» παρασχέθηκε σημαντική χρηματοδότηση από την ΕΕ μέσω του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ) και της Πρωτοβουλίας για την απασχόληση των νέων (ΠΑΝ).

Συμπεράσματα και προβληματισμοί

- ⇒ Οι οικονομολόγοι έχουν αναγνωρίσει ότι οι πολιτικές απασχόλησης για τους νέους ήταν πολύ λιγότερο από επιτυχείς.
- ⇒ Έχουμε να κάνουμε με επίμονα και διαρθρωτικά πρότυπα, δύσκολα να αντιστραφούν χωρίς δραστικές μεταρρυθμίσεις του φορολογικού συστήματος στην αρχή, της αγοράς εργασίας και των οργανισμών πρόνοιας ως φυσικά επακόλουθα.
- ⇒ Η ανατροπή των δημογραφικών τάσεων, η μη συστηματική αποχώρηση της γενιάς των baby boom (1946-1964) και η επιτυχής, αν και πολύ δύσκολη, ενσωμάτωση των μεταναστευτικών ροών μπορεί να οδηγήσει προς τη σωστή κατεύθυνση εάν συνοδεύεται από έξυπνες και πολύ προοδευτικές πολιτικές.¹⁵
- ⇒ Όχι μόνο οι πολιτικές αλλά και η κατάσταση των νέων ποικίλλει μεταξύ των διαφόρων ευρωπαϊκών χωρών. Οι αριθμοί που περιθωριοποιούνται από την ανεργία, ο ρόλος της οικογένειας στη φροντίδα των νέων, ο αριθμός των αστέγων κ.λπ. διαφέρουν από κράτος σε κράτος και οι πολιτικές για τη νεολαία πρέπει να ανταποκρίνονται στις υπάρχουσες καταστάσεις¹⁶.
- ⇒ Η πανευρωπαϊκή κρίση της ανεργίας των νέων και η επισφαλή φύση των ευκαιριών εκπαίδευσης και απασχόλησης για τους νέους είναι ένα ισχυρό θέμα. Οι υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας, εκπαίδευσης και νεολαίας που έχουν ως

¹⁵ Contini, B., 2012

¹⁶ Wallace, C., Bendit, R., 2009

στόχο να υποστηρίξουν τους νέους στην “ιθαγένεια” των ενηλίκων αποτέλεσαν έτσι το επίκεντρο του αυξημένου πολιτικού και οικονομικού ελέγχου σε αυτή την εποχή της οικονομικής κρίσης¹⁷.

- ⇒ Πώς η πολιτική λιτότητας στην Ευρώπη θα επηρεάσει περαιτέρω το επίπεδο και τους διάφορους κοινωνικούς και οικονομικούς κινδύνους για τους νέους;
- ⇒ Τι είδους μηχανισμοί κοινωνικής αντίστασης και κοινωνικής πρόνοιας μπορούν να παράσχουν μεγαλύτερη προστασία στους νέους εργαζομένους στην εποχή των σοβαρών πολιτικών λιτότητας;
- ⇒ Τι είδους πολιτική εκπροσώπηση μπορεί να προσφέρει μεγαλύτερη φωνή στους νέους;
- ⇒ Μπορούν οι υπάρχοντες θεσμοί σε ολόκληρη την Ευρώπη να αντιμετωπίσουν τις τεράστιες μεταβολές της κλίμακας που προκύπτουν από την πολιτική λιτότητας;¹⁸

ERASMUS +¹⁹

Το Erasmus+ αποτελεί το πρόγραμμα της ΕΕ που αφορά τους τομείς της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της νεολαίας και του αθλητισμού για την περίοδο 2014-2020. Η εκπαίδευση, η κατάρτιση, η νεολαία και ο αθλητισμός μπορούν να συνεισφέρουν σημαντικά στην αντιμετώπιση των κοινωνικοοικονομικών αλλαγών, των κύριων προκλήσεων, στις οποίες καλείται να ανταποκριθεί η Ευρώπη ως το τέλος της δεκαετίας, καθώς και να υποστηρίξουν την εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Ατζέντας για την ανάπτυξη, την απασχόληση, την ισότητα και την κοινωνική ένταξη.

Η καταπολέμηση των αυξανόμενων επιπέδων ανεργίας –ιδίως μεταξύ των νέων– αποτελεί πλέον ένα από τα πιο επιτακτικά καθήκοντα των ευρωπαϊκών κυβερνήσεων. Οι μεγαλύτεροι κίνδυνοι που αντιμετωπίζει η Ευρώπη κατά των νέων είναι:

- Πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου
- Υψηλός κίνδυνος ανεργίας
- Υψηλή κοινωνική περιθωριοποίηση

Ο ίδιος κίνδυνος απειλεί βέβαια και πολλούς ενήλικες οι οποίοι διαθέτουν χαμηλό επίπεδο δεξιοτήτων. Οι τεχνολογίες αλλάζουν σε μεγάλο βαθμό τον τρόπο λειτουργίας όλων των κοινωνιών, πόσο μάλλον και την κοινωνία της Ευρώπης και είναι αναγκαίο να διασφαλιστεί η βέλτιστη χρήση τους. Οι επιχειρήσεις στην ΕΕ πρέπει να γίνουν περισσότερο ανταγωνιστικές μέσω του ταλέντου της καινοτομίας και της εξειδίκευσης στον τομέα τους.

Μια άλλη πρόκληση για την Ευρώπη, αφορά την ανάπτυξη κοινωνικού κεφαλαίου μεταξύ των νέων, την ενδυνάμωση και την ανάπτυξη της δυνατότητας των νέων να συμμετέχουν ενεργά στην κοινωνία, σύμφωνα με τις διατάξεις της Συνθήκης της Λισαβόνας, όπου προβλέπεται ο στόχος της ΕΕ «να ενθαρρύνει τη συμμετοχή των νέων

¹⁷ Bradford, S., Cullen, F., 2014

¹⁸ Kretsos, L., 2014

¹⁹ Erasmus+ Οδηγός προγράμματος

στον δημοκρατικό βίο της Ευρώπης». Η αντιμετώπιση του ζητήματος αυτού μπορεί επίσης να επιδιωχθεί μέσω δραστηριοτήτων μη τυπικής μάθησης που στοχεύουν στην ενίσχυση των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων των νέων καθώς και της ενεργού συμμετοχής τους στα κοινά. Η καλή και αποδοτική λειτουργία των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης και των πολιτικών για τη νεολαία παρέχουν στα άτομα τις δεξιότητες που απαιτεί η αγορά εργασίας και η οικονομία, επιτρέποντάς τους ταυτόχρονα να διαδραματίσουν ενεργό ρόλο στην κοινωνία και να επιτύχουν προσωπική ολοκλήρωση. Οι μεταρρυθμίσεις στους τομείς της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της νεολαίας μπορούν να συντελέσουν στην εκπλήρωση αυτών των στόχων, έχοντας ως βάση ένα κοινό όραμα των υπευθύνων για τη χάραξη πολιτικής και των ενδιαφερόμενων μερών, ορθά στοιχεία και συνεργασία σε διαφόρους τομείς και επίπεδα.

Ακριβώς αυτό τον ρόλο έρχεται να διαδραματίσει το Πρόγραμμα Erasmus +. Έχει σχεδιαστεί με σκοπό να στηρίξει τις προσπάθειες των Χωρών του Προγράμματος για τη δια βίου αξιοποίηση των δυνατοτήτων του ταλέντου και των κοινωνικών εφοδίων της Ευρώπης μέσω της ενοποίησης της παρεχόμενης στήριξης προς την τυπική, τη μη τυπική και την άτυπη μάθηση σε ολόκληρο το φάσμα της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της ενασχόλησης με τη νεολαία. Το Πρόγραμμα ενισχύει επίσης τις δυνατότητες συνεργασίας και κινητικότητας με τις Χώρες Εταίρους, ιδίως στους τομείς της ανώτατης/τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της νεολαίας.

Το Πρόγραμμα υποστηρίζει δράσεις, συνεργασίες και εργαλεία που συνάδουν με τους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και των εμβληματικών πρωτοβουλιών της, όπως οι πρωτοβουλίες «Νεολαία σε κίνηση» και «Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας». Συμβάλλει επίσης, στην επίτευξη των στόχων του στρατηγικού πλαισίου για την Ευρωπαϊκή συνεργασία στην εκπαίδευση και την κατάρτιση, και της στρατηγικής της ΕΕ για τη νεολαία, μέσω των Ανοικτών Μεθόδων Συντονισμού.

Το πρόγραμμα Erasmus + συμβάλλει στην επίτευξη:

- των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», συμπεριλαμβανομένου του πρωταρχικού στόχου της που αφορά την εκπαίδευση
- των στόχων του στρατηγικού πλαισίου για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης «ΕΚ 2020», συμπεριλαμβανομένων των αντίστοιχων σημείων αναφοράς
- της βιώσιμης ανάπτυξης των χωρών εταίρων στον τομέα της ανώτατης/τριτοβάθμιας εκπαίδευσης
- των συνολικών στόχων του ανανεωμένου πλαισίου ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας (2010- 2018)
- του στόχου της ανάπτυξης ευρωπαϊκής διάστασης στον αθλητισμό, και ιδίως στον μαζικό αθλητισμό, σύμφωνα με το πρόγραμμα εργασίας της ΕΕ για τον αθλητισμό και
- της προαγωγής των ευρωπαϊκών αξιών σύμφωνα με το άρθρο 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση

Ιδιαίτερη προσοχή αξίζει να δοθεί στα ακόλουθα χαρακτηριστικά που περιέχει το πρόγραμμα:

- Αναγνώριση και επικύρωση των δεξιοτήτων και των επαγγελματικών προσόντων
- Διάδοση και αξιοποίηση των αποτελεσμάτων των σχεδίων
- Απαίτηση ανοικτής πρόσβασης σε εκπαιδευτικό υλικό, έγγραφα και μέσα που παράγονται στο πλαίσιο του Erasmus +
- Διεθνής διάσταση
- Πολυγλωσσία
- Ισότητα και ένταξη
- Προστασία και ασφάλεια των συμμετεχόντων

Για την επίτευξη των στόχων του, το πρόγραμμα Erasmus+ υλοποιεί τις ακόλουθες δράσεις:

Βασική Δράση 1 – Κινητικότητα των Ατόμων²⁰

Η συγκεκριμένη Βασική Δράση παρέχει στήριξη για:

- Κινητικότητα εκπαιδευομένων και προσωπικού
- Κοινά Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών Erasmus Mundus
- Δάνεια Μεταπτυχιακών Σπουδών Erasmus+

Βασική Δράση 2 – Συνεργασία για Καινοτομία και Ανταλλαγή Ορθών Πρακτικών²¹

Η συγκεκριμένη Βασική Δράση παρέχει στήριξη για:

- Διακρατικές **Στρατηγικές Συμπράξεις**, με στόχο την ανάπτυξη πρωτοβουλιών που αφορούν έναν ή περισσότερους τομείς εκπαίδευσης, κατάρτισης ή νεολαίας και προωθούν την καινοτομία, την ανταλλαγή εμπειριών και τεχνογνωσίας μεταξύ διαφόρων τύπων οργανισμών που δραστηριοποιούνται στους τομείς της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της νεολαίας ή σε άλλους συναφείς τομείς.
- **Συμμαχίες Γνώσης** μεταξύ Ιδρυμάτων Ανώτατης/Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και επιχειρήσεων, με στόχο την προαγωγή της καινοτομίας, της

²⁰ Erasmus+ Οδηγός προγράμματος

²¹ Erasmus+ Οδηγός προγράμματος

επιχειρηματικότητας, της δημιουργικότητας, της απασχολησιμότητας, της ανταλλαγής γνώσεων και/ή της διεπιστημονικής διδασκαλίας και μάθησης.

- **Τομεακές Συμμαχίες Δεξιότητων** που υποστηρίζουν τον σχεδιασμό και την εφαρμογή κοινών κορμών μαθημάτων και αναλυτικών προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης, καθώς και μεθοδολογιών διδασκαλίας και κατάρτισης.
- **Σχέδια Ανάπτυξης Ικανοτήτων/Δυνατοτήτων** για τη στήριξη της συνεργασίας με Χώρες Εταίρους στους τομείς της ανώτατης/ τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της νεολαίας.
- Πλατφόρμες υποστήριξης ΤΠ, συμπεριλαμβανομένης της πλατφόρμας **eTwinning (ηλεκτρονική αδελφοποίηση)**, της πύλης **School Education Gateway**, της **ηλεκτρονικής πλατφόρμας για την εκπαίδευση ενηλίκων στην Ευρώπη (EPALE)** και της **Ευρωπαϊκής Δικτυακής Πύλης της Νεολαίας**, οι οποίες παρέχουν εικονικούς χώρους συνεργασίας, βάσεις δεδομένων για αναζήτηση ευκαιριών, κοινότητες πρακτικής και άλλες διαδικτυακές υπηρεσίες για εκπαιδευτικούς, εκπαιδευτές και όσους δραστηριοποιούνται στον τομέα της σχολικής εκπαίδευσης και της εκπαίδευσης ενηλίκων, καθώς και για νέους, εθελοντές και εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας εντός και εκτός Ευρώπης.

Βασική Δράση 3 – Υποστήριξη Μεταρρυθμίσεων Πολιτικής²²

Η συγκεκριμένη Βασική Δράση παρέχει στήριξη για:

- **Απόκτηση γνώσεων στους τομείς της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της νεολαίας** για χάραξη πολιτικής βάσει στοιχείων στο πλαίσιο συνεργασίας με ακαδημαϊκά δίκτυα και μάθηση και αξιολόγηση από ομότιμους μέσω των ανοικτών μεθόδων συντονισμού στους τομείς της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της νεολαίας.
- **Πρωτοβουλίες για καινοτομίες στην πολιτική**, με σκοπό την προώθηση της χάραξης καινοτόμων πολιτικών από τα ενδιαφερόμενα μέρη και τον έλεγχο από τις δημόσιες αρχές της αποτελεσματικότητας των καινοτόμων πολιτικών μέσω επιτόπιων δοκιμών που βασίζονται σε ορθές μεθοδολογίες αξιολόγησης.
- **Στήριξη των μέσων ευρωπαϊκής πολιτικής** για τη διευκόλυνση της διαφάνειας και της αναγνώρισης των δεξιοτήτων και των επαγγελματικών προσόντων, καθώς και της μεταφοράς διδακτικών μονάδων, με σκοπό την προαγωγή της διασφάλισης ποιότητας, τη στήριξη της επικύρωσης της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης, τη διαχείριση των δεξιοτήτων και την καθοδήγηση.
- **Συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς** με ευρέως αναγνωρισμένη πείρα και αναλυτικές ικανότητες (όπως ο ΟΟΣΑ και το Συμβούλιο της Ευρώπης), με

²² Erasmus+ Οδηγός προγράμματος

σκοπό την ενίσχυση του αντίκτυπου και της προστιθέμενης αξίας των πολιτικών στους τομείς της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της νεολαίας.

- **Διάλογο μεταξύ ενδιαφερόμενων μερών και προώθηση της πολιτικής και του Προγράμματος** με σκοπό την αύξηση της ευαισθητοποίησης σχετικά με τις Ατζέντες Ευρωπαϊκής Πολιτικής και ειδικότερα με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020», τη στρατηγική «Εκπαίδευση και κατάρτιση 2020», τη στρατηγική της ΕΕ για τη νεολαία, καθώς και για την εξωτερική διάσταση των Ευρωπαϊκών πολιτικών στους τομείς της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της νεολαίας

Δραστηριότητες Jean Monnet²³

Οι δραστηριότητες Jean Monnet θα παράσχουν στήριξη για:

- **Ακαδημαϊκές Ενότητες, Έδρες και Κέντρα Αριστείας**, με σκοπό την εμπάθυνση της διδασκαλίας στον τομέα των σπουδών με θέμα την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση στο πλαίσιο του επίσημου προγράμματος μαθημάτων ενός Ιδρύματος Ανώτατης/Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, καθώς και τη διενέργεια, την παρακολούθηση και την εποπτεία της έρευνας σχετικά με το ευρωπαϊκό περιεχόμενο, μεταξύ άλλων σε άλλα εκπαιδευτικά επίπεδα, όπως η εκπαίδευση των διδασκόντων και η υποχρεωτική εκπαίδευση.
- **Πολιτικό διάλογο με τον ακαδημαϊκό κόσμο**, που θα υποστηρίζεται από: α) **Δίκτυα** για την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ διαφόρων Ιδρυμάτων Ανώτατης/Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης ανά την Ευρώπη και ανά τον κόσμο και β) **Σχέδια** για καινοτομία και γόνιμη αλληλεπίδραση, καθώς και για τη διάδοση σχετικού με την ΕΕ περιεχομένου, με στόχο την προώθηση του διαλόγου, τον προβληματισμό σχετικά με ζητήματα που αφορούν την ΕΕ και την ενίσχυση των γνώσεων σχετικά με την ΕΕ και τις διαδικασίες της
- **Στήριξη Ενώσεων/Συνδέσμων**, με σκοπό τη διοργάνωση και την εκτέλεση δραστηριοτήτων που προβλέπονται από το καταστατικό των οργανώσεων, που ασχολούνται με σπουδές και ζητήματα σχετικά με την ΕΕ, και τη δημοσίευση στοιχείων σχετικά με την ΕΕ που απευθύνονται στο ευρύ κοινό, αυξάνοντας έτσι την ενεργό συμμετοχή των Ευρωπαίων πολιτών στα κοινά.

Εκπαίδευση και Κατάρτιση²⁴

Μέσα από τις τρεις βασικές δράσεις που είδαμε παραπάνω γίνεται προσπάθεια να επιτευχθούν οι στόχοι του προγράμματος στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης. Μεταξύ αυτών των δράσεων, συνδέονται με την εκπαίδευση και κατάρτιση και δράσεις όπως:

²³ Erasmus+ Οδηγός προγράμματος

²⁴ Οδηγός του Προγράμματος Erasmus + Πρόγραμμα της ΕΕ για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό 2014-2020

- Τα σχέδια κινητικότητας για τους εκπαιδευόμενους και το προσωπικό στην ανώτατη εκπαίδευση και στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (EEK)
- Τα σχέδια κινητικότητας για το προσωπικό της σχολικής εκπαίδευσης και της εκπαίδευσης ενηλίκων
- Τα κοινά προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών
- Οι στρατηγικές συμπράξεις
- Οι συμμαχίες γνώσης
- Οι τομεακές συμμαχίες δεξιοτήτων

Όλες αυτές οι δράσεις μαζί επιδιώκουν:

- τη βελτίωση του επιπέδου των βασικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων, ιδίως όσον αφορά τη σημασία τους για την αγορά εργασίας
- τη βελτίωση της ποιότητας, τη προαγωγή της αριστείας στην καινοτομία και της διεθνοποίησης στο επίπεδο των ιδρυμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης
- τη ενθάρρυνση της δημιουργίας ενός ευρωπαϊκού χώρου διά βίου μάθησης και τη ευρύτερη γνωστοποίησή του για να συμβάλει στη μεταρρύθμιση των ασκούμενων πολιτικών σε εθνικό επίπεδο και να υποστηρίξει τον εκσυγχρονισμό των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης
- τη ενίσχυση της διεθνούς διάστασης της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, ιδίως μέσω της συνεργασίας μεταξύ του προγράμματος και των ιδρυμάτων των χωρών εταίρων στον τομέα της EEK και της ανώτατης εκπαίδευσης
- τη βελτίωση της διδασκαλίας και της εκμάθησης γλωσσών και η προώθηση της ευρείας γλωσσικής πολυμορφίας της ΕΕ και της διαπολιτισμικής συνείδησης των συμμετεχόντων

Πλέον το νέο πρόγραμμα Erasmus + καλύπτει πέντε κύριους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης:

- **Σχολική εκπαίδευση** - δυνατότητες για προσωπικό και ιδρύματα
- **Επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση** - δυνατότητες για φοιτητές, ασκούμενους, μαθητευόμενους, προσωπικό, ιδρύματα και επιχειρήσεις
- **Τριτοβάθμια εκπαίδευση** - δυνατότητες για φοιτητές, προσωπικό, ιδρύματα και επιχειρήσεις
- **Εκπαίδευση ενηλίκων** - δυνατότητες για προσωπικό, ιδρύματα και επιχειρήσεις
- **Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση** - δυνατότητες για ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα και το προσωπικό τους

Αποφασίστηκε πως την περίοδο 2014-2020, το 10% του προϋπολογισμού θα διατεθεί για την υποστήριξη των ευκαιριών μη τυπικής και άτυπης μάθησης στον τομέα της **νεολαίας**. Μέσα από τις τρεις βασικές δράσεις του Erasmus + που είδαμε παραπάνω θα επιτευχθούν οι στόχοι του προγράμματος στον τομέα της νεολαίας. Μεταξύ αυτών των δράσεων, συνδέονται με τον τομέα της νεολαίας (μη τυπική και άτυπη μάθηση) και δράσεις όπως:

- Τα σχέδια κινητικότητας για τους νέους (ανταλλαγές νέων και ευρωπαϊκή εθελοντική υπηρεσία) και τα άτομα που δραστηριοποιούνται στον τομέα της νεολαίας
- Οι εκδηλώσεις μεγάλης κλίμακας της ευρωπαϊκής εθελοντικής υπηρεσίας
- Οι στρατηγικές συμπράξεις
- Η ανάπτυξη ικανοτήτων/δυνατοτήτων στον τομέα της νεολαίας
- Ο διάλογος μεταξύ των νέων και των υπευθύνων λήψης αποφάσεων στον τομέα της νεολαίας.

Όλες οι δράσεις μαζί επιδιώκουν:

- τη βελτίωση του επιπέδου των σημαντικότερων ικανοτήτων και δεξιοτήτων των νέων, συμπεριλαμβανομένων και των νέων που έχουν λιγότερες ευκαιρίες, καθώς και τη προαγωγή της συμμετοχής τους στη δημοκρατική ζωή της Ευρώπης και στην αγορά εργασίας, της ενεργού συμμετοχής τους στα κοινά, του διαπολιτισμικού διαλόγου, της κοινωνικής ένταξης και της αλληλεγγύης, ιδίως μέσω της αύξησης των ευκαιριών μαθησιακής κινητικότητας των νέων, των ατόμων που απασχολούνται στο τομέα της νεολαίας ή των οργανώσεων και των στελεχών της νεολαίας, και μέσω της ενίσχυσης των δεσμών μεταξύ των νέων και της αγοράς εργασίας
- τη βελτίωση της ποιότητας της εργασίας στον τομέα της νεολαίας, ιδίως μέσω της ενισχυμένης συνεργασίας μεταξύ των οργανώσεων νέων και άλλων εμπλεκόμενων φορέων
- τη συμβολή στη μεταρρύθμιση των ασκούμενων πολιτικών σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, τη στήριξη της ανάπτυξης μιας πολιτικής για τη νεολαία που βασίζεται στη γνώση και σε απτά στοιχεία, καθώς και τη αναγνώριση της μη τυπικής και άτυπης μάθησης, ιδίως μέσω της ενισχυμένης συνεργασίας μεταξύ των ασκούμενων πολιτικών, μέσω της βελτιωμένης χρήσης των μέσων της ΕΕ για τη διαφάνεια και την αναγνώριση, καθώς και μέσω της διάδοσης βέλτιστων πρακτικών

²⁵ Οδηγός του Προγράμματος Erasmus + Πρόγραμμα της ΕΕ για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό 2014-2020

- την ενίσχυση της διεθνούς διάστασης των δραστηριοτήτων στον τομέα της νεολαίας, καθώς και του ρόλου των εργαζόμενων και των οργανώσεων στον τομέα της νεολαίας ως υποστηρικτικών δομών για τους νέους οι οποίες συμπληρώνουν την εξωτερική δράση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως μέσω της προαγωγής της κινητικότητας και της συνεργασίας μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων από το πρόγραμμα, από χώρες εταίρους και διεθνείς οργανισμούς και μέσω της στοχοθετημένης οικοδόμησης ικανοτήτων σε χώρες εταίρους.

Ευρωπαϊκή Εθελοντική Υπηρεσία (European Voluntary Service – Evs)²⁶²⁷

Η Ευρωπαϊκή Εθελοντική Υπηρεσία (European Voluntary Service) ανήκει στο Σχέδιο κινητικότητας για νέους και για άτομα που δραστηριοποιούνται στον τομέα της νεολαίας και δίνει τη δυνατότητα σε νέους ηλικίας 17-30 ετών να παρέχουν, μέσω της προσωπικής τους δέσμευσης, υπηρεσία πλήρους απασχόλησης σε εθελοντική βάση, διάρκειας 2 έως και 12 μηνών σε κάποια άλλη χώρα εντός ή εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι νέοι εθελοντές έχουν την ευκαιρία να συνεισφέρουν στο καθημερινό έργο οργανισμών που ασχολούνται σε τομείς όπως η παροχή πληροφόρησης σε νέους σχετικά με την ενημέρωση και τις πολιτικές για την νεολαία, το περιβάλλον, με τις τέχνες και τον πολιτισμό, την προσωπική και κοινωνική/εκπαιδευτική ανάπτυξη νέων, παιδιών, άτομα με αναπηρία, τη διαπολιτισμική μάθηση, τη συμμετοχή τους στα κοινά, την κοινωνική περίθαλψη, την ένταξη των μειονεκτούντων, τα προγράμματα μη τυπικής εκπαίδευσης, την εκπαίδευση στις ΤΠΕ και στα ψηφιακά μέσα, τον πολιτισμό και τη δημιουργικότητα, την αναπτυξιακή συνεργασία, κ.λπ.

Ένα σχέδιο μπορεί να περιλαμβάνει από 1 ως 30 εθελοντές οι οποίοι μπορούν να προσφέρουν την εθελοντική τους υπηρεσία είτε μεμονωμένα είτε ομαδικά. Επίσης, οι νέοι με λιγότερες ευκαιρίες μπορούν να λάβουν πρόσθετη υποστήριξη για να είναι δυνατή η συμμετοχή τους και θα τους επιτρέπεται να συμμετέχουν στην Ευρωπαϊκή Εθελοντική Υπηρεσία για μικρότερο χρονικό διάστημα (από 2 εβδομάδες και πάνω). Εξίσου σημαντικό για τους νέους που συμμετέχουν είναι ότι όσα επιτύχουν και μάθουν μέσω της εθελοντικής τους εργασίας πιστοποιούνται σε ευρωπαϊκό επίπεδο μέσω του εργαλείου αναγνώρισης «Youthpass».

Οι Αρχές της Ευρωπαϊκής Εθελοντικής Υπηρεσίας είναι οι εξής:

- Η εξασφάλιση της καθολικής πρόσβασης των νέων στην Ευρωπαϊκή Εθελοντική Υπηρεσία: οι οργανώσεις υποδοχής δεν μπορούν να προσδιορίσουν ότι οι εθελοντές πρέπει να είναι μιας συγκεκριμένης εθνικής ομάδας, θρησκείας, σεξουαλικού προσανατολισμού, πολιτικών πεποιθήσεων κλπ.

²⁶ Οδηγός του Προγράμματος Erasmus + Πρόγραμμα της ΕΕ για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό 2014-2020

²⁷ European Voluntary Service - Charter

Καθώς επίσης ούτε μπορούν να απαιτήσουν προσόντα ή κάποιο εκπαιδευτικό επίπεδο για να επιλέξουν τους εθελοντές.

- Να προσφέρει στους νέους μέσα από την εκτέλεση ενός σαφώς καθορισμένου συνόλου καθηκόντων, την ευκαιρία να ενσωματώσουν μερικές νέες και φρέσκες ιδέες, στο όλο εγχείρημα της Ευρωπαϊκής Εθελοντικής Υπηρεσίας που απορρέουν από την δημιουργικότητα και την εμπειρία τους ως εθελοντές.
- Η εξασφάλιση σαφών ευκαιριών μάθησης για τους εθελοντές.

Χαρακτηριστικά για να πάρουμε ένα παράδειγμα Κατά τη διάρκεια των τεσσάρων ετών 2007-2010²⁸:

- Περισσότερα από 527.000 άτομα (390.000 νέοι άνθρωποι και 137.000 νέοι εργαζόμενοι) έχουν συμμετάσχει στο πρόγραμμα «Νεολαία σε δράση».
- Από τα 61.000 υποβληθέντα σχέδια χορηγήθηκαν τα 30.100 σχέδια.
- Το πρόγραμμα «Νεολαία σε Δράση» περιελάμβανε ετησίως περίπου 20.000 φορείς (οργανώσεις νεολαίας, άτυπες ομάδες νέων ανθρώπων, δημόσιοι φορείς κ.λπ.)

Σύμφωνα με έρευνα που έγινε για την ίδια περίοδο, το 62% των συμμετεχόντων δήλωσε πως πλέον μετά την συμμετοχή του ως εθελοντής ενδιαφέρεται πολύ περισσότερο για Ευρωπαϊκά θέματα. Το 70% δήλωσε πως βρήκε την όλη εμπειρία πολύ εποικοδομητική για τον εαυτό του, ενώ παράλληλα το 85% σίγουρα θα πρότεινε και σε άλλα νέα άτομα να λάβουν μέρος σε παρόμοιο πρόγραμμα.

Πολλά κράτη μέλη αναφέρουν ότι το πρόγραμμα Νεολαία σε Δράση και ειδικότερα η Ευρωπαϊκή Εθελοντική Υπηρεσία (ΕΕΥ) συνιστούν σημαντική, αν όχι τη σημαντικότερη, πηγή για εθελοντική προσφορά των νέων σε άλλη χώρα. Αρκετές χώρες διεξάγουν διμερή ή πολυμερή προγράμματα ανταλλαγών.

Αθλητισμός²⁹

Οι δράσεις στον τομέα του αθλητισμού θα παράσχουν στήριξη για:

- **Συμπράξεις Συνεργασίας**, με στόχο την προώθηση της ακεραιότητας του αθλητισμού (αντι-ντόπινγκ, καταπολέμηση των «στημένων» αγώνων, προστασία των ανηλίκων), υποστηρίζοντας καινοτόμες προσεγγίσεις για την

²⁸ The Impact of the European Voluntary Service

²⁹ Erasmus+ Οδηγός προγράμματος

εφαρμογή των αρχών της ΕΕ σχετικά με τη χρηστή διακυβέρνηση στον αθλητισμό και των στρατηγικών της ΕΕ στον τομέα της κοινωνικής ένταξης και των ίσων ευκαιριών, ενθαρρύνοντας τη συμμετοχή σε αθλήματα και τη σωματική άσκηση και υποστηρίζοντας την εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών της ΕΕ για τη διπλή σταδιοδρομία των αθλητών.

- **Ευρωπαϊκές αθλητικές διοργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα**, παρέχοντας επιχορηγήσεις σε μεμονωμένους οργανισμούς που αναλαμβάνουν την προετοιμασία, τη διοργάνωση και την παρακολούθηση των εκδηλώσεων.
- **Ενίσχυση της βάσης στοιχείων για τη χάραξη πολιτικής** μέσω μελετών, συλλογής δεδομένων, ερευνών, δικτύων, διασκέψεων και σεμιναρίων με σκοπό τη διάδοση ορθών πρακτικών από τις Χώρες του Προγράμματος και τις αθλητικές οργανώσεις και την ενίσχυση των δικτύων σε επίπεδο ΕΕ, έτσι ώστε τα μέλη κάθε χώρας στο πλαίσιο των εν λόγω δικτύων να επωφελούνται από συνέργειες και ανταλλαγές με τους εταίρους τους.
- **Διάλογο με τους αρμόδιους ευρωπαϊκούς φορείς**, κυρίως στο πλαίσιο του ετήσιου φόρουμ της ΕΕ για τον αθλητισμό, και στήριξη των αθλητικών εκδηλώσεων στο πλαίσιο της Προεδρίας, που διοργανώνονται από τα κράτη μέλη της ΕΕ τα οποία ασκούν την Προεδρία της ΕΕ

ΝΕΟΛΑΙΑ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Ο αθλητισμός προστέθηκε στις συναφείς αρμοδιότητες της ΕΕ με τη Συνθήκη της Λισαβόνας (2009). Τα οφέλη μιας πανευρωπαϊκής προσέγγισης είναι προφανή για την προώθηση των κοινωνικών και οικονομικών οφελών που αποφέρει η συμμετοχή σε αθλητικές δραστηριότητες και η σωματική άσκηση, καθώς και για την καταπολέμηση της αθλητικής βίας, της μισαλλοδοξίας ή της φαρμακοδιέγερσης των αθλητών. Η ανταλλαγή πληροφοριών σε επίπεδο ΕΕ βοηθά τα κράτη μέλη στη χάραξη αποτελεσματικών πολιτικών για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων³⁰.

Άρθρο 165 ΣΑΕΕ³¹

1. Η Ένωση συμβάλλει στην ανάπτυξη παιδείας υψηλού επιπέδου, ενθαρρύνοντας τη συνεργασία μεταξύ κρατών μελών και, αν αυτό απαιτείται, υποστηρίζοντας και συμπληρώνοντας τη δράση τους, σεβόμενη ταυτόχρονα πλήρως την αρμοδιότητα των κρατών μελών για το περιεχόμενο της διδασκαλίας και την οργάνωση του εκπαιδευτικού συστήματος, καθώς και την πολιτιστική και γλωσσική τους πολυμορφία.

Η Ένωση συμβάλλει στην προώθηση των ευρωπαϊκών επιδιώξεων στον χώρο του αθλητισμού, λαμβάνοντας υπόψη παράλληλα τις ιδιαιτερότητές

³⁰ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Εκπαίδευση και κατάρτιση — Το κλειδί για το μέλλον σας

³¹ Ευρωπαϊκή Ένωση, Ενοποιημένες Συνθήκες Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, 2010

του, τις δομές του που βασίζονται στον εθελοντισμό καθώς και τον κοινωνικό και εκπαιδευτικό του ρόλο.

2. Η δράση της Ένωσης έχει ως στόχο:
 - να αναπτύσσει την ευρωπαϊκή διάσταση της παιδείας, μέσω ιδίως της εκμάθησης και της διάδοσης των γλωσσών των κρατών μελών,
 - να ευνοεί την κινητικότητα φοιτητών και εκπαιδευτικών, μεταξύ άλλων και μέσω της ακαδημαϊκής αναγνώρισης διπλωμάτων και περιόδων σπουδών,
 - να προωθεί τη συνεργασία μεταξύ εκπαιδευτικών ιδρυμάτων,
 - να αναπτύσσει την ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών για τα κοινά προβλήματα των εκπαιδευτικών συστημάτων των κρατών μελών,
 - να ευνοεί την ανάπτυξη των ανταλλαγών νέων, καθώς και οργανωτών κοινωνικομορφωτικών δραστηριοτήτων, και να ενθαρρύνει τη συμμετοχή των νέων στο δημοκρατικό βίο της Ευρώπης,
 - να ενθαρρύνει την ανάπτυξη της εκπαίδευσης εξ αποστάσεως,
 - **να αναπτύσσει την ευρωπαϊκή διάσταση του αθλητισμού, προάγοντας τη δικαιοσύνη και τον ανοιχτό χαρακτήρα των αθλητικών αναμετρήσεων και τη συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων για τον αθλητισμό φορέων, καθώς και προστατεύοντας τη σωματική και ηθική ακεραιότητα των αθλητών, ιδίως των νεότερων μεταξύ τους.**
3. Η Ένωση και τα κράτη μέλη ευνοούν τη συνεργασία με τις τρίτες χώρες και τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς σε θέματα παιδείας και αθλητισμού, και ειδικότερα με το Συμβούλιο της Ευρώπης.
4. Προκειμένου να συμβάλει στην υλοποίηση των στόχων του παρόντος άρθρου:
 - το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και με την Επιτροπή των Περιφερειών, θεσπίζουν δράσεις ενθάρρυνσης, χωρίς να εναρμονίζουν τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις των κρατών μελών
 - το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, διατυπώνει συστάσεις.

Αθλητισμός στην ΕΕ³²

- Ο αθλητισμός και η σωματική άσκηση είναι αναπόσπαστο κομμάτι της ζωής εκατομμυρίων Ευρωπαίων και βασικό στοιχείο του νέου ευρωπαϊκού προγράμματος Erasmus+, το οποίο προωθεί τη συνεργασία, τον διάλογο και τη συμμετοχή.
- Το πρόγραμμα Erasmus+ (2014-2020) επικεντρώνεται στον μαζικό αθλητισμό. Μπορεί να συγχρηματοδοτεί πρωτοβουλίες για την ανάπτυξη, ανταλλαγή και υλοποίηση καινοτόμων ιδεών και πρακτικών σε ευρωπαϊκό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

³² https://europa.eu/european-union/topics/sport_el

- Το «Erasmus+: Sport» θα συμβάλει στην ανάπτυξη της ευρωπαϊκής διάστασης του αθλητισμού, την τόνωση της συνεργασίας μεταξύ των αθλητικών οργανώσεων, των δημόσιων αρχών και άλλων μερών. Επικεντρώνεται δε στους ακόλουθους τομείς:
 - ⇒ Σωματική άσκηση για καλύτερη υγεία
 - ⇒ Καταπολέμηση του ντόπινγκ
 - ⇒ **Κοινωνική ένταξη, ενσωμάτωση και ίσες ευκαιρίες:**
Ο αθλητισμός μπορεί να γεφυρώσει κοινωνικές διαφορές. Οι χώρες της ΕΕ που υποβάλλουν αίτηση για επιχορηγήσεις του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης ενθαρρύνονται να συμπεριλάβουν σχέδια προώθησης της κοινωνικής ένταξης μέσω του αθλητισμού. Διακρατικά σχέδια και διεθνείς εκδηλώσεις έχουν επωφεληθεί τέτοιων επιχορηγήσεων.
 - ⇒ Καταπολέμηση του ρατσισμού και της βίας σε αθλητικές εκδηλώσεις
 - ⇒ Χρηστή διακυβέρνηση στον αθλητισμό
 - ⇒ **Διπλή καριέρα για τους αθλητές:**
Η ΕΕ υποστηρίζει την εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση των νεαρών ταλαντούχων αθλητών παράλληλα με τις εντατικές προπονήσεις τους, ώστε να είναι προετοιμασμένοι για διπλή καριέρα. Οι οδηγίες της ΕΕ για τη διπλή σταδιοδρομία των αθλητών (2012) δείχνουν πώς μπορεί να επιτευχθεί αυτό μέσα από εθνικές και ευρωπαϊκές πολιτικές. Η ΕΕ έχει χρηματοδοτήσει διάφορα σχετικά σχέδια.

Συμβούλιο Παιδείας, Νεολαίας, Πολιτισμού και Αθλητισμού³³

- Το Συμβούλιο Παιδείας, Νεολαίας, Πολιτισμού και Αθλητισμού συναπαρτίζονται οι υπουργοί όλων των κρατών μελών της ΕΕ, οι οποίοι είναι αρμόδιοι για την παιδεία, τον πολιτισμό, τη νεολαία, τα μέσα ενημέρωσης, την επικοινωνία και τον αθλητισμό. Η ακριβής σύνθεση του Συμβουλίου εξαρτάται από τα θέματα που πρόκειται να συζητηθούν σε κάθε σύνοδο.
- Στις συνόδους του Συμβουλίου παρευρίσκεται επίσης αντιπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής - συνήθως ο Επίτροπος για την εκπαίδευση, τον πολιτισμό, την πολυγλωσσία και τη νεολαία.
- Το Συμβούλιο Παιδείας, Νεολαίας, Πολιτισμού και Αθλητισμού συνέρχεται τρεις ή τέσσερις φορές το χρόνο, εκ των οποίων δύο υπό πλήρη σύνθεση.

³³ <http://www.consilium.europa.eu/el/council-eu/configurations/eyps/>

- Με τις δράσεις της ΕΕ στους τομείς της παιδείας, της νεολαίας, του πολιτισμού και του αθλητισμού επιδιώκεται, μεταξύ άλλων, η κοινωνική ένταξη μέσω του αθλητισμού.

Λευκή Βίβλος για τον Αθλητισμό³⁴

- Βελτίωση της δημόσιας υγείας μέσω της σωματικής άσκησης
 - ⇒ Η Επιτροπή θα καταστήσει τη σωματική άσκηση για τη βελτίωση της υγείας ακρογωνιαίο λίθο των συναφών με τον αθλητισμό δραστηριοτήτων της και θα επιδιώξει να εντάξει αποτελεσματικότερα αυτή την πρωτοβουλία στα σχετικά χρηματοδοτικά μέσα, όπως:
 - ✓ τα προγράμματα «Νεολαία» και «Ενεργός συμμετοχή του πολίτη στα κοινά» (συνεργασία μεταξύ αθλητικών οργανώσεων, σχολείων, κοινωνίας των πολιτών, γονέων και άλλων εταίρων σε τοπικό επίπεδο)·
 - ✓ το πρόγραμμα της διά βίου μάθησης (επιμόρφωση του διδακτικού προσωπικού και συνεργασία μεταξύ σχολείων).
- Προώθηση του εθελοντισμού και ενεργός συμμετοχή του πολίτη στα κοινά μέσω του αθλητισμού.
 - ⇒ η Επιτροπή θα προτείνει να ενθαρρυνθεί ο εθελοντισμός των νέων στον αθλητισμό μέσω του προγράμματος «Νεολαία εν δράσει» σε τομείς όπως οι ανταλλαγές νέων και η εθελοντική υπηρεσία για αθλητικές διοργανώσεις.
- Το δυναμικό του αθλητισμού στην υπηρεσία της κοινωνικής ένταξης, της ενσωμάτωσης και των ίσων ευκαιριών.
 - ⇒ Η Επιτροπή θα προτείνει στα κράτη μέλη τα προγράμματα «PROGRESS», «Διά βίου μάθηση», «Νεολαία εν δράσει» και «Ευρώπη για τους πολίτες» να στηρίζουν ενέργειες που να προωθούν την κοινωνική ενσωμάτωση μέσω του αθλητισμού και την καταπολέμηση των διακρίσεων στον αθλητισμό.

Οδηγίες της ΕΕ για τη διπλή σταδιοδρομία των αθλητών³⁵

- Αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές απευθύνονται κυρίως στους υπεύθυνους για τη χάραξη πολιτικής στα κράτη μέλη, ως έμπνευση για τη διαμόρφωση και την υιοθέτηση κατευθυντήριων γραμμών διπλής καριέρας προσανατολισμένων στην δράση και στην αύξηση της ευαισθητοποίησης σε εθνικό επίπεδο σχετικά

³⁴ COM(2007) 391 τελικό

³⁵ EU Guidelines on Dual Careers of Athletes Recommended Policy Actions in Support of Dual Careers in High-Performance Sport, 16 November 2012

με την έννοια της διπλής σταδιοδρομίας. Προσβλέπουν στην ευαισθητοποίηση των κυβερνήσεων, των οργάνων διοίκησης του αθλητισμού, των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των εργοδοτών για τη δημιουργία του κατάλληλου περιβάλλοντος για διπλή σταδιοδρομία αθλητών, συμπεριλαμβανομένου του κατάλληλου νομικού και δημοσιονομικού πλαισίου και μιας προσαρμοσμένης προσέγγισης που σέβεται τις διαφορές μεταξύ των αθλημάτων. Αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές δεν έχουν αναπτυχθεί ώστε να καταστούν δεσμευτικό μέσο και σέβονται την ποικιλία των ικανοτήτων και των παραδόσεων στα κράτη μέλη στους διάφορους τομείς πολιτικής.

- Η προώθηση διπλών σταδιοδρομιών αθλητών ανταποκρίνεται σε πολλούς από τους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» (πρόληψη της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου, περισσότεροι απόφοιτοι της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, υψηλότερη απασχολησιμότητα) και καθιστά τις πολιτικές για τον αθλητισμό πιο αποδοτικές διατηρώντας πιο ταλαντούχους και υψηλής απόδοσης αθλητές στο αθλητικό σύστημα.
- Οι κατευθυντήριες γραμμές πρέπει να συμβάλλουν στην ανταλλαγή και τη διάδοση ορθών πρακτικών και μαθησιακών εμπειριών στον τομέα αυτό.
- Παράδειγμα καλών πρακτικών:
 - ⇒ Στο ποδόσφαιρο, η Ένωση Ευρωπαϊκών Ποδοσφαιρικών Ομοσπονδιών UEFA ζητά από τους συλλόγους να διασφαλίσουν ότι κάθε νεαρός παίκτης που συμμετέχει στο πρόγραμμα ανάπτυξης της νεολαίας έχει τη δυνατότητα να παρακολουθήσει υποχρεωτική σχολική εκπαίδευση σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο και δεν εμποδίζεται να συνεχίσει τη μη ποδοσφαιρική του εκπαίδευση.
 - ⇒ Οι θετικές εμπειρίες στα κράτη μέλη όπου οι ακαδημίες νεαρών επαγγελματιών αθλητικών σωματείων ήδη συνεργάζονται με ινστιτούτα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης που οδηγούν σε προσόντα που σχετίζονται με τον αθλητισμό, όπως ο εκπαιδευτής του αθλητισμού ή ο προπονητής, δείχνουν ότι οι ρυθμίσεις διπλής σταδιοδρομίας δεν πρέπει να περιορίζονται μόνο στην ευελιξία, αλλά μπορούν επίσης να περιλαμβάνουν πρόγραμμα σπουδών οδηγώντας σε ένα επάγγελμα στον αθλητισμό.

Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την προώθηση των κινητικών δεξιοτήτων και της σωματικής και αθλητικής δραστηριότητας των παιδιών³⁶

Το Συμβούλιο της ΕΕ και οι αντιπρόσωποι των κυβερνήσεων των κρατών μελών αναγνωρίζουν ότι:

- Παρά τη γενική τάση των παιδιών να είναι σωματικά δραστήρια, η σωματική τους δραστηριότητα έχει μειωθεί κατά την τελευταία εικοσαετία. Η αλλαγή

³⁶ (2015/C 417/09)

αυτή συμπίπτει με τα αυξανόμενα ποσοστά παιδικού σωματικού βάρους και παχυσαρκίας καθώς και με προβλήματα υγείας ή σωματικών ανεπαρκειών, όπως οι μυοσκελετικές διαταραχές

- Για να αποφευχθούν αυτά τα προβλήματα υγείας και ανάπτυξης στην παιδική ηλικία, όλα τα παιδιά (περιλαμβανομένων των παιδιών με αναπηρίες) πρέπει να ενθαρρυνθούν να είναι σωματικά δραστήρια.
- Ο ΠΟΥ χαρακτήρισε την ανεπαρκή σωματική δραστηριότητα ως τον τέταρτο κυριότερο παράγοντα κινδύνου πρόωρης θνησιμότητας και ασθενειών παγκοσμίως. Οι εκθέσεις του ΠΟΥ έχουν καταδείξει ότι η συμμετοχή σε τακτική, ήπια έως έντονη μορφή άθλησης ή σωματικής δραστηριότητας (τουλάχιστον 60 λεπτά την ημέρα για τα παιδιά σχολικής ηλικίας και 3 ώρες για τα παιδιά της προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας δημιουργεί μια μακροχρόνια έφεση για σωματική δραστηριότητα που αυξάνεται κατά τη διάρκεια της εφηβείας και της ενήλικης ζωής
- Στο πλαίσιο αυτό, το εκπαιδευτικό περιβάλλον παίζει ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο, δεδομένου ότι τα παιδιά συμμετέχουν σε σωματικές δραστηριότητες και αθλούνται στο σχολείο
- Με βάση την εντολή της, η ομάδα εμπειρογνομόνων για την προώθηση της σωματικής άσκησης για τη βελτίωση της υγείας πρότεινε τον Ιούνιο του 2015 μια δέσμη συστάσεων για να ενθαρρυνθεί η φυσική αγωγή στα σχολεία, η οποία περιλαμβάνει τις κινητικές δεξιότητες στην προσχολική ηλικία.

Καλούν τα κράτη μέλη της ΕΕ να προβούν, μεταξύ άλλων, στις ακόλουθες ενέργειες:

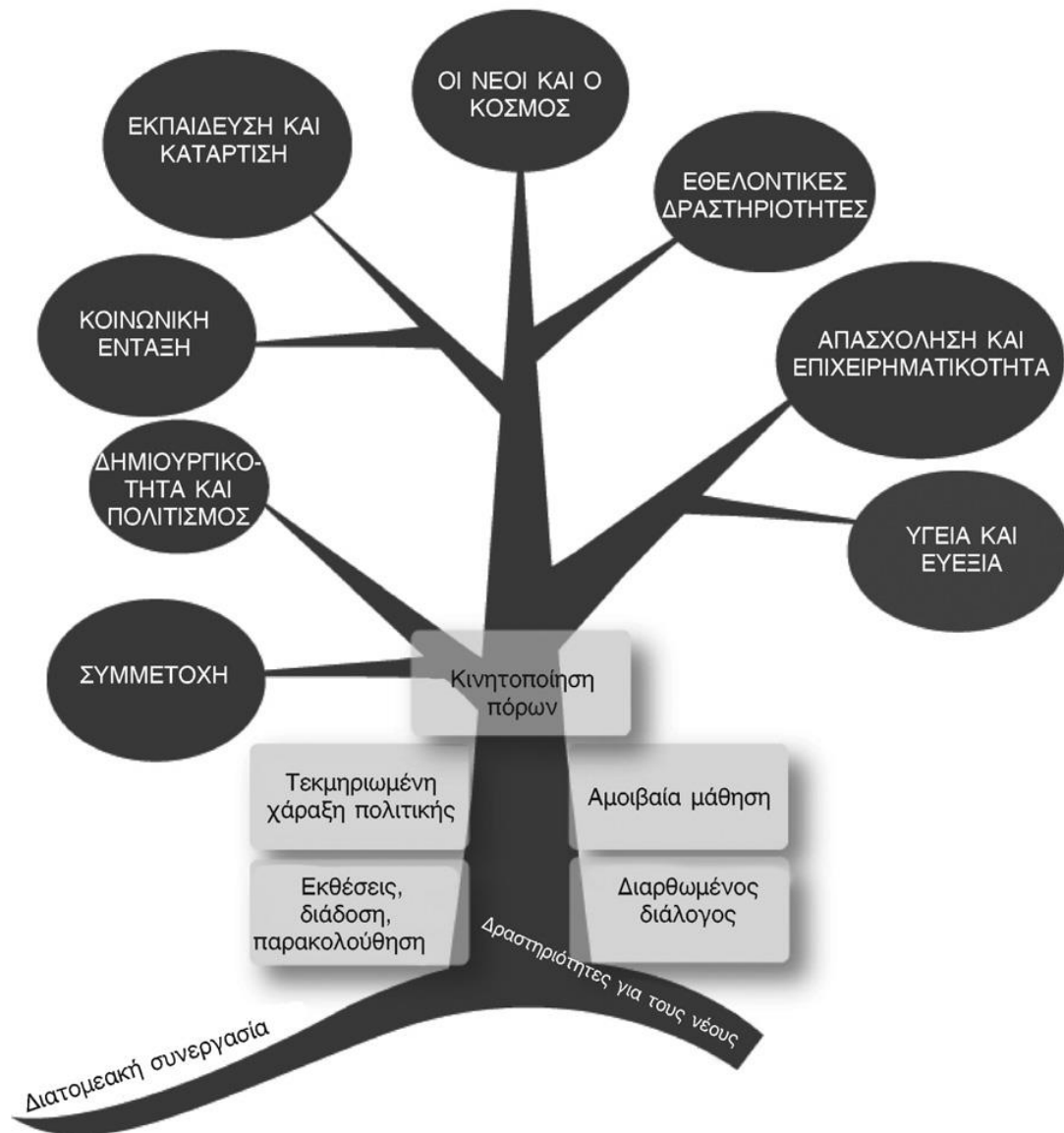
- Να εξετάσουν την εφαρμογή διατομεακών πολιτικών με τους τομείς της εκπαίδευσης, της νεολαίας και της υγείας μεταξύ άλλων, για να προωθήσουν σωματικές δραστηριότητες και κινητικές δεξιότητες στην προσχολική ηλικία
- Να ενθαρρύνουν και να στηρίξουν πρωτοβουλίες για όλους τους εμπλεκόμενους (εκπαιδευτικούς, γονείς, σχολεία, λέσχες, διδάσκοντες κ.λπ.) στο κατάλληλο επίπεδο με στόχο να προωθήσουν τις κατάλληλες κινητικές δεξιότητες και σωματικές δραστηριότητες.
- Να ενθαρρύνουν κατάλληλες αθλητικές και σωματικές δραστηριότητες από την πιο νεαρή ηλικία μέχρι την ΠΕΦ και την πρωτοβάθμια εκπαίδευση, σύμφωνα με τις ειδικές ανάγκες και τις ηλικίες των παιδιών, παρέχοντας παράλληλα κατευθυ ντήριες οδηγίες στους γυμναστές/εκπαιδευτές
- Να εξετάσουν το ενδεχόμενο να υποστηρίξουν πρωτοβουλίες για τη βελτίωση των αθλητικών υποδομών για τα παιδιά, ιδίως εντός των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, και να ενθαρρύνουν τη συνεργασία μεταξύ σχολείων και αθλητικών συλλόγων για την παροχή εξοπλισμού και εγκαταστάσεων για παιδιά σε τοπικό επίπεδο.
- Να εξετάσουν την παροχή κινήτρων σε αθλητικές οργανώσεις και συλλόγους, σχολεία, εκπαιδευτικά ιδρύματα, κέντρα νεολαίας και άλλες κοινοτικές ή

εθελοντικές οργανώσεις που προωθούν τις σωματικές δραστηριότητες για παιδιά.

- Να ενισχύσουν τη συνεργασία μεταξύ των τομέων πολιτικής που συνδέονται με την προώθηση των κινητικών δεξιοτήτων και της φυσικής αγωγής για παιδιά, σύμφωνα με τις συστάσεις της ΗΕΡΑ ΧΓ, ιδίως στους τομείς του αθλητισμού, της υγείας, της παιδείας, της νεολαίας και των μεταφορών.
- Να συμβάλουν στην ανάπτυξη στενών συμπράξεων, κοινών στόχων και επικοινωνιακών εκστρατειών με τους δήμους και τις κοινότητες και τους τομείς της εκπαίδευσης, της νεολαίας, της υγείας μεταξύ άλλων, για να καταπολεμήσουν τον καθιστικό τρόπο ζωής προάγοντας τον αθλητισμό εντός και εκτός σχολείου.

ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ 2012³⁷

Το 2012 το Συμβούλιο και η Επιτροπή εξέδωσαν κοινή έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του ανανεωμένου πλαισίου ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας (2010 — 2018).

Το ανανεωμένο πλαίσιο βασίζεται στην υλοποίηση μιας σειράς δράσεων. Όπως φαίνεται στο δενδροειδές διάγραμμα, η εν λόγω στρατηγική διακλαδίζεται σε οκτώ

³⁷ Κοινή έκθεση για το 2012 του Συμβουλίου και της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή του ανανεωμένου πλαισίου ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας (2010 — 2018)

τομείς πολιτικής («τομείς δράσης»): εκπαίδευση και κατάρτιση, απασχόληση και επιχειρηματικότητα, κοινωνική ένταξη, υγεία και ευεξία, συμμετοχή, πολιτισμός και δημιουργικότητα, εθελοντικές δραστηριότητες και οι νέοι και ο κόσμος.

Υλοποίηση των οκτώ τομέων δράσης³⁸

1. Εκπαίδευση & κατάρτιση

Το ανανεωμένο πλαίσιο επικεντρώνεται κατά κύριο λόγο στη μη τυπική και στην άτυπη μάθηση ως συμπληρωματικό εργαλείο, για την απόκτηση οριζόντων δεξιοτήτων τις οποίες η αγορά εργασίας εκτιμά ιδιαίτερος. Τόσο η Επιτροπή όσο και τα κράτη μέλη υποστηρίζουν ενεργά τις οργανώσεις νέων καθώς αυτές αποτελούν σημαντικό φορέα παροχής ευκαιριών μη τυπικής μάθησης. Πολλά κράτη μέλη υπογραμμίζουν τη σημασία που έχουν οι δραστηριότητες που διοργανώνονται για νέους, καθώς επιτρέπουν την επικοινωνία με νέους που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο και τους βοηθούν να επιστρέψουν στην εκπαίδευση ή την εργασία.

2. Απασχόληση και επιχειρηματικότητα

Η απασχόληση των νέων αποτέλεσε την πρωταρχική θεματική προτεραιότητα των πρώτων τριών Προεδριών ύστερα από την έναρξη ισχύος του ανανεωμένου πλαισίου. Σύμφωνα με τις εθνικές εκθέσεις για τη νεολαία, αρκετά κράτη μέλη έχουν αλλάξει την εργασιακή τους νομοθεσία ή παρέχουν φορολογικά κίνητρα για να βελτιώσουν την πρόσβαση των νέων στην αγορά εργασίας. Τα μέτρα αυτά συνδυάζονται συχνά με προγράμματα που επιτρέπουν στους νέους να αποκτήσουν επαγγελματική πείρα, ακόμη και στο εξωτερικό. Πολλοί νέοι επωφελούνται από τις συμβουλές που παρέχουν εκπαιδευτικά ιδρύματα, υπηρεσίες ευρέσεως εργασίας ή υπηρεσίες ενημέρωσης των νέων. Πολλές χώρες προσφέρουν στοχοθετημένη στήριξη, μαθήματα, συμβουλές ή εύρεση εργασίας σε ανέργους ή σε μέλη ευπαθών ομάδων νέων. Συχνά παρέχεται η δυνατότητα περιόδων πρακτικής άσκησης στο πλαίσιο της τυπικής επίσημης εκπαίδευσης και πολλές χώρες διαθέτουν διττά εκπαιδευτικά συστήματα, τα οποία συνοδεύουν τη διδασκαλία στην τάξη με την πρακτική άσκηση

3. Υγεία και ευεξία

³⁸ Κοινή έκθεση για το 2012 του Συμβουλίου και της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή του ανανεωμένου πλαισίου ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας (2010 — 2018)

Σε επίπεδο ΕΕ, οι νέοι αποτελούν ειδική ομάδα-στόχο των πρωτοβουλιών της ΕΕ για την υγεία που έχουν θεσπιστεί για την αντιμετώπιση του καπνίσματος και της βλάβης που προκαλεί το αλκοόλ, για τη διατροφή, την παχυσαρκία και τη χρήση ναρκωτικών.

4. Κοινωνική ένταξη

Οι πρωτοβουλίες της ΕΕ για την αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων συμβάλλουν επίσης σημαντικά στην κοινωνική ένταξη των νέων. Τα περισσότερα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν τους νέους ως ειδική ομάδα-στόχο κατά το 2010- Ευρωπαϊκό έτος για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Οι πρωτοβουλίες αυτές υπογραμμίζουν ότι είναι αναγκαίο η φτώχεια να αντιμετωπίζεται σε νεαρή ηλικία ώστε να σπάσει ο κύκλος της φτώχειας που τη μεταφέρει από τη μία γενιά στην άλλη.

5. Συμμετοχή

Τα τελευταία χρόνια συμμετοχή των νέων κατέχει εξέχουσα θέση στην ατζέντα της πολιτικής της ΕΕ για τη νεολαία. Η συμμετοχή κατέχει κεντρική θέση στην πολιτική για τη νεολαία σε όλα τα κράτη μέλη και έχουν υλοποιηθεί πολλές δραστηριότητες, όπως, μεταξύ άλλων, η δημιουργία δομών για τη συμμετοχή των νέων στη λήψη αποφάσεων και η επανεξέταση της ποιότητας των συμμετοχικών μηχανισμών. Αναλήφθηκαν επίσης δραστηριότητες για την προώθηση της ευρύτερης εμπλοκής των νέων στη συμμετοχή, όπως η παραγωγή σχετικού ενημερωτικού υλικού καθώς και η δημιουργία χώρου για περισσότερο διάλογο μέσω διαδικτύου.

6. Εθελοντικές δραστηριότητες

Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή συνεργάστηκαν στο πλαίσιο ομάδας εμπειρογνομόνων για την υλοποίηση της σύστασης για την κινητικότητα των νέων εθελοντών στην ΕΕ. Περίπου το μισό κράτη μέλη αναφέρουν ότι σε συνέχεια της σύστασης αυτής, πραγματοποίησαν ενημερωτικές δραστηριότητες σχετικά με τις ευκαιρίες για κινητικότητα νέων εθελοντών. Παράλληλα με την Ευρωπαϊκή Εθελοντική Υπηρεσία, αρκετά κράτη μέλη αναφέρουν ότι συμμετέχουν σε διμερή ή πολυμερή προγράμματα ανταλλαγών. Αρκετά κράτη μέλη αναφέρουν ότι έχουν αναπτύξει εθνικά συστήματα εθελοντισμού ή έχουν θεσπίσει νέα υπηρεσία δραστηριοποίησης των πολιτών. Πολλά κράτη μέλη αναφέρουν ότι το πρόγραμμα Νεολαία σε Δράση και ειδικότερα η Ευρωπαϊκή Εθελοντική Υπηρεσία (ΕΕΥ) συνιστούν σημαντική, αν όχι τη σημαντικότερη, πηγή για εθελοντική προσφορά των νέων σε άλλη χώρα. Αρκετές χώρες διεξάγουν διμερή ή πολυμερή προγράμματα ανταλλαγών. Σε πολλές χώρες η

πρόληψη του αποκλεισμού αποτελεί μέρος ευρύτερων στρατηγικών και χρηματοδοτικών καθεστώτων για τη νεολαία, που καλύπτουν και τον εθελοντισμό.

7. Πολιτισμός και δημιουργικότητα

Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή συνεργάζονται στενά στον τομέα αυτό μέσω της ευρωπαϊκής ατζέντας για τον πολιτισμό. Το Συμβούλιο τόνισε τη σημασία της δημιουργικότητας, του πολιτισμού και του ρόλου των νέων σε μια σειρά συμπερασμάτων του. Στο πλαίσιο του ανανεωμένου πλαισίου, μια μελέτη του 2010 σχετικά με την πρόσβαση των νέων στον πολιτισμό στην Ευρώπη περιλαμβάνει ορθές πρακτικές και προτάσεις για την αντιμετώπιση εμποδίων όπως το κόστος και η απόσταση.

Αν και τα κράτη μέλη αναγνωρίζουν τις σχέσεις μεταξύ πολιτισμού και δημιουργικότητας και πολιτικής για τη νεολαία, οι εθνικές εκθέσεις για τη νεολαία δεν αναφέρουν πολλές δραστηριότητες σε αυτόν τον τομέα δράσης.

8. Οι νέοι και ο κόσμος

Τα κράτη μέλη αναφέρουν ότι είχαν αναπτύξει δραστηριότητα σε αυτόν τον τομέα πριν από το 2010 και εξακολουθούν να υπογραμμίζουν τη σημασία του. Σχεδόν τα μισά τα κράτη μέλη αναφέρουν ότι ασχολούνται με το θέμα αυτό στα εκπαιδευτικά τους προγράμματα ή στο πλαίσιο των στρατηγικών τους για την πολιτική νεολαίας. Τα περισσότερα κράτη μέλη παρέχουν στους νέους δυνατότητες για ανταλλαγή απόψεων με υπεύθυνους για τη χάραξη πολιτικής σε παγκόσμια ζητήματα.

Συμπεράσματα³⁹

Η υλοποίηση του πρώτου τριετούς κύκλου εργασίας του ανανεωμένου πλαισίου, που καλύπτει την περίοδο 2010- 2012, έδειξε ότι το εν λόγω πρόγραμμα είναι ανθεκτικό στο χρόνο και ευέλικτο ως πλαίσιο για ένα ευρύ φάσμα δράσεων της Επιτροπής, των κρατών μελών και άλλων σχετικών ενδιαφερόμενων μερών. Το ανανεωμένο πλαίσιο, με τη διατομεακή και ολοκληρωμένη προοπτική του, έγινε δεκτό με ενδιαφέρον και ενέπνευσε όχι μόνο τα κράτη μέλη της ΕΕ, αλλά και χώρες πέραν της ΕΕ.

³⁹ Κοινή έκθεση για το 2012 του Συμβουλίου και της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή του ανανεωμένου πλαισίου ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας (2010 — 2018)

ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ 2015⁴⁰

Το 2015 το Συμβούλιο και η Επιτροπή εξέδωσαν κοινή έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του ανανεωμένου πλαισίου ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας (2010 — 2018).

Οι Νέοι Ευρωπαίοι Σήμερα

Από το 2013 τα αποτελέσματα της κρίσης εξακολούθησαν να έχουν έντονη απήχηση στους νέους. Η μετάβαση από την παιδική ηλικία στην ενηλικίωση έχει γίνει πιο περίπλοκη και εξατομικευμένη, τάση που έχει αυξηθεί κατακόρυφα από το 2008. Αυτή η μετάβαση σημαδεύεται από βασικές αλλαγές όπως από την εκπαίδευση στην εργασία, από την οικονομική τους εξάρτηση στη διαχείριση του προσωπικού τους προϋπολογισμού και από την ανάγκη να αποκτήσουν αυτονομία, γεγονός που εκθέτει τους νέους στις μεταβαλλόμενες οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές συνθήκες. Οι πολιτικές θα πρέπει να συνοδεύουν τους νέους στο ταξίδι αυτό και να τους βοηθούν να αναπτύξουν πλήρως τις δυνατότητές τους.

Η παρούσα γενιά των νέων έχει λάβει καλύτερη μόρφωση από οποιαδήποτε άλλη. Οι δείκτες εκπαίδευσης καταδεικνύουν θετικές τάσεις, μολονότι εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές αποκλίσεις σε ολόκληρη την ΕΕ, η πρόωγη αποχώρηση από το σχολείο σημειώνει πλέον μείωση. **Αλλά η κρίση έχει δημιουργήσει νέες διαιρέσεις.** Πολλοί νέοι αγωνίζονται να βρουν ποιοτικές θέσεις εργασίας, γεγονός που παρεμποδίζει σοβαρά την πορεία τους προς την ανεξαρτησία. Παρά τη μείωση στα περισσότερα κράτη μέλη, ύστερα από την κορύφωση που παρουσίασε το 2013, η ανεργία των νέων παραμένει σοβαρό πρόβλημα: 8,7 εκατομμύρια ευρωπαίοι νέοι δεν μπορούν να βρουν εργασία και το ποσοστό αυτών που πλήττονται από μακροχρόνια ανεργία ή ακούσια μερική απασχόληση παραμένει υψηλό.

Συνολικά, 13,7 εκατομμύρια νέοι δεν εργάζονται ούτε παρακολουθούν εκπαίδευση ή κατάρτιση. Σχεδόν 27 εκατομμύρια αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού. Τα ποσοστά της φτώχειας είναι υψηλότερα για τους νέους εργαζομένους από ότι για το σύνολο του πληθυσμού και η ακούσια μερική απασχόληση ή παρατεταμένες έκτακτες θέσεις εκθέτουν την παρούσα γενιά σε κίνδυνο μακροχρόνιας φτώχειας.

Η ανεργία, η φτώχεια και ο αποκλεισμός δεν πλήττουν ομοιόμορφα. Τα άτομα που ξεκινούν τη ζωή με λιγότερες ευκαιρίες τείνουν να συσσωρεύουν μειονεκτήματα. Η ανεργία των νέων που γεννήθηκαν στη χώρα από μετανάστες γονείς είναι σχεδόν 50% υψηλότερη από ότι η ανεργία των άλλων νέων στην ΕΕ. Διευρύνεται το χάσμα μεταξύ των νέων που σπουδάζουν και πιστεύουν ότι θα βρουν στο μέλλον θέση εργασίας και θα συμμετέχουν στην κοινωνική, πολιτική και πολιτιστική ζωή και εκείνων με μικρή ελπίδα να ζήσουν μια δημιουργική ζωή και οι οποίοι διατρέχουν τον κίνδυνο του αποκλεισμού και της περιθωριοποίησης.

⁴⁰ Σχέδιο κοινής έκθεσης 2015 του Συμβουλίου και της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή του ανανεωμένου πλαισίου για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της νεολαίας (2010-2018)

Για να μετατρέψει τα πρόσφατα σημάδια ανάκαμψης σε διαρκή και βιώσιμη ανάπτυξη, η ΕΕ έχει λάβει μέτρα για την προώθηση της δημιουργίας θέσεων εργασίας, της ανάπτυξης και των επενδύσεων, συμπεριλαμβανομένων των προσπαθειών για να βοηθήσει τους νέους να επανέλθουν σε ποιοτικές θέσεις απασχόλησης. Η ΕΕ και τα κράτη μέλη μπορούν να στηρίξουν τις προσπάθειές τους στις «Εγγυήσεις για τη Νεολαία», το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το «Επενδυτικό σχέδιο για την Ευρώπη». **Καμία πολιτική από μόνη της δεν έχει τη λύση, αλλά όλες οι πολιτικές μαζί μπορούν να βοηθήσουν.**

Οι θέσεις εργασίας είναι ζωτικής σημασίας, αλλά δεν αρκούν πάντα για τη διασφάλιση πλήρους ένταξης. Η εκπαίδευση και η κατάρτιση μπορούν να παρέχουν στους νέους τις δεξιότητες που απαιτούνται στην αγορά εργασίας και να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των ανισοτήτων και στην προώθηση της ανοδικής κοινωνικής κινητικότητας. Η επείγουσα πρόκληση για την εκπαίδευση και την κατάρτιση σε όλη την ΕΕ είναι να πραγματοποιήσει επενδύσεις και να προβεί σε εκσυγχρονισμό αρκετά γρήγορα, ώστε να αξιοποιήσει το δυναμικό αυτό. Η πολιτική για τη νεολαία, που εφαρμόζεται εκτός της αίθουσας διδασκαλίας, μπορεί επίσης να βοηθήσει τους νέους να αποκτήσουν τον σωστό συνδυασμό δεξιοτήτων, προκειμένου να προετοιμαστούν για τη ζωή και την εργασία.

*Η Μελλοντική Πορεία της Συνεργασίας της ΕΕ για τη Νεολαία (2016-2018)*⁴¹

Ίσες ευκαιρίες εκπαίδευσης, απασχόλησης και συμμετοχής σε κοινωνίες χωρίς αποκλεισμούς. Με βάση τις πολιτικές προτεραιότητες της ΕΕ, οι εκθέσεις των κρατών μελών για την εφαρμογή του πλαισίου, τα δεδομένα και τα αποδεικτικά στοιχεία που συλλέγονται, ο μελλοντικός κύκλος εργασιών του πλαισίου συνεργασίας θα πρέπει να δώσει προτεραιότητα στα εξής:

- την ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης για όλους τους νέους, ιδίως όσους διατρέχουν κίνδυνο, καθώς και τους νέους που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών
- τη μεγαλύτερη συμμετοχή όλων των νέων, ιδίως εκείνων που διατρέχουν κίνδυνο περιθωριοποίησης
- τη διευκόλυνση της ένταξης στην αγορά εργασίας για όλους τους νέους, με ιδιαίτερη έμφαση στους μακροχρόνια ανέργους και εκείνους που βρίσκονται σε στάδιο μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία

⁴¹ Σχέδιο κοινής έκθεσης 2015 του Συμβουλίου και της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή του ανανεωμένου πλαισίου για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της νεολαίας (2010-2018)

Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα αναλάβουν δράση σε αυτούς τους τομείς, μεταξύ άλλων μέσω των μέσων του πλαισίου και της συνεργασίας με άλλες πολιτικές, κατά περίπτωση, για την προώθηση:

- της κοινωνικής ένταξης και πρακτικών ευαισθητοποίησης για την προσέγγιση νέων από διαφορετικά υπόβαθρα, ιδίως για όσους πάσχουν από μειονεκτήματα, για την εξασφάλιση της πλήρους συμμετοχής τους σε κοινωνικές και πολιτικές δραστηριότητες
- της ικανότητας της εργασίας των νέων, των οργανώσεων και των δικτύων νεολαίας να δρουν ως δυνάμεις ένταξης μέσω της ενίσχυσης της συμμετοχής, του εθελοντισμού και της κινητοποίησης των νέων για την επιδίωξη θετικών κοινωνικών αλλαγών στις κοινότητες
- της αναγνώρισης της ποιοτικής εργασίας για τους νέους, με την οικοδόμηση των ικανοτήτων τους για ευαισθητοποίηση και της προσαρμοστικότητάς τους στις αναφαινόμενες κοινωνιακές, συμπεριφορικές και τεχνολογικές μεταβολές
- νέων μορφών συμμετοχής σε δημοκρατικές διαδικασίες και πρόσβαση σε πολιτική διαδικασία λήψης αποφάσεων μέσω τόσο διαδικτυακών όσο και μη διαδικτυακών εργαλείων εξελισσόμενων απαιτήσεων δεξιοτήτων, συμπεριλαμβανομένης της ιθαγένειας, των μέσων ενημέρωσης και του ψηφιακού γραμματισμού, της κρίσιμης απόφασης και της διαπολιτισμικής κατανόησης
- της ικανότητας των νέων να ενστερνιστούν τα θεμελιώδη δικαιώματα και την πρακτική της μη διάκρισης και τη διαπολιτισμική κατανόηση
- του εθελοντισμού, μεταξύ άλλων μέσω προγραμμάτων της ΕΕ, όπως η EVS και η νέα πρωτοβουλία εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ, ως μέσων που συνδυάζουν τη μάθηση με την ενασχόληση με τα κοινά της μεγαλύτερης συμπληρωματικότητας μεταξύ εθνικών και διεθνών παραγόντων για την κλιμάκωση των διασυνοριακών εθελοντικών δραστηριοτήτων και την καλύτερη σύνδεση του εθνικού εθελοντισμού με την EVS.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

- Συνοψίστε τις πολιτικές απασχόλησης της ΕΕ για τη νεολαία.
- Ποιες είναι οι εμβληματικές πρωτοβουλίες της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για την απασχόληση των νέων;
- Συνοψίστε τους βασικούς τομείς δραστηριότητας του Erasmus+.
- Περιγράψτε συνοπτικά τις πρωτοβουλίες της ΕΕ για τον αθλητισμό.
- Ποια είναι η άποψη σας ως προς την αποτελεσματικότητα των ευρωπαϊκών πολιτικών νεολαίας στηριζόμενοι στις Εκθέσεις του Συμβουλίου και της Επιτροπής (2012, 2015);

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ανακοίνωση της Επιτροπής Ευρώπη 2020 Στρατηγική για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, COM(2010) 2020 τελικό

Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο σχετικά με τις ευρωπαϊκές πολιτικές για τη νεολαία, Αντιμετώπιση των θεμάτων που απασχολούν τους νέους στην Ευρώπη - εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Συμφώνου για τη Νεολαία και προώθηση της ενεργού συμμετοχής στα κοινά, COM(2005) 206 τελικό

Appleby, Yvone, Bathmaker, Ann Marie (2006). The new skills agenda: increased lifelong learning or new sites of inequality?. *British Educational Research Journal*. 32, 5, 703-717

Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας: Ευρωπαϊκή συμβολή για την πλήρη απασχόληση, COM(2010) 682 τελικό

Claire Wallace & Rene Bendit (2009). Youth Policies in Europe: Towards a Classification of Different Tendencies in Youth Policies in the European Union, *Perspectives on European Politics and Society*, 10:3, 441-458, DOI: 10.1080/15705850903105868

Contini, Bruno (2012). Youth employment in europe: do institutions and social capital explain better than mainstream economics?. *The European Journal of Comparative Economics*. 9, 2, 247-277

Εγγυήσεις για τη νεολαία και Πρωτοβουλία για την απασχόληση των νέων: τρία χρόνια μετά, COM(2016) 646 final

Erasmus+ Οδηγός προγράμματος

EU Guidelines on Dual Careers of Athletes Recommended Policy Actions in Support of Dual Careers in High-Performance Sport, 2012

European Union, *Youth Unemployment - have EU policies made a difference? An assessment of the Youth Guarantee and the Youth Employment Initiative*, Special Report No 5, 2017

European Voluntary Service – Charter

Ευρωπαϊκή Ένωση, Ενοποιημένες Συνθήκες, Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, 2010

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Εκπαίδευση και Κατάρτιση – το κλειδί για το μέλλον σας, 2014

IRAD, “*Study on the State of Young People and Youth Policy in Europe*”, 2001

Κοινή έκθεση για το 2012 του Συμβουλίου και της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή του ανανεωμένου πλαισίου ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας (2010 — 2018)

Lahusen, Christian, Graziano, Paolo, Schulz, Natalia (2013). Promoting social Europe? The development of European youth unemployment policies. *International Journal of Social Welfare*. 22, 300-309

Λευκή Βίβλος για τον αθλητισμό, COM(2007) 391 τελικό

Λευκό Βιβλίο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Μια νέα πνοή για την ευρωπαϊκή νεολαία, COM(2001) 681 τελικό

Lefteris Kretsos (2014). Youth policy in austerity Europe: the case of Greece, *International Journal of Adolescence and Youth*, 19:sup1, 35-47, DOI: 10.1080/02673843.2013.862730

Μια στρατηγική της ΕΕ για τη νεολαία – Επένδυση και ενδυνάμωση, Μια ανανεωμένη ανοιχτή μέθοδος συντονισμού για την αντιμετώπιση των προκλήσεων και των ευκαιριών της νεολαίας, COM(2009) 200 τελικό

Νεολαία σε κίνηση, Μια πρωτοβουλία για την ενεργοποίηση των δυνατοτήτων των νέων με στόχο την επίτευξη έξυπνης, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, COM(2010) 477 τελικό

Οδηγός του Προγράμματος Erasmus + Πρόγραμμα της ΕΕ για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό 2014-2020

Schild, Hans-Joachim, Williamson, Howard, Wicke, Hans-Georg, Lambert, Koen. *The think tank on youth policy in Europe*.

Sheehan, M. and Mc Namara, A. (2015) *Business Start-Ups & Youth Self Employment A Policy Literature Review Synthesis Report*, STYLE Working Papers, WP7.1. CROME, University of Brighton, Brighton. <http://www.style.research.eu/publications/working-papers>

Simon Bradford & Fin Cullen (2014). Youth policy in austerity Europe, *International Journal of Adolescence and Youth*, 19:sup1, 1-4, DOI: 10.1080/02673843.2013.874104

Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την προώθηση των κινητικών δεξιοτήτων και της σωματικής και αθλητικής δραστηριότητας των παιδιών (2015/C 417/09)

Σχέδιο κοινής έκθεσης 2015 του Συμβουλίου και της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή του ανανεωμένου πλαισίου για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της νεολαίας (2010-2018)

The Impact Of The European Voluntary Service

United Nations General Assembly, A/RES/34/151, “International Youth Year: Participation, Development, Peace”, 1979

https://europa.eu/european-union/topics/sport_el

<http://www.consilium.europa.eu/el/council-eu/configurations/eys/>

Youth Guarantee

Ιστορικό πλαίσιο

Η αυξανόμενη απορρύθμιση της αγοράς εργασίας τα τελευταία 20 χρόνια επέδρασε αρνητικά, καθιστώντας τη διαδικασία της μετάβασης από την εκπαίδευση στην πλήρη απασχόληση κυρίως για τους νέους. Ακόμα και όταν οι νέοι κατάφεραν να βρουν εργασία παρέμεναν δεσμευμένοι σε έναν κύκλο προσωρινών συμβάσεων και κακώς πληρωμένης εργασίας. Αυτή η εγγενής αδυναμία της αγοράς εργασίας είχε ως αποτέλεσμα την ταχέως αυξανόμενη νεανική ανεργία από το ξέσπασμα της οικονομικής κρίσης και μετά⁴².

Η οικονομική κρίση του 2008 κατέστησε ακόμα πιο δύσκολη την ένταξη των νέων στην αγορά εργασίας. Η κατάσταση αυτή έγινε περισσότερο αντιληπτή από το γεγονός ότι το ποσοστό ανεργίας των νέων, ηλικίας μεταξύ 15-24 ετών, αυξήθηκε κατά 8,8 ποσοστιαίες μονάδες μεταξύ του πρώτου τριμήνου του 2008 και του πρώτου τριμήνου του 2013, όταν και έφτασε στο υψηλότερο επίπεδό του, 23,9% ⁴³.

Η δημιουργία μιας εγγύησης που αφορούσε τους νέους διατυπώθηκε από την Ευρωπαϊκή Συνδιάσκεψη Συνδικαλιστικών Οργανώσεων (ETUC) από το 2009 στο αίτημά της «προς την κατεύθυνση για μια νέα κοινωνική συμφωνία στην Ευρώπη: Να καταπολεμήσουμε την κρίση, να θέσουμε τον άνθρωπο στην πρώτη θέση». Το αίτημα επαναλήφθηκε από την επιτροπή νεολαίας της ETUC το 2010⁴⁴.

Το Μάιο του 2010, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε το Ψήφισμα «για την ενεργό ένταξη των νέων: καταπολέμηση της ανεργίας και της φτώχειας», όπου τα κράτη μέλη συμφώνησαν ότι, η ενεργός ένταξη των νέων πρέπει να επικεντρωθεί σε δύο συγκεκριμένους τομείς δράσης: εκπαίδευση και κατάρτιση, απασχόληση και επιχειρηματικότητα. Αυτή η ανανεωμένη προσέγγιση πολιτικής για τη νεολαία αποτέλεσε σημαντικό σημείο αναφοράς στις διαβουλεύσεις που προηγήθηκαν της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και των νέων εμβληματικών πρωτοβουλιών της⁴⁵.

⁴² Eichhorst, Werner; Hinte, Holger; Rinne, Ulf (2013) : Youth Unemployment in Europe: What to Do about It?, IZA Policy Paper, No. 65, σελ. 12.

⁴³European Court of Auditors. (2017). *Youth unemployment- have EU policies made a difference?* Special Report No 5/2017, Luxembourg, σελ 10.

⁴⁴Bussi, M. & Geyer, L., (2013). *Youth Guarantees and Recent Developments on measures against unemployment: a mapping exercise*. European Trade Union Institute. Brussels, σελ.7.

⁴⁵ Eurofound (2015a), *Social inclusion of young people*, Publications Office of the European Union, Luxembourg, σελ. 33.

Παράλληλα, τον Δεκέμβριο του 2012 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε πακέτο μέτρων αναφορικά με την απασχόληση της νεολαίας, προκειμένου να επιτευχθούν οι επιδιωκόμενοι στόχοι που περιλαμβάνονταν στην στρατηγική «Ευρώπη 2020». Πιο συγκεκριμένα, η Επιτροπή πρότεινε στο Συμβούλιο να απευθύνει σύσταση για τη θέσπιση μιας «Εγγύησης για τη Νεολαία». Η προαναφερθείσα πρόταση αναγνωρίζει τις διαφορετικές συνθήκες που επικρατούν στα επιμέρους κράτη μέλη, τόσο σε περιφερειακό όσο και σε τοπικό επίπεδο, και ως εκ τούτου κρίνεται σκόπιμο να υιοθετηθούν διαφορετικές δράσεις ανάλογα με τις υφιστάμενες ανάγκες τους⁴⁶.

Το Συμβούλιο αποφάσισε την έκδοση σύσταση για τη Εγγύηση για τη Νεολαία τον Φεβρουάριο του 2013, υπό την οποία τα κράτη μέλη υποχρεούνται να λάβουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίσουν ότι οι νέοι Ευρωπαίοι ηλικίας έως 25 ετών θα λάμβαναν μια καλής ποιότητας προσφορά για εργασία, συνεχόμενη εκπαίδευση, μαθητεία ή κατάρτιση εντός τεσσάρων μηνών από τη στιγμή που εγκατέλειψαν το σχολείο ή έμειναν άνεργοι.

Η στρατηγική «Ευρώπη 2020»

Το Μάρτιο του 2010, η Ε.Ε. ανακοίνωσε την στρατηγική «Ευρώπη 2020»⁴⁷, ως συνέχεια της Στρατηγικής της Λισαβόνας, έχοντας ως απώτερο στόχο την αύξηση της ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης στην παγκόσμια οικονομία⁴⁸. Με δεδομένες τις ευρωπαϊκές διαρθρωτικές αδυναμίες και τις εντεινόμενες προκλήσεις, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαμόρφωσε μια στρατηγική που θα επιφέρει μια έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς περιορισμούς οικονομία με απώτερο στόχο υψηλά επίπεδα απασχόλησης, παραγωγικότητας και κοινωνικής συνοχής⁴⁹. Η εν λόγω στρατηγική θεωρείται η καταλληλότερη απάντηση στις χρηματοπιστωτικές κρίσεις και ένα μακροπρόθεσμο

⁴⁶ European Commission. (2011). Youth Employment Measures. Directorate- General for Employment, Social Affairs and Inclusion, Brussels, σελ. 4.

⁴⁷ European Commission. (2010b). Europe 2020: a strategy for smart, sustainable and inclusive growth. Working paper {COM (2010) 2020}.

⁴⁸ Erixon, F. (2010). The Europe 2020 Strategy: time for Europe to think again. *European View*, 9(1), 29-37, σελ. 29.

⁴⁹ European Commission. (2010c). *Youth on the Move: An initiative to unleash the potential of young people to achieve smart, sustainable and inclusive growth in the European Union*. 477 final, September, Brussels.

όραμα για την ευρωπαϊκή κοινωνική οικονομία της αγοράς για τον 21^ο αιώνα, που συμμορφώνεται με την ιδέα της βιώσιμης ανάπτυξης⁵⁰.

Αναφερόμενη στις υφιστάμενες τάσεις του οικονομικού εθνικισμού, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τονίζει τη σημασία για ισχυρότερη οικονομική διακυβέρνηση και την ανάγκη λήψης συλλογικών δράσεων μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών. Η στρατηγική «Ευρώπη 2020» αποβλέπει στην ουσιαστική επίλυση των ευρωπαϊκών οικονομικών προβλημάτων, διατηρώντας τις βασικές αρχές της ευρωπαϊκής οικονομικής πολιτικής και κατανοώντας τις μεγάλες οικονομικές ανισότητες μεταξύ των κρατών μελών⁵¹.

Οι ανωτέρω δύο πρωτοβουλίες στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» αποτελούν ένα σχέδιο παρακολούθησης της διαδικασίας της Λισαβόνας, το οποίο προτάθηκε από την Επιτροπή και στόχευε στην επιτυχή έξοδο από την κρίση ώστε να μετατραπεί η Ε.Ε. σε μια έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς οικονομία. Η στρατηγική αποτελείται από πέντε στόχους για το 2020, οι οποίοι αποτυπώθηκαν σε επτά εμβληματικές πρωτοβουλίες (flagship initiatives). Αναφορικά με την πολιτική απασχόλησης της νεολαίας διατυπώθηκαν οι πρωτοβουλίες «Youth on the Move» (Νεολαία σε κίνηση) και «Agenda for New Skills and Jobs» (Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας). Η πρώτη πρωτοβουλία σχετίζεται με την αύξηση της κινητικότητας των νέων εντός της Ένωσης και στην προσπάθεια να αποκτήσουν νέες δεξιότητες και ικανότητες. Ως εκ τούτου κρίθηκε σκόπιμο ένα σύστημα παρακολούθησης και καθοδήγησης όσον αφορά την αναζήτηση εργασίας και την απόκτηση δεξιοτήτων σε όλη την Ευρώπη. Η Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας επικεντρώθηκε στην επείγουσα ανάγκη να εκσυγχρονιστούν οι θέσεις εργασίας, να αναπτυχθούν οι δεξιότητες των ανθρώπων καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής και να συνδυαστεί η προσφορά και η ζήτηση εργασίας.

Youth on the Move

Ειδικότερα, η πρωτοβουλία Youth on the Move αποσκοπεί να ανταποκριθεί στις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η νεολαία και να τη βοηθήσει να επιτύχει στην οικονομία της γνώσης. Πρόκειται για μια ατζέντα πλαίσιο που περιλαμβάνει νέες δράσεις, ενισχύει υφιστάμενες δραστηριότητες και διασφαλίζει την εφαρμογή των

⁵⁰ Hoedl, E. (2011). Europe 2020 Strategy and European Recovery. (Strategia Europa 2020 | Europejska Odbudowa), σελ. 11.

⁵¹ Hoedl, E. (2011).

υπολοίπων σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, ενώ ταυτόχρονα σέβεται την αρχή της επικουρικότητας. Επομένως τα κράτη μέλη οφείλουν να προσαρμόσουν τα εθνικά τους προγράμματα για να επωφεληθούν από αυτή την πρωτοβουλία, μέσω της ανάπτυξης και υιοθέτησης των αναγκαίων μηχανισμών. Όλα τα υφιστάμενα εθνικά προγράμματα θα πρέπει να αναθεωρηθούν ώστε να αναπτύξουν μια περισσότερο ολοκληρωμένη προσέγγιση για να θεμελιωθεί η πρωτοβουλία Youth on the Move σε συνάρτηση με την πρωτοβουλία Agenda for New Skills and Jobs, όπως αυτές παρουσιάστηκαν στη στρατηγική Ευρώπη 2020.

Στο δελτίο τύπου «Youth on the Move» προτάθηκε ένα πλαίσιο για την απασχόληση των νέων, βασισμένο σε ορισμένες προτεραιότητες για τη μείωση της ανεργίας των νέων και τη βελτίωση των προοπτικών απασχόλησης των νέων: α) βοήθεια για την απόκτηση της πρώτης θέσης εργασίας και έναρξη καριέρας, β) υποστήριξη για τη νεολαία σε κίνδυνο, γ) παροχή επαρκών δικτύων κοινωνικής προστασίας για τους νέους και δ) υποστήριξη νέων επιχειρηματιών και αυτοαπασχολούμενων επιχειρήσεων.

Πιο συγκεκριμένα, η πρωτοβουλία Youth on the Move επικεντρώνεται σε τρεις καίριους τομείς. Πρώτον, η πρωτοβουλία εστίαζε στην ανάπτυξη σύγχρονων συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς θεωρούνται ζωτικής σημασίας για να αποκτηθούν βασικές δεξιότητες. Αυτό προϋποθέτει τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου στο 10% εστιάζοντας στην πρόληψη και στοχοθέτηση εκείνων που κινδυνεύουν να εγκαταλείψουν το σχολείο, την ενθάρρυνση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και την πρότερη εμπειρία στο χώρο εργασίας με τη μορφή πρακτικής άσκησης καθώς και την επέκταση των δυνατοτήτων μάθησης για τη τυπική και άτυπη μαθητεία της νεολαίας⁵².

Στα τέσσερα σημεία δράσης που παρουσιάστηκαν εντός της πρωτοβουλίας Youth on the Move αναφέρεται ο επείγων χαρακτήρας για τη βελτίωση της κατάστασης της απασχόλησης των νέων. Η εν λόγω πρωτοβουλία παρουσιάζει ένα πλαίσιο πολιτικής προτεραιοτήτων για δράση τόσο σε εθνικό όσο και κοινοτικό επίπεδο προκειμένου να μειωθεί η ανεργία των νέων διευκολύνοντας τη μετάβαση από το σχολείο στην εργασία και την μείωση του κατακερματισμού της αγοράς εργασίας. Χαρακτηριστική είναι η

⁵²Eichhorst, W., Boeri, T., De Coen, A., Galasso, V., Kendzia, M., & Steiber, N. (2014). How to combine the entry of young people in the labour market with the retention of older workers?. *IZA Journal of European Labor Studies*, 3(1), 19. σελ. 10-11.

έμφαση που δίνεται στο ρόλο των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης, οι οποίες είναι αρμόδιες να ενθαρρύνουν εγγυήσεις για τη νεολαία προκειμένου να διασφαλίζεται ότι όλοι οι νέοι βρίσκονται εντός εκπαίδευσης, έχουν δουλειά καθώς επίσης υποστηρίζουν τους νέους επιχειρηματίες⁵³.

Παράλληλα, η εμβληματική πρωτοβουλία «Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας, η οποία παρουσιάστηκε το Νοέμβριο του 2010, καθορίζει την ημερήσια διάταξη για τις πολιτικές απασχόλησης στην Ε.Ε. Οι πυλώνες πολιτικής αυτής της πρωτοβουλίας (ευελιξία με ασφάλεια, δεξιότητες, ποιότητα εργασίας και δημιουργία θέσεων εργασίας) διαδραματίζουν εξέχοντα ρόλο για την ένταξη των νέων στην αγορά εργασίας⁵⁴.

Πιο συγκεκριμένα, η προαναφερθείσα πρωτοβουλία δίνει στους παράγοντες που θα διευκολύνουν τους νέους να αποκτήσουν μια σταθερή εργασία, και ιδίως τους μειονεκτούντες. Με άλλα λόγια, σύμφωνα με την έκθεση για την «Απασχόληση στην Ευρώπη», οι επιδοτήσεις στην εργασία φαίνεται να λειτουργούν καλύτερα για τους νέους, καθόσον αποκτούν εμπειρία. Επομένως, η εύρεση μιας πρώτης εργασίας θεωρείται μείζονος σημασίας. Ωστόσο, συχνά παρατηρείται ότι οι νέοι δεν έχουν πρόσβαση σε κοινωνικά δίκτυα, τα οποία συμβάλλουν στην εύρεση εργασίας. Το ευρωπαϊκό ερευνητικό πρόγραμμα Younex προσδιόρισε δύο τρόπους με τους οποίους οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών μπορούν να συμβάλλουν έτσι ώστε να ενσωματώσουν τους νέους, που απειλούνται να αποκλειστούν, στην αγορά εργασίας.

Πρώτον, οι οργανώσεις μπορούν να προωθήσουν τη συμμετοχή των πολιτών, να παράσχουν μια σειρά ευκαιριών για άμεση τοπική εμπλοκή των νέων και να οργανώσουν πολιτικές εκστρατείες, συγκεντρώσεις, διαμαρτυρίες και άλλες δράσεις υπέρ των νέων. Δεύτερον, οι οργανώσεις «προσανατολισμένες στις υπηρεσίες μπορούν να επικεντρωθούν στην αύξηση των δεξιοτήτων των νέων, στη βελτίωση της απασχολισιμότητάς τους και στην κινητοποίησή τους μέσω δραστηριοτήτων κατάρτισης, εκπαίδευσης αλλά και πρακτικής άσκησης. Ακόμα και αν αυτές οι οργανώσεις αυτές συχνά δεν συνάδουν με το μεταμοντέρνο οργανωτικό μοντέλο που βασίζεται σε επαγγελματικές τεχνικές διαχείρισης και επαγγελματικές δραστηριότητες, μπορεί να αποδειχτούν περισσότερο αποτελεσματικές ώστε να βοηθήσουν τους νέους

⁵³ European Commission. (2010c), όπ.π., σελ.9.

⁵⁴ European Commission. (2011), όπ.π., σελ. 9-10.

άνεργους, καθώς εστιάζουν στην τοπική παροχή υπηρεσιών, ευκαιριών συμμετοχής και διαδικασίες λήψης αποφάσεων που είναι ανοιχτές και χωρίς αποκλεισμούς. Επομένως, καθίσταται σαφής ο λόγος για τον οποίο πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή στις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και να συμπεριληφθούν ρητά και εκ των προτέρων στο σχεδιασμό και την εφαρμογή μακροπρόθεσμων σχεδίων με απώτερο στόχο την πρόληψη της επί μακρό ανεργίας των νέων⁵⁵.

Σε άμεση συνάρτηση με την πρωτοβουλία Youth on the Move, η πρωτοβουλία Agenda new skills and jobs in Europe, τονίζει τη σημασία της μετάβασης από την εκπαίδευση στην αγορά εργασίας. Σημαντικό σημείο της πρωτοβουλίας αποτελεί η μελέτη του Cedefop σχετικά με την πόλωση της αγοράς εργασίας, όπου μεγάλη προσοχή δίνεται στο γεγονός ότι το κρίσιμο σημείο δεν το επίπεδο των τυπικών προσόντων, αλλά το επίπεδο αυξανόμενης ζήτησης για «ήπιες» δεξιότητες (soft skills) και της «συναισθηματικής εργασίας». Αυτό ισχύει στον αναπτυσσόμενο τομέα των προσωπικών υπηρεσιών, όπου αυτές οι νέες δεξιότητες δεν μπορούν με ευκολία να ενσωματωθούν στην καθημερινότητα και έτσι ανατίθενται σε εξωτερικούς συνεργάτες ή αυτοματοποιούνται. Πολλές υπηρεσίες όπως η κοινωνική φροντίδα, αλλά και τα τηλεφωνικά κέντρα ή οι υπηρεσίες ομορφιάς συχνά περιλαμβάνουν δεξιότητες επικοινωνίας και επίλυσης προβλημάτων, ενώ ταυτόχρονα απαιτούν την ανάπτυξη σχέσεων μεταξύ του παρόχου υπηρεσιών και του πελάτη. Ως εκ τούτου, η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (συμπεριλαμβανομένης της απασχόλησης αλλά και τη σταδιοδρομία κάποιου ενώ εργάζεται) θεωρείται ένας περισσότερο οικονομικός τρόπος απ' ότι η τριτοβάθμια εκπαίδευση προκειμένου να αποκτηθούν οι «ήπιες» δεξιότητες καθώς και να ενημερωθούν για τις μεταβαλλόμενες απαιτήσεις που απαιτούνται για τα επαγγέλματά τους⁵⁶.

Το 2011, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ξεκίνησε την Πρωτοβουλία Ευκαιριών για τους Νέους. Το Δεκέμβριο του 2012 η πρωτοβουλία αυτή συμπληρώθηκε με το πακέτο της Επιτροπής για την απασχόληση των νέων. Το Μάρτιο του 2013, η Επιτροπή πρότεινε περαιτέρω κανόνες για την ενίσχυση και την επιτάχυνση των μέτρων που προτείνονται στη δέσμη μέτρων για την απασχόληση των νέων, δίνοντας ιδιαίτερη βαρύτητα στους

⁵⁵ European Commission. (2010a). *An Agenda for new skills and jobs: A European contribution towards full employment*. Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions, 682 final, Strasbourg, σελ.. 62.

⁵⁶ European Commission. (2010a), όπ.π., σελ.. 40.

νέους εκτός απασχόλησης εκπαίδευσης ή κατάρτισης (ΕΑΕΚ). Ως βασικό στοιχείο, το πακέτο για την απασχόληση των νέων περιελάμβανε πρόταση για μια εγγύηση για τους νέους, η οποία στη συνέχεια εγκρίθηκε από το Συμβούλιο ως σύσταση προς τα κράτη μέλη τον Απρίλιο του 2013⁵⁷.

Η Εγγύηση Νεολαίας αποτελεί μια από τις πιο καινοτόμες πολιτικές της αγοράς εργασίας και έχει λάβει ισχυρή κοινωνική στήριξη. Στην πραγματικότητα, έφθασε σε μια στιγμή που απαιτούνταν μια επείγουσα και ριζοσπαστική αντίδραση για να αντιμετωπιστούν οι επίσημες συνέπειες της μακροχρόνιας ανεργίας, όπως οι μόνιμες μελλοντικές απώλειες εισοδήματος, η διάβρωση των δεξιοτήτων και ο αυξημένος κίνδυνος αποθάρρυνσης και αδράνειας των νέων⁵⁸.

Η ανησυχία ότι μπορεί να δημιουργηθεί μια χαμένη γενιά οδήγησε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να δρομολογήσει το πρόγραμμα Εγγύηση Νεολαίας (Youth Guarantee Initiative) το 2013 ως μια δέσμευση από τα κράτη μέλη προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι οι νέοι ηλικίας κάτω των 25 ετών (είτε είναι εγγεγραμμένοι στις δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης είτε όχι) θα λαμβάνουν είτε μια προσφορά για εργασία, συνεχιζόμενη εκπαίδευση, μαθητεία ή κατάρτιση εντός τεσσάρων μηνών από τη στιγμή που μένουν άνεργοι ή έχουν εγκαταλείψει την επίσημη εκπαίδευση. Στηριζόμενη στις επιτυχημένες εμπειρίες ορισμένων σκανδιναβικών χωρών όπως η Δανία, η Φιλανδία και η Νορβηγία, η πρωτοβουλία Εγγύηση Νεολαίας αποσκοπεί στο συνδυασμό έγκαιρης παρέμβασης με πολιτικής δράσης, συμμετοχή των δημόσιων αρχών και όλων των κοινωνικών εταίρων, έτσι ώστε να βελτιωθεί η μετάβαση από το σχολείο στην εργασία, καθώς επίσης και οι δείκτες ανεργίας των νέων⁵⁹.

Το νομικό καθεστώς της Εγγύησης για τη Νεολαία

Για την πρόταση σχετικά με την Εγγύηση για τη Νεολαία στο πλαίσιο της πολιτικής απασχόλησης (Τίτλος ΙΧ ΣΛΕΕ), ως *centre de gravité*, το άρθρο 292 της ΣΛΕΕ αποτελεί τη νομική βάση για την έκδοση σύστασης. Η αρμοδιότητα της Ένωσης αναφορικά με τις πολιτικές απασχόλησης ορίζεται στον Τίτλο ΙΧ ΣΛΕΕ, ο οποίος δεν προβλέπει ειδική νομική βάση για την έκδοση σύστασης. Πιο συγκεκριμένα, το άρθρο

⁵⁷ Bussi, M. & Geyer, L., (2013), *όπ.π.*, σελ.8.

⁵⁸ Escudero, V., & Mourello, E. L. (2015). *The Youth Guarantee programme in Europe: Features, implementation and challenges*. ILO, σελ. iii.

⁵⁹ Dolado, J. (2015). *No country for young people? Youth Labour market problems in Europe*. Londres, Centre for Economic Policy Research, σελ. 130.

149 ΣΛΕΕ προβλέπει μόνο «μέτρα ενθάρρυνσης που αποσκοπούν στη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και στη στήριξη της δράσης τους στον τομέα της απασχόλησης μέσω πρωτοβουλιών που στοχεύουν στην ανάπτυξη ανταλλαγής πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών».

Επικουρικότητα και αναλογικότητα: Η Επιτροπή, μαζί με όλα τα κράτη μέλη, έχει επίγνωση της τρέχουσας κατάστασης της αγοράς εργασίας για τους νέους και τη συνεχιζόμενη επιδείνωση της κατάστασης. Τα δραματικά επίπεδα ανεργίας των νέων επηρεάζουν ολόκληρη την Ευρώπη, καθώς το κόστος τους είναι υψηλό και θα συνεχίσει να αυξάνεται στο μέλλον. Τα οφέλη που επιτυγχάνονται μέσω της Εγγύησης των Νέων υπερβαίνουν την εξοικονόμηση από τις δαπάνες της κοινωνικής προστασίας. Η αποφυγή της ανεργίας και της υποβάθμισης των δεξιοτήτων οδηγούν σε μακροπρόθεσμα οφέλη τόσο για τους νέους όσο και για την οικονομία, μέσω της χαμηλότερης ανεργίας, των υψηλότερων εισοδημάτων και ως εκ τούτου των υψηλότερων φορολογικών εισοδημάτων και εισφορών κοινωνικής ασφάλισης. Το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κάλεσαν πολλές φορές τα κράτη μέλη να αναλάβουν δράση στον τομέα της νεανικής απασχόλησης, ωστόσο η έλλειψη εφαρμογής μέτρων για την αντιμετώπιση κατέστησε αναγκαία την έκδοση της σύστασης στα κράτη μέλη. Στοχεύοντας στην αποτελεσματική θέσπιση εγγυήσεων για τη νεολαία η Ε.Ε. παρέχει κατευθυντήριες γραμμές σε σχέση με τα εργαλεία, και έτσι επιτρέπει στα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο προκειμένου να αντιμετωπιστεί η ανεργία και ανεργία των νέων⁶⁰.

Ορισμός της Εγγύησης για τη Νεολαία

Ο José-Manuel Barroso ανέφερε χαρακτηριστικά μετά τη συμφωνία του Συμβουλίου για την υιοθέτηση μιας «Εγγύησης για τη Νεολαία» ότι «Πολλοί νέοι ρωτούν αν θα βρουν ποτέ δουλειά ή θα καταφέρουν να έχουν την ίδια ποιότητα ζωής σαν εκείνη των γονιών τους. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο τα τελευταία δύο χρόνια η Ευρωπαϊκή

⁶⁰ European Commission. (2012). On Establishing a Youth Guarantee. Proposal for a Council Recommendation. 729 final, σελ. 3-4.

Επιτροπή πίεσε να αντιμετωπιστεί η ανεργία των νέων ως ένα πρόβλημα που οφείλει να βρίσκεται στην κορυφή της πολιτικής ατζέντας της Ευρώπης. Τέλος κάλεσε τα κράτη μέλη να μετατρέψουν αυτή τη συμφωνία σε συγκεκριμένη δράση το ταχύτερο δυνατό⁶¹.

Το Συμβούλιο ενέκρινε τη σύσταση για την θέσπιση μιας «Εγγύησης για τη Νεολαία» τον Απρίλιο του 2013. Παράλληλα διατυπώνονται συγκεκριμένες συστάσεις τόσο προς τα κράτη μέλη όσο και προς την Επιτροπή σχετικά με τη θέσπιση και την εφαρμογή των εγγυήσεων αυτών. Η ανωτέρω σύσταση καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι όλοι οι νέοι ηλικίας κάτω των 25 ετών θα λαμβάνουν ποιοτική προσφορά εργασίας, συνεχή εκπαίδευση, μαθητεία ή άσκηση εντός τεσσάρων μηνών από τη στιγμή που εξέρχονται από την επίσημη εκπαίδευση ή καθίστανται άνεργοι⁶².

Η Εγγύηση για τη νεολαία είναι μια διαρθρωτική μεταρρύθμιση που βελτιώνει δραστικά τη μετάβαση από το σχολείο στην εργασία και ένα μέτρο που στηρίζει άμεσα θέσεις εργασίας για τους νέους. Η Εγγύηση για τη νεολαία βασίζεται στην επιτυχημένη εφαρμογή αντίστοιχης πρωτοβουλίας στην Αυστρία και τη Φιλανδία, που καταδεικνύει με τον καλύτερο τρόπο ότι επενδύοντας στη μετάβαση από το σχολείο στην αγορά εργασίας δύναται να αποδειχτεί προσοδοφόρα⁶³.

Σ' ένα ευρύτερο πλαίσιο, η Εγγύηση για τη νεολαία ορίζεται ως ένα εργαλείο που περιλαμβάνει προληπτικά και διορθωτικά μέτρα για την εξομάλυνση της ένταξης των νέων στην αγορά εργασίας. Ειδικότερα, υπάρχει μια πληθώρα πιθανών παρεμβάσεων που θεωρείται ότι μπορούν να συμβάλλουν στην αύξηση και τη διαφοροποίηση των προσεγγίσεων για την επίτευξη της Εγγύησης για τη νεολαία αλλά και την αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων. Τα μέτρα περιλαμβάνουν προγράμματα για τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου, πρωτοβουλίες για τη βελτίωση της ελκυστικότητας της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης καθώς και στοχευμένες επιδοτήσεις μισθών και προσλήψεων με στόχο την ενθάρρυνση των

⁶¹ European Commission. Youth Employment: Commission welcomes Council agreement on Youth Guarantee. https://ec.europa.eu/youth/news/2013/0301-youth-guarantee_en (πρόσβαση 3/2/2018).

⁶² European Commission. (2014). The Youth Guarantee, Making it Happen. <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=11601&langId=en> (πρόσβαση 26/1/2018).

⁶³ Selenko, E. & Pils, K. (2017). The after-effects of youth unemployment: More vulnerable persons are less likely to succeed in Youth Guarantee programmes. *Economic and Industrial Democracy*, 1-19, σελ. 6-7.

εργοδοτών να προσφέρουν στους νέους δυνατότητες μαθητείας ή μια ευκαιρία εργασίας⁶⁴.

Η πρωτοβουλία Εγγύηση για την Νεολαία είναι μια εστιασμένη σε αποτελέσματα προσέγγιση – αναφορικά με την παροχή πραγματικών ευκαιριών στους νέους προκειμένου να αυξήσουν τη δυνατότητα για απασχόληση με στόχο τη βιώσιμη ένταξή τους στην αγορά εργασίας, ενισχύοντας έτσι τα συνολικά ποσοστά απασχόλησης των νέων. Το χρονοδιάγραμμα των τεσσάρων μηνών για την παροχή μιας προσφοράς σε ένα νέο είναι μείζονος σημασίας ώστε να μειωθούν οι πιθανές επιπτώσεις της περιόδου ανεργίας. Μελέτες έχουν δείξει ότι ο κίνδυνος μακροχρόνιας αρνητικής επίπτωσης λόγω της ανεργίας αυξάνεται ανάλογα με το χρονικό διάστημα που διανύει κανείς ως άνεργος. Εν προκειμένω για να συμβεί αυτό, ο καλός χαρακτήρας της προσφοράς εργασίας είναι απαραίτητος. Μια προσφορά καλής ποιότητας συνεπάγεται ότι θα ανταποκρίνεται στις ανάγκες και τις δεξιότητες του κάθε νέου ατόμου και θα προσδιορίζει την πορεία του κάθε νέου ατόμου προς την ένταξή του στην αγορά εργασίας. Πιο συγκεκριμένα, ίσως να είναι αναγκαίο για έναν νέο να λάβει την απαραίτητη υποστήριξη, όπως κατάρτιση ή καθοδήγηση, πριν λάβει μια προσφορά Εγγύησης για την νεολαία. Αυτή η σκέψη αποτελεί μέρος της εξατομικευμένης προσέγγισης που βρίσκεται στο επίκεντρο της πρωτοβουλίας Εγγύηση για την Νεολαίας⁶⁵.

Η Εγγύηση για τη νεολαία δεν αποτελεί πανάκεια κατά της ανεργίας των νέων. Ωστόσο ενθαρρύνει τις δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης να δράσουν αποτελεσματικά εφαρμόζοντας τα μέτρα που έχουν αναπτυχθεί και σχεδιαστεί για να μειωθεί η απογοήτευση και ανεργία των νέων⁶⁶.

Σύμφωνα με το Συμβούλιο, τα κράτη μέλη πρέπει να υλοποιήσουν τις εγγυήσεις για τη νεολαία «σύμφωνα με τις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές συνθήκες». Η υλοποίηση των εγγυήσεων για τη νεολαία προϋποθέτει συνδυασμό μέτρων που δύναται να εφαρμοστούν βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα. Παρόλο που ορισμένοι στόχοι που σχετίζονται με ενέργειες οι οποίες απευθύνονται στα ενδιαφερόμενα άτομα μπορούν να επιτευχθούν γρήγορα, άλλες δράσεις απαιτούν ένα επαρκές χρονικό διάστημα προκειμένου να επιφέρουν θετικό αποτέλεσμα. Οι

⁶⁴ Bussi, M. & Geyer, L., (2013), ό.π., σελ. 10.

⁶⁵ European Commission. (2014). The Youth Guarantee, Making it Happen.

⁶⁶ Bussi, M. & Geyer, L., (2013), ό.π., σελ. 5.

διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις στις δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης και οι προσαρμογές της εργατικής νομοθεσίας αποτελούν δυο παραδείγματα μακροπρόθεσμων μέτρων⁶⁷.

Ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην πολιτική απασχόλησης είναι η διασφάλιση του συντονισμού των πολιτικών των κρατών μελών στο πεδίο της απασχόλησης, ιδίως με τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών για τις εν λόγω πολιτικές. Η Επιτροπή δύναται παράλληλα να υποστηρίζει και, εάν απαιτείται, να συμπληρώνει τις εθνικές δράσεις για την καταπολέμηση της ανεργίας⁶⁸.

Η Επιτροπή είναι επίσης αρμόδια να υποβάλλει συστάσεις στο Συμβούλιο κατόπιν της πολυμερούς εποπτείας που ασκεί στις οικονομικές πολιτικές των κρατών μελών και ως εκ τούτου και του τομέα της απασχόλησης. Οι συστάσεις αυτές αποκτούν πολιτικά δεσμευτικό χαρακτήρα, αν εγκριθούν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, και μπορεί να οδηγήσουν σε κυρώσεις σε περιπτώσεις αδυναμίας που θέτουν τα κράτη μέλη σε περιόδους μακροοικονομικής ανισορροπίας ή/και υπερβολικού ελλείμματος⁶⁹.

Η καινοτομία της Εγγύησης για τη νεολαία συνίσταται στο ότι εκτός από τα υφιστάμενα μέτρα για τους νέους που αναζητούν ενεργά απασχόληση, στοχεύει να προσεγγίσει συστηματικά τους ανενεργούς νέους που δεν αναζητούν εργασία ή που δεν βρίσκονται στην επίσημη εκπαίδευση ή άσκηση. Στόχο της αποτελεί η βιώσιμη ένταξη όλων των νέων που βρίσκονται εκτός εργασίας, εκπαίδευσης ή κατάρτισης στην αγορά εργασίας, EAEK (NEET-not in employment, education or training)⁷⁰

Νέοι εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης (EAEK) Youth not in employment, education or training.

Η ένταξη των νέων στην αγορά εργασίας αποτελεί έναν εξέχουσας σημασίας στόχο σε ολόκληρο τον κόσμο, και ειδικότερα αποτελεί ένα βασικό ζήτημα πολιτικής της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση. Πράγματι, οι κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση υποδεικνύουν την ανάγκη βελτίωσης της απασχόλησης για τους νέους και ταυτόχρονα τη μείωση της ανεργίας των νέων. Παράλληλα, η στρατηγική

⁶⁷ European Court of Auditors. (2017), όπ.π., σελ.12.

⁶⁸ European Court of Auditors. (2017), όπ.π. σελ.16.

⁶⁹ European Court of Auditors. (2017), όπ.π., σελ.11.

⁷⁰ European Court of Auditors. (2017), όπ.π., σελ.17.

«Ευρώπη 2020» δίνει ιδιαίτερη έμφαση στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι νέοι στους τομείς εργασίας και απασχόλησης, με απώτερο στόχο την αύξηση του ευρωπαϊκού ανθρώπινου κεφαλαίου. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι στην Ευρωπαϊκή Ένωση το ποσοστό της ανεργίας των νέων είναι περισσότερο από το διπλάσιο από το αντίστοιχο ποσοστό των ενηλίκων, με σημαντικές διαφοροποιήσεις μεταξύ των χωρών και των περιοχών⁷¹.

Προγράμματα όπως η εγγύηση για τη νεολαία παρέχουν στους νέους που ανήκουν στην κατηγορία των ΕΑΕΚ (εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης) την ευκαιρία να επιστρέψουν επιτυχώς στην αγορά εργασίας. Ωστόσο, η εμπειρία μιας περιόδου εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης είναι πιθανό να έχει επιπτώσεις στους νέους που τη βίωσαν ή τη βιώνουν, γεγονός που ενδέχεται να επηρεάσει την ικανότητά τους να επιτύχουν σε κάποιο πρόγραμμα που παρέχεται ως μέρος της εγγύησης για τους νέους. Οι άνθρωποι μπορεί να αντιμετωπίσουν τις αποτυχίες που σχετίζονται με τους προσδοκώμενους στόχους του με ποικίλους τρόπους, ενώ ταυτόχρονα παραμένουν αφοσιωμένοι σε αυτούς, όπως επιμονή και προσπάθεια προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος τους ή να αναζητήσουν βοήθεια για να αντισταθμίσουν τις αποτυχίες τους. Στον αντίποδα υπάρχουν εκείνοι που αποδίδουν τις αποτυχίες τους σε εξωτερικούς παράγοντες, υποτιμώντας το στόχο εύρεσης εργασίας και μην ολοκληρώνοντας της εκπαίδευσή τους⁷². Επομένως, γίνεται αντιληπτή η σημασία του χρονικού προσδιορισμού των τεσσάρων μηνών από τη στιγμή που οι νέοι εγκαταλείπουν την επίσημη εκπαίδευση ή χάνουν την εργασία τους.

Οι ερευνητές, οι εθνικές κυβερνήσεις και οι διεθνείς οργανισμοί χρησιμοποιούν εναλλακτικούς όρους και δείκτες για τους νέους που έχουν αφήσει τόσο την εκπαίδευση όσο και την εργασία και αναμφισβήτητα αντιμετωπίζουν υψηλό κίνδυνο στην αγορά εργασίας και ακολούθως απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό. Σε αυτό το πλαίσιο, ο όρος NEET (not in employment, education or training) ή ΕΑΕΚ (εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης) χρησιμοποιείται όλο και περισσότερο όταν υπάρχει αναφορά σε αυτή την κοινωνική ομάδα. Η ανάγκη για μεγαλύτερη προσοχή των ΕΑΕΚ θεωρήθηκε μείζονος σημασίας στον ευρωπαϊκό πολιτικό διάλογο και ο όρος αναφέρεται ρητά στην ατζέντα της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» καθώς και στη

⁷¹ Tanveer Choudhry, M., Marelli, E., & Signorelli, M. (2012). Youth unemployment rate and impact of financial crises. *International Journal of Manpower*, 33(1), 76-95, σελ. 76-77.

⁷² Selenko, E. & Pils, K. (2017), όπ.π., σελ..4.

δέσμη μέτρων για την απασχόληση του 2012 «Προς μια ανάκαμψη με πλούσια εργασίας», αλλά και στην «Εγγύηση για τη Νεολαία»⁷³.

Εκτός από τις οικονομικές συνέπειες που υφίστανται άμεσα οι νέοι, οι μακρές περιόδους ανεργίας έχουν επίσης αρνητική επίδραση όσον αφορά τη μελλοντική απασχόληση, αυξημένο κίνδυνο φτώχειας, κοινωνικό αποκλεισμό καθώς και στο ρόλο τους στην κοινωνία στο σύνολό της. Επιπλέον, η ανεργία των νέων συνεπάγεται μακροπρόθεσμο κόστος για την οικονομία, την κοινωνία και για τα ίδια τα άτομα που πλήττονται από το φαινόμενο αυτό, καθώς υπάρχει αυξημένος κίνδυνος μελλοντικής ανεργίας (λόγω της υποβάθμισης των δεξιοτήτων και της αποθάρρυνσης εξαιτίας της παρατεταμένης ανεργίας και αδράνειας), αλλά και φτώχειας⁷⁴.

Παράλληλα, η υψηλή ανεργία των νέων έχει αρνητικό αντίκτυπο στην οικονομική ανάπτυξη και την παραγωγικότητα, δεδομένου ότι αποτελεί σοβαρή οικονομική επιβάρυνση για την κοινωνία ως σύνολο. Παραδείγματος χάριν, ένας μεγάλος αριθμός αποφοίτων πανεπιστημιακής κατάρτισης δεν είναι σε θέση να βρει θέσεις απασχόλησης και ως εκ τούτου δεν δύναται να συμβάλει στην οικονομική ανάπτυξη μέσω των δεξιοτήτων και της γνώσης του. Από την άλλη μεριά, οι νέοι με λίγα ή καθόλου προσόντα ενδέχεται να δυσκολευτούν να εισέλθουν στην αγορά εργασίας και μπορεί να μείνουν εκτός εργασίας ή να βρεθούν αντιμέτωποι με έναν κύκλο χαμηλού μισθού με λίγες ευκαιρίες για πρόοδο⁷⁵.

Η αδυναμία μετάβασης από το σχολείο στην αγορά εργασίας αποτελεί το κυριότερο πρόβλημα αναφορικά με την ανεργία των νέων. Η πορεία ενός νέου ατόμου από την εκπαίδευση στην απασχόληση είναι μια διαδικασία με επιμέρους βήματα, όπως υψηλότερη και ακαδημαϊκή εκπαίδευση, επαγγελματική κατάρτιση, προσωρινή ή άλλη άτυπη εργασία, στρατιωτική ή πολιτική εθελοντική εργασία, συμμετοχή σε προγράμματα κατάρτισης και αγοράς εργασίας, αναζήτηση εργασίας ή ανενεργοί περίοδοι. Τα στάδια αυτά θεωρούνται σημαντικά κατά την διαδικασία λήψης μέτρων για την αντιμετώπιση του ποσοστού της ανεργίας των νέων⁷⁶.

⁷³ Mascherini, M., & Ledermaier, S. (2016). *Exploring the diversity of NEETs*. Publications Office of the European Union, σελ. 19.

⁷⁴ Mascherini, M., & Ledermaier, S. (2016), ό.π., σελ.12.

⁷⁵ European Court of Auditors. (2017), ό.π., σελ.12.

⁷⁶ Dietrich, H. (2012). Youth unemployment in Europe. *Theoretical considerations and empirical findings*. Available at: library.fes.de/pdf-files/id/ipa/09227.pdf, 16(7), σελ. 5.

Εκτός από την ομάδα των νέων που είναι άνεργοι (δηλαδή να έχουν ξεκινήσει στην αγορά εργασίας και να αναζητούν ενεργά απασχόληση), υπάρχει μια άλλη μεγάλη ομάδα νέων που έχει λιγότερα κίνητρα να είναι προληπτικοί και συνεπώς αποσυνδέονται από την αγορά εργασίας. Αυτοί είναι οι ανενεργοί νέοι που δεν έχουν ούτε εκπαίδευση ούτε κατάρτιση και αναφέρονται ως ανενεργοί (ΕΑΕΚ). Συνολικά οι δύο ομάδες («άνεργοι» και «ανενεργοί» ΕΑΕΚ) ηλικίας μεταξύ 15 και 24 ετών και, σε ορισμένα κράτη μέλη έως 29 ετών, αποτελούν ένα ξεχωριστό πληθυσμό που ονομάζεται «NEETs» (not in employment, education or training).

Για να υπάρξει ένας πρόσθετος δείκτης για την παρακολούθηση της κατάστασης των νέων στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και για την σύγκρισή τους μεταξύ των χωρών, το 2010 η Επιτροπή Απασχόλησης (EMCO) αλλά και η Indicators Group (European Commission DG EMPL) συμφώνησαν στον ορισμό και τη μεθοδολογία για έναν τυποποιημένο δείκτη για τη μέτρηση του μεγέθους του πληθυσμού των ΕΑΕΚ μεταξύ των κρατών μελών. Εν τέλει, συμφωνήθηκε να οριστούν οι ΕΑΕΚ ως οι νέοι άνθρωποι που «δεν ήταν ούτε στην απασχόληση ούτε στην εκπαίδευση ή κατάρτιση». Ο ορισμός των ΕΑΕΚ που συμφωνήθηκε από την EMCO περιλαμβάνει νέους ηλικίας 15-24 ετών που είναι άνεργοι ή ανενεργοί, σύμφωνα με τον ορισμό της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ), καθώς και όσοι δεν έχουν κατάρτιση ή εκπαίδευση. Ο ορισμός υιοθετήθηκε στη συνέχεια από τη Eurostat και ο δείκτης χρησιμοποιείται στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»⁷⁷. Ο όρος ΕΑΕΚ χρησιμοποιείται επίσης στο πλαίσιο της Πρωτοβουλίας Εγγύηση για τη νεολαία, επομένως για τους σκοπούς της παρούσας έρευνας θα υιοθετηθεί ο ίδιος όρος έναντι της ανεργίας των νέων.

Πιο συγκεκριμένα, τα χαρακτηριστικά που διακρίνουν του νέους εκτός εκπαίδευσης, απασχόλησης ή κατάρτισης είναι σημαντικά να διευκρινιστούν, δεδομένου ότι αποτελούν την ομάδα-στόχο του προγράμματος Εγγύηση για τη νεολαία. Οι ΕΑΕΚ αποτελούν μια κατηγορία στην οποία περιέχονται υποομάδες, μερικές από τις οποίες είναι ευάλωτες και άλλες όχι, με πολύ διαφορετικές εμπειρίες, χαρακτηριστικά και ανάγκες. Μπορούν να εντοπιστούν πέντε κύριες υποομάδες εντός του πληθυσμού των ΕΑΕΚ:

- οι συμβατικά άνεργοι, αποτελούν την μεγαλύτερη υποομάδα, η οποία μπορεί να διαιρεθεί σε μακροχρόνιους και βραχυχρόνιους ανέργους.

⁷⁷ Mascherini, M., & Ledermaier, S. (2016), όπ.π.,σελ. 22.

- οι μη διαθέσιμοι, περιλαμβάνει νέους φροντιστές, ήτοι νέοι με οικογενειακές ευθύνες και νέοι που είναι άρρωστοι ή με ειδικές ανάγκες
- οι απομονωμένοι, οι νέοι που δεν αναζητούν εργασία ή εκπαίδευση και δεν περιορίζονται από άλλες υποχρεώσεις ή φυσικές ή νοητικές δυσκολίες, καθώς και αποθαρρυσμένους εργαζομένους
- εκείνοι που αναζητούν ευκαιρίες, ήτοι νέοι που αναζητούν ενεργά εργασία ή κατάρτιση, αλλά ταυτόχρονα προσδοκούν ευκαιρίες που ανταποκρίνονται στις δεξιότητές τους
- οι εθελοντές ΕΕΑΚ, περιλαμβάνουν τους νέους που ταξιδεύουν και εργάζονται εποικοδομητικά σε άλλες δραστηριότητες όπως η τέχνη, η μουσική και αυτό-προσδιοριζόμενη μαθητεία⁷⁸.

Τον Οκτώβριο του 2017 η στατιστική σύνθεση του πληθυσμού ΕΕΑΚ συντίθεται από τα ακόλουθα ποσοστά. Οι βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα άνεργοι εκφράζουν το 29,8% και 22% αντίστοιχα, ενώ το 7,8% και το 6,8% είναι οι επανεισερχόμενοι και τα άτομα ΕΕΑΚ λόγω ασθένειας ή αναπηρίας. Τα άτομα ΕΕΑΚ λόγω οικογενειακών υποχρεώσεων φτάνουν το 15,4% ενώ οι αποθαρρυσμένοι αντιπροσωπεύουν μόλις το 5,8%. Τέλος το 12,5% απαρτίζεται από μια εξαιρετικά ετερογενή ομάδα που περιλαμβάνει τους πιο ευάλωτους, προνομιούχους καθώς και εκείνους που ακολούθησαν εναλλακτική επαγγελματική πορεία, όπως οι καλλιτέχνες⁷⁹. Σκόπιμο κρίνεται να τονιστεί ότι παρατηρούνται σημαντικές διαφοροποιήσεις μεταξύ των κρατών μελών, τόσο ως προς τη σύνθεση όσο και προς το μέγεθος της κοινωνικής ομάδας των ΕΕΑΚ. Οι χώρες με τα υψηλότερα ποσοστά μακροπρόθεσμα ανέργων και αποθαρρυσμένων εργαζομένων είναι οι χώρες της νότιας Ευρώπης και της Μεσογείου, ενώ στις χώρες της βόρειας Ευρώπης τα υψηλότερα ποσοστά σημειώνουν οι βραχυπρόθεσμα άνεργοι⁸⁰.

Η χρήση του όρου ΕΕΑΚ καταδεικνύει τα ποικίλα προβλήματα των νέων άλλα και τον πολύπλευρο χαρακτήρα της κατάστασης που καλούνται να αντιμετωπίσουν. Ταυτόχρονα, δρα επικουρικά έτσι ώστε να προσελκύσει την προσοχή των υπεύθυνων

⁷⁸ Mascherini, M., & Ledermaier, S. (2016), όπ.π., σελ.24.

⁷⁹ Eurofound. (2014). Who are the NEETs. <https://www.eurofound.europa.eu/news/news-articles/who-are-the-neets> (πρόσβαση 16/2/2018).

⁸⁰ Mascherini, M. Salvatore, L. Meierkord, A. & Jungblut, J. M. (2012). NEETs: Young people not in employment, education or training: Characteristics, costs and policy responses in Europe. Luxembourg: Publications Office of the European Union, σελ.

χάραξης πολιτικής αλλά και των ερευνητών στα διάφορα επίπεδα τρωτότητας των νέων ανθρώπων, ενσωματώνοντας στο συγκεκριμένο πλαίσιο συγκεκριμένες υποομάδες, όπως είναι οι νεαρές μητέρες και τα άτομα με αναπηρία, αντί να περιθωριοποιούνται ως απλώς ανενεργοί⁸¹.

Τέλος, η σοβούσα οικονομική κρίση έχει πλήξει σε μεγάλο βαθμό και τους νέους ηλικίας 25-29 ετών. Με δεδομένο το γεγονός ότι σε πολλά κράτη μέλη η πλειοψηφία των σπουδαστών αποφοιτά μετά την ηλικία των 24 ετών ενισχύει το ανωτέρω επιχείρημα. Κρίνεται σκόπιμο να τονιστεί ότι σε ορισμένα κράτη μέλη οι νέοι ηλικίας 24 έως 29 ετών περιλαμβάνονται στην ομάδα-στόχο της εγγύησης για τη νεολαία⁸².

Μέτρα για τη θέσπιση της Εγγύησης για τη Νεολαία

Σύμφωνα με την οικονομική θεωρία, οι πολιτικές για την ενεργό αγορά εργασίας αιτιολογούνται από την δυνατότητα που παρέχουν στη μείωση των ανισοροπιών καθώς επίσης και στο αντιστάθμισμα των δυσκαμψιών και των στρεβλώσεων της αγοράς εργασίας. Δεδομένου ότι οι κυβερνήσεις δεν δύνανται να καταπολεμήσουν την ανεργία με βιώσιμο τρόπο, απλώς αυξάνοντας τη συνολική ζήτηση, οι πολιτικές για την ενεργό αγορά εργασίας θεωρούνται αναγκαίοι μηχανισμοί προκειμένου να επιτευχθεί μείωση των ανισοροπιών μεταξύ ζήτησης και προσφοράς εργασίας, αύξηση της παραγωγικότητας του εργατικού δυναμικού και σύνδεση των μακροχρόνια ανέργων και άλλων ευάλωτων ομάδων με την αγορά εργασίας⁸³.

Η σύσταση του Συμβουλίου απαιτεί από πλευράς κρατών μελών την εφαρμογή σχεδίων «Εγγύηση για τη Νεολαία» σε σύντομο χρονικό διάστημα. Παράλληλα, τονίζει ότι: «όσον αφορά στα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν τι πιο σοβαρές δημοσιονομικές δυσκολίες και υψηλά ποσοστά ΕΑΕΚ ή νεανικής ανεργίας προκρίνεται η σταδιακή εφαρμογή τους». Ως πρώτο βήμα, ζητήθηκε από τα κράτη μέλη να προετοιμάσουν Σχέδια Υλοποίησης Εγγύησης για τη νεολαία (Youth Guarantee Implementation Plans (YGIPs))⁸⁴.

⁸¹ Eurofound (2015a), όπ.π., σελ. 25.

⁸² Mascherini, M., & Ledermaier, S. (2016), όπ.π, σελ. 33.

⁸³ Escudero, V., & Mourelou, E. L. (2015)., όπ.π., σελ. 6.

⁸⁴ European Court of Auditors. (2017)., όπ.π., σελ. 18.

Στο έγγραφο εργασίας που συνόδευε την πρόταση σύστασης του Συμβουλίου αναφορικά με τη θέσπιση εγγυήσεων για τη νεολαία τονίζεται ότι ιδιαίτερη βαρύτητα κατά το σχεδιασμό των σχεδίων θα πρέπει να δίνεται στις ακόλουθες αρχές. Πρώτον, σημειώνεται ότι οι νέοι δεν είναι μια ομοιογενής ομάδα καθώς επίσης ότι έρχονται αντιμέτωποι με διαφορετικά κοινωνικά περιβάλλοντα. Ιδιάζουσα περίπτωση αποτελούν οι νέοι που κινδυνεύουν να γίνουν ή να παραμείνουν στην λεγόμενη κατηγορία ΕΑΕΚ, εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης. Δεύτερον, η αρχή της αμοιβαίας υποχρέωσης, όπως εκείνες που ισχύουν για τους ενήλικες καθώς και η συμμετοχή τους σε πολιτικές της αγοράς εργασίας πρέπει να λαμβάνονται υπόψη. Προϋπόθεση θα μπορούσε να θεωρηθεί η εγγραφή στις υπηρεσίες απασχόλησης, προκειμένου να λάβει ένας νέος μια προσφορά στο πλαίσιο της εγγύησης για τους νέους. Τρίτον, κρίνεται σημαντικό να προβλεφθεί η πιθανότητα κύκλων αδράνειας. Το σχέδιο για τη θέσπιση μιας εγγύησης για τη νεολαία θα πρέπει να περιλαμβάνει μηχανισμούς ή σχέδια δράσης για την αποφυγή τέτοιων φαινομένων, δεδομένου ότι ενδέχεται να οδηγήσουν σε περαιτέρω αποδυνάμωση και μαρασμό του ανθρώπινου δυναμικού⁸⁵.

Μία επιπλέον αρχή που πρέπει να ληφθεί υπόψη είναι ο ηθικός κίνδυνος (moral hazard), όπως στις περιπτώσεις όπου οι νέοι βασίζονται σε έναν εξωτερικό οργανισμό για να τους προταθεί μια πρόσφορά στο πλαίσιο των εγγυήσεων για τους νέους. Καταστάσεις όπως η ανωτέρω δύναται να αποφευχθούν μέσω της ένταξης ενεργού και εξατομικευμένου προσανατολισμού κατά την έναρξη της διαδικασίας, βοηθώντας το νέο να βρει κενές θέσεις εργασίας και υποστηρίζοντας την αίτησή του για να ενισχύσουν την πιθανότητα επιτυχίας. Τέλος, τα κράτη μέλη πρέπει να αποφασίσουν σε ποιο επίπεδο θα εφαρμοστεί και θα διαχειριστεί η Εγγύηση για τη Νεολαία. Για τα κράτη μέλη στα οποία η εφαρμογή πολιτικών για την εκπαίδευση, κατάρτιση και απασχόληση είναι αποκεντρωμένη, το περιφερειακό ή ακόμα και το τοπικό επίπεδο θεωρείται καταλληλότερο. Ταυτόχρονα, είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί ένας μηχανισμός εθνικού συντονισμού με ένα υπουργείο ή μια οργάνωση να αναλαμβάνει ηγετικό ρόλο. Τα ανωτέρω συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των περιφερειακών ανισοτήτων ή των τοπικών συνθηκών π.χ. προάστια, αγροτικές ή απομακρυσμένες

⁸⁵ European Commission. (2012),, όπ.π., σελ. 4.

περιοχές που υπάρχουν σε άλλη χώρα, καθώς εργάζονται όσο το δυνατόν πλησιέστερα στους νέους⁸⁶.

Όλα τα κράτη μέλη υπέβαλλαν πλήρη σχέδια υλοποίησης της Εγγύησης για τη Νεολαία, σύμφωνα με τις προθεσμίες που ορίστηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Τα σχέδια προσδιορίζουν με ακρίβεια, για κάθε κράτος μέλος, τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την εφαρμογή της Εγγύησης για τη Νεολαία και περιγράφουν το χρονοδιάγραμμα για τις μεταρρυθμίσεις και τα μέτρα για την απασχόληση των νέων, τους αντίστοιχους ρόλους των δημόσιων αρχών και άλλων οργανισμών καθώς και τον τρόπο χρηματοδότησής τους⁸⁷. Αξίζει να σημειωθεί το γεγονός ότι το πρόγραμμα Εγγύησης για τη Νεολαία, εφαρμόζεται ως «εγγύηση» σημαίνει ότι αποτελεί ένα πρόγραμμα που βασίζεται σε δικαιώματα. Οι επιπτώσεις αυτού του είδους του προγράμματος είναι διαφορετικές από εκείνες που βασίζονται στην ωφελμιστική άποψη της παραδοσιακής δημόσιας πολιτικής. Γι' αυτό το λόγο η επιτυχία των εγγυήσεων για τα εργασιακά δικαιώματα εξαρτάται άμεσα από την ικανότητα της ζήτησης εργασίας να εκπληρώσουν τις δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει⁸⁸.

Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν η Φιλανδία, η Κροατία, η Λιθουανία, η Πολωνία, η Σλοβακία, η Σλοβενία και η Μάλτα. Τα ανωτέρω κράτη μέλη έχουν ήδη εγκρίνει Σχέδια Υλοποίησης Εγγύησης για τη νεολαία προκειμένου να ανταποκριθούν αποφασιστικά στις προκλήσεις καθώς και να προσαρμόσουν τις δράσεις τους, αλλά ταυτόχρονα να τις ευθυγραμμίσουν με τις προγραμματισμένες δράσεις του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου αλλά και με την Πρωτοβουλία Εγγύησης για τη Νεολαία. Στις αρχές Μαρτίου 2016, το Βέλγιο, η Ελλάδα, το Λουξεμβούργο, η Πορτογαλία, η Ρουμανία, η Σουηδία, η Φιλανδία και η Ιρλανδία σχεδίασαν αναθεωρημένα Σχέδια Υλοποίησης Εγγύησης για τη νεολαία, ως αποτέλεσμα αλλαγής των κυβερνήσεων ή/και του πολιτικού προσανατολισμού τους ή απλώς ως συνέπεια των υφιστάμενων συνθηκών και εμπειριών⁸⁹.

⁸⁶ European Commission. (2012)., όπ.π., σελ. 4.

⁸⁷ European Commission. (2015a). EU Youth Guarantee: Questions and Answers. [http://europa.eu/rapid/press-release MEMO-15-4102_en.htm](http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-15-4102_en.htm) (πρόσβαση 14/12/2017).

⁸⁸ Escudero, V., & Moureló, E. L. (2015)., όπ.π., σελ. 7.

⁸⁹ European Commission. (2016). The Youth Guarantee and Youth Employment Initiative three years on. Communication from the Commission to the European Parliament, the European Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions, 323 final, Brussels, σελ. 8.

Σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου για τη θέσπιση εγγυήσεων για τη νεολαία, τα κράτη μέλη πρέπει να υλοποιήσουν μέσω προγραμμάτων μέτρα στήριξης, καθώς επίσης θα πρέπει να είναι «προσαρμοσμένες στις εθνικές, περιφερειακές ή τοπικές συνθήκες. Τα μέτρα πρέπει να βασίζονται σε έξι άξονες: ανάπτυξη προσεγγίσεων βάσει συμπράξεων, έγκαιρη παρέμβαση και δραστηριοποίηση, μέτρα υποστήριξης που διευκολύνουν την ένταξη στην αγορά εργασίας, αξιοποίηση των ταμείων της Ένωσης, αξιολόγηση και συνεχής βελτίωση του προγράμματος και ταχεία υλοποίησή του⁹⁰.

Η εφαρμογή της Εγγύησης για τη Νεολαία απαιτεί βαθιές διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις όσον αφορά την άσκηση, το σύστημα αναζήτησης εργασίας και εκπαίδευσης, ώστε να βελτιωθεί δραστικά η μετάβαση από το σχολείο στην εργασία και η δυνατότητα για απασχόληση των νέων, δράσεις που απαιτούν χρόνο⁹¹.

Πιο συγκεκριμένα, σε ορισμένα κράτη μέλη, οι δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης πρέπει να μεταρρυθμιστούν προκειμένου να διασφαλίσουν ότι οι νέοι θα λαμβάνουν κατάλληλες εξατομικευμένες συμβουλές αναφορικά με τις ευκαιρίες απασχόλησης, εκπαίδευσης και κατάρτισης που σχετίζονται περισσότερο με τις δικές ικανότητες και δεξιότητες και είναι προσαρμοσμένες στην εκάστοτε περίπτωση, και ως εκ τούτου την παροχή μιας προσφοράς εντός τεσσάρων μηνών.

Παράλληλα, ένας άλλος τομέας που χρήζει διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων αναφέρεται στη βελτίωση της ποσότητας και ποιότητας μαθητείας, ευκαιριών επαγγελματικής εκπαίδευσης και άσκησης. Τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίζουν ότι θα δώσουν στους νέους τις δεξιότητες που αναζητούν οι εργοδότες⁹².

Η πλειοψηφία των κρατών μελών που αντιμετωπίζει πρόβλημα με την νεανική απασχόληση θα πρέπει να εντοπίσει και να κινητοποιήσει τους νέους που απέχουν από την αγορά εργασίας (NEET). Προκειμένου να προσεγγίσουν τους ανενεργούς νέους που δεν είναι εγγεγραμμένοι στην Υπηρεσία Δημόσιας Απασχόλησης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να δημιουργήσουν νέα εργαλεία και στρατηγικές με όσους έχουν πρόσβαση στους μη εγγεγραμμένους νέους (π.χ. κοινωνικές υπηρεσίες, πάροχοι εκπαίδευσης, ενώσεις νέων).

⁹⁰ European Commission. (2012). όπ.π., σελ.3.

⁹¹ [http://europa.eu/rapid/press-release MEMO-15-4102_en.htm](http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-15-4102_en.htm)

⁹² European Commission. (2015). Piloting Youth Guarantee partnerships on the ground. A report on the European Parliament Preparatory Action (EPPA) on the Youth Guarantee. Directorate-General for Employment, Social Affairs & Inclusion, Brussels, σελ. 14.

Ειδικότερα στη σύσταση του Συμβουλίου προς τα κράτη μέλη για την θέσπιση εγγυήσεων για τη νεολαία τονίζεται **η ανάγκη οικοδόμησης προσεγγίσεων που βασίζονται στην εταιρική σχέση:**

- Καθορισμός μιας σχετικής δημόσιας αρχής αρμόδια για τη θέσπιση και τη διαχείριση του προγράμματος εγγύησης για τη νεολαία, καθώς και το συντονισμό των εταιρικών σχέσεων σε όλα τα επίπεδα και σε όλους τους τομείς δράσης.
- Η μεταφορά της Εγγύησης για τη Νεολαία προϋποθέτει τη συγκέντρωση διαφόρων διακυβευματούχων στο σχεδιασμό και την υλοποίησή της. Η συνεργασία μεταξύ δημόσιων αρχών, δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης, επαγγελματιών επαγγελματικού προσανατολισμού, ιδρυμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, επιχειρήσεων, εργοδοτών, συνδικαλιστικών οργανώσεων και οργανώσεων νεολαίας φανερώνει την ανάγκη μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης που πρέπει να παρέχεται στους νέους ανάλογα με τις ανάγκες τους. Τα ανωτέρω διασφαλίζουν περισσότερο αποτελεσματικές μεθόδους μεταφοράς της εγγύησης, αξιοποιώντας τις δυνατότητες των διαφόρων φορέων και αποφεύγοντας την αλληλεπικάλυψη των υπηρεσιών⁹³.
- Ανάπτυξη εταιρικών σχέσεων μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών υπηρεσιών απασχόλησης, υπηρεσιών επαγγελματικού προσανατολισμού και άλλων εξιδεικευμένων για τη νεολαία υπηρεσιών (μη κυβερνητικές οργανώσεις, κέντρα και ενώσεις νεολαίας)⁹⁴
- Η εμπλοκή των οργανώσεων των νέων, καθώς και η συμμετοχή τους αυξάνει τη διαφάνεια και επιτρέπει την καλύτερη προσαρμογή των υπηρεσιών στις ανάγκες των νέων. Οι ενώσεις των νέων αποτελούν ένα καθοριστικό σύνδεσμο, του αντίκτυπου των εγγυήσεων για τη νεολαία και της εμπειρίας που οι ίδιοι έχουν από την αγορά εργασίας. Ταυτόχρονα, οι οργανώσεις των νέων παρέχουν ένα σημαντικό δίκτυο για την προσέγγιση εκείνων που βρίσκονται μακριά από τις δημόσιες αρχές⁹⁵.

Επιπρόσθετα, καταδεικνύεται η σημασία της **χρήσης μέτρων έγκαιρης παρέμβασης και δραστηριοποίησης** δύναται να λειτουργήσει ως προληπτική δράση για τη μείωση

⁹³ European Commission. (2014). Making it happen.

⁹⁴ European Commission. (2016), όπ.π., σελ. 23-24.

⁹⁵ European Commission. (2014). Making it happen.

των μελλοντικών ποσοστών ανεργίας των νέων, καθώς και να επιδράσει θετικά σε εκείνους που είναι άνεργοι. Τα εν λόγω μέτρα περιλαμβάνουν:

- Τη γνωστοποίηση των δραστηριοτήτων των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης με στόχο την καταγραφή των νέων στις εκάστοτε υπηρεσίες, οι οποίοι σε διαφορετικοί περίπτωση δεν θα μπορούσαν να ενταχθούν, έτσι ώστε να διασφαλιστεί ότι η Εγγύηση για τη Νεολαία απευθύνεται σε όλους τους νέους μέχρι την ηλικία των 25 ετών.
- Τη συλλογή δεδομένων σχετικά με τους μαθητές που εγκαταλείπουν την επίσημη εκπαίδευση μέσω της ανάπτυξης συστημάτων εντοπισμού. Τα συστήματα αυτά επιτρέπουν την αμεσότερη σύνδεση των απαραίτητων υπηρεσιών στις περιπτώσεις όπου ένας νέος χρήζει υποστήριξης.
- Η αποτελεσματική δραστηριοποίηση βασίζεται σε μια προσαρμοσμένη προσέγγιση για την ουσιαστική συμβολή στους νέους καθώς επίσης αναγνωρίζει τις διαφορετικές ανάγκες και δεξιότητες του εκάστοτε νέου. Ως εκ τούτου είναι σημαντικό να καταρτιστεί ένα μεμονωμένο σχέδιο δράσης που καθοδηγείται από την αρχή της αμοιβαίας υποχρέωσης⁹⁶.

Κρίνεται σκόπιμο να αναφερθεί ότι στη σύσταση του Συμβουλίου για τη θέσπιση εγγυήσεων για τη νεολαία γίνεται σαφής αναφορά στους «ευάλωτους νέους που αντιμετωπίζουν πολλαπλά εμπόδια (όπως ο κοινωνικός αποκλεισμός, η φτώχεια ή η διακριτική μεταχείριση). Η σύσταση λαμβάνει εξίσου υπόψη τα διαφορετικά περιβάλλοντα προέλευσής τους (ιδίως λόγω φτώχειας, αναπηρίας, χαμηλού μορφωτικού επιπέδου ή εθνοτικής μειονότητας/ προέλευσης), σύμφωνα με το άρθρο 14 ΕΣΔΑ για την απαγόρευση των διακρίσεων⁹⁷.

Παράλληλα, ένας επιπλέον τομέας που απαιτεί διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις αφορά τη βελτίωση της ποσότητας και της ποιότητας μαθητείας, ευκαιριών επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Τα κράτη μέλη πρέπει να εξασφαλίσουν ότι παρέχουν στους νέους τις δεξιότητες που αναζητούν οι εργοδότες. Εν προκειμένω, προβλέπονται μέτρα για την ένταξη στην αγορά εργασίας που περιλαμβάνουν τα εξής:

⁹⁶ European Commission. (2016). όπ.π., σελ. 33.

⁹⁷ European Commission. (2016). όπ.π., σελ. 35-46.

- ενίσχυση της γεωγραφικής κινητικότητας του εργατικού δυναμικού σε εθνικό αλλά και ευρωπαϊκό επίπεδο. Παράλληλα, μείζονος σημασίας κρίνεται και η άμεση οικονομική στήριξη καθώς και οι προσαρμοσμένες υπηρεσίες για την κινητικότητα των εργαζομένων τόσο στο εσωτερικό της χώρας ή/και εντός της Ένωσης. Η στήριξη εντός της χώρας μπορεί να λάβει διάφορες μορφές. Για παράδειγμα, υποστήριξη μέσω της κάλυψης του κόστους μεταφοράς, έξοδα μετεγκατάστασης, παροχή πληροφοριών σχετικά με τις κενές θέσεις εργασίας, καθώς επίσης και συνοδευτικά μέτρα που στοχεύουν στην αναζήτηση εργασίας και αντιστοίχιση θέσεων εργασίας.
- στήριξη της επιχειρηματικότητας και της αυτό-απασχόλησης μέσω χρηματοδότησης αλλά και καθοδήγησης, μέσω της ενίσχυσης της συνεργασίας μεταξύ των υπηρεσιών απασχόλησης, στήριξης των επιχειρήσεων και των φορέων (μικρό) χρηματοδότησης.
- Μείωση του μη μισθολογικού κόστους, καθώς και αξιοποίηση των στοχοθετημένων επιδοτήσεων, μισθών και προσλήψεων έτσι ώστε να διευκολυνθούν οι προοπτικές πρόσληψης αλλά και να δημιουργούνται νέες ευκαιρίες όπως μαθητεία, άσκηση ή τοποθέτηση σε θέση εργασίας⁹⁸.

Η υιοθέτηση μιας συνολικής στρατηγικής ενεργοποίησης για τους νέους απαιτεί την ανάπτυξη εργαλείων για την αξιολόγηση των δεξιοτήτων των νέων και την εκτίμηση κατά πόσο οι τελευταίες σχετίζονται με τις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας. Επιπλέον, οι δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης, προκειμένου να εξασφαλίσουν έναν επαρκή αριθμό θέσεων εργασίας και πρακτικής άσκησης καθώς και την απαραίτητη κατάρτιση ή περαιτέρω εκπαίδευση σε εκείνους τους νέους που δεν διαθέτουν τα αναγκαία εφόδια για ένταξη στην αγορά εργασίας, θα πρέπει να διαμορφώσουν ισχυρές εταιρικές σχέσεις με όλους τους τοπικούς διακυβευματούχους. Τα ανωτέρω οδηγούν στο συμπέρασμα ότι πρόκειται για μια διαδικασία η υλοποίηση της οποίας απαιτεί αρκετά χρόνια⁹⁹.

Η χρηματοδότηση της Εγγύησης για τη Νεολαία βασίζεται στους εθνικούς προϋπολογισμούς, καθώς θεωρείται αναγκαίο βήμα να δώσουν προτεραιότητα στη νεανική ανεργία έτσι ώστε να αποφευχθεί στο υψηλότερο κόστος στο μέλλον. Ταυτόχρονα η Εγγύηση για τη Νεολαία υποστηρίζεται και από τα διαρθρωτικά ταμεία

⁹⁸ European Commission. (2016). όπ.π., σελ.60-65.

⁹⁹ Dolado, J. (2015).όπ.π., σελ. 135.

της Ε.Ε. και ιδίως το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το οποίο αποδίδει ιδιαίτερη προσοχή στην απασχόληση των νέων στον προγραμματισμό της. Το ποσό των 6,4 δις ευρώ για το 2014-2015 που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο τον Φεβρουάριο του 2013 για την απασχόληση των νέων ενίσχυσε τα μέτρα στήριξης που ορίζονται στη δέσμη μέτρων για την απασχόληση των νέων και ιδίως η εγγύηση για τη νεολαία.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε τον προϋπολογισμό στα 8.8 δις ευρώ για την περίοδο 2014-2020. Ωστόσο, το Σεπτέμβριο του 2016 λόγω των υψηλών επιπέδων ανεργίας των νέων, η Επιτροπή πρότεινε στην αύξηση του προϋπολογισμού και τον Ιούνιο του 2017 το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συμφώνησαν να αυξηθεί κατά 2,4 δις ευρώ για τα επιλέξιμα κράτη μέλη για την περίοδο 2017-2020.

Άξιο αναφοράς είναι ότι στο πλαίσιο της Πρωτοβουλίας για την εγγύηση της νεολαίας μπορεί να επεκτείνει την ομάδα στόχο σε νέους ηλικίας έως 30 ετών. Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων έχει διαθέσει 6 δις ευρώ μέσω διαφόρων μέτρων για τη στήριξη της απασχόλησης των νέων¹⁰⁰. Προκειμένου να ενεργοποιηθούν συντομότερα οι δράσεις της Πρωτοβουλίας για την εγγύηση για τη νεολαία, δόθηκε ουσιαστική χρηματοδότηση στα κράτη μέλη με τη μορφή προχρηματοδότησης, η οποία το 2015 αυξήθηκε κατ' εξαίρεση στο 30% της ειδικής γραμμής του προϋπολογισμού για την εν λόγω πρωτοβουλία.

Τέλος, όπως κάθε πρόγραμμα έτσι και η Εγγύηση για τη Νεολαία, η οποία αποτελεί μια μακροπρόθεσμη διαρθρωτική μεταρρύθμιση, η διαμόρφωση και η εφαρμογή της οποίας χρήζει παρακολούθησης και αξιολόγησης προκειμένου να βελτιωθεί ο σχεδιασμός και η υλοποίησή της, καθώς επίσης να διασφαλιστεί και η αποτελεσματική χρήση των διαθέσιμων πόρων αλλά και η θετική απόδοση των επενδύσεων¹⁰¹. Οι μηχανισμοί αξιολόγησης και παρακολούθησης αναλήφθηκαν στα πρώτα στάδια του σχεδιασμού των μέτρων για την εγγύηση της νεολαίας. Αυτό εξάλλου αποτελεί και τη βάση μιας αποτελεσματικής χάραξης πολιτικής βάσει τεκμηρίωσης¹⁰². Ομοίως, κρίθηκε σκόπιμη η ενίσχυση της ικανότητας όλων των διακυβευματούχων της εγγύησης για τη νεολαία, συμπεριλαμβανομένου των νέων αλλά και των οργανώσεων νεολαίας, που συμμετέχουν στο σχεδιασμό, την εφαρμογή και την αξιολόγηση, δεδομένου ότι θεωρείται εξέχουσας σημασίας για τη δημιουργία ενός περιβάλλοντος

¹⁰⁰ European Commission. (2014). Making it happen.

¹⁰¹ European Commission. (2016). όπ.π., σελ.70.

¹⁰² European Commission. (2014). Making it happen.

διευκόλυνσης και την εξάλειψη εμποδίων που θα δημιουργούσε προσκόμματα στην εφαρμογή της.

Ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στη θέσπιση της Εγγύησης για τη Νεολαία

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υιοθέτησε τον Φεβρουάριο του 2013 την Πρωτοβουλία για την Απασχόληση των Νέων μέσω της οποίας διατέθηκαν 6 δις ευρώ σε 22 περιφέρειες των οποίων το ποσοστό νεανικής ανεργίας ανέρχονταν άνω του 25% το 2012. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κατέληξε στο συμπέρασμα τον Ιούνιο ότι τα 6 δις που διατέθηκαν θα πρέπει να εκταμιευθούν κατά τα έτη 2014-2016 του επόμενου δημοσιονομικού πλαισίου. Οι πόροι αυτοί αποσκοπούν στην υποστήριξη των σχεδίων για την εφαρμογή των εγγυήσεων για τη νεολαία, τα οποία υπέβαλαν τα κράτη μέλη πριν από τα τέλη του Δεκεμβρίου του 2013, προκειμένου να αρχίσει να εφαρμόζεται η Εγγύηση για τη Νεολαία. Τα κράτη μέλη δύνανται επίσης να κάνουν χρήση του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ) αναφορικά με την εκπόνηση των ευρύτερων μέτρων που αποσκοπούν άμεσα ή έμμεσα στην πρόληψη της ανεργίας των νέων και στη βελτίωση των υπηρεσιών που παρέχονται στην εν λόγω κοινωνική ομάδα¹⁰³.

Οι δράσεις στήριξης πολιτικής και αμοιβαίας μάθησης βοήθησαν τα κράτη μέλη να δημιουργήσουν τις κατάλληλες υποδομές και τα αναγκαία μέτρα. Στις τρεις συνεδριάσεις που πραγματοποιήθηκαν στο Βερολίνο, το Παρίσι και το Μιλάνο δημιουργήθηκε ένα δίκτυο εθνικών συντονιστών για την εγγύηση για τη νεολαία και συνεδριάζει δύο φορές το χρόνο για να εξασφαλιστεί η άμεση σύνδεση μεταξύ της Επιτροπής και της κύριας αρχής των κρατών μελών που είναι επιφορτισμένη με την υιοθέτηση και τη διαχείριση της Εγγύησης για τη νεολαία¹⁰⁴.

Μέχρι το 2014, η Επιτροπή συνέδραμε συμβουλευτικά στα προγράμματα μαθητείας και πρακτικής άσκησης, καθώς και ενός γραφείου υποστήριξης που παρέχει στρατηγικές, επιχειρησιακές και πολιτικές συμβουλές στους φορείς χάραξης πολιτικής, στις

¹⁰³ Bussi, M., & Geyer, L. (2013)., όπ.π., σελ. 8.

¹⁰⁴ European Commission. (2015b). Piloting Youth Guarantee partnerships on the ground. A report on the European Parliament Preparatory Action (EPPA) on the Youth Guarantee, όπ.π., σελ. 33.

Διαχειριστικές Αρχές του ΕΚΤ, στις αρμόδιες εθνικές και περιφερειακές υπηρεσίες και τους κοινωνικούς εταίρους¹⁰⁵.

Η εφαρμογή της Εγγύησης για τη νεολαία είναι ιδιαίτερος εμφανής στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο. Η Επιτροπή έχει το ρόλο εποπτείας μέσω του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, καθώς επίσης και στην Επιτροπή Απασχόλησης (EMCO). Η Ετήσια Έρευνα Ανάπτυξης του 2016-2017 επισημαίνει την ανεργία των νέων ως πολιτική προτεραιότητα και ταυτόχρονα καλεί τις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές να προωθήσουν τις δράσεις για την ανεργία των νέων σύμφωνα με την Εγγύηση για τη νεολαία.

Τέλος, στο πλαίσιο δράσης της Επιτροπής για τη θέσπιση της Εγγύησης για τη νεολαία, σημαντικό ρόλο διαδραματίζει η ευαισθητοποίηση. Η ευρωπαϊκή δικτυακή πύλη σε συνδυασμό με τις εκστρατείες ενημέρωσης συμβάλλουν στην υποστήριξη δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης¹⁰⁶. Η Επιτροπή υποστήριξε τις δράσεις για ευαισθητοποίηση και κινητοποίηση σχετικά με την εφαρμογή της Εγγύησης για τη νεολαία, με ένα πιλοτικό πρόγραμμα που διεξήχθη σε 4 κράτη μέλη το 2015 και είχε ως αποτέλεσμα μια εργαλειοθήκη με τα σημαντικότερα διδάγματα. Αυτή η εργαλειοθήκη βρίσκεται στη διάθεση των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών που επιθυμούν να την εφαρμόσουν προκειμένου να προσελκύσουν αλλά και να εγείρουν το ενδιαφέρον των νέων που δεν γνωρίζουν τη δράση της Εγγύησης για τη νεολαία. Ταυτόχρονα, από τον Απρίλιο του 2016 η Επιτροπή προσκάλεσε τα κράτη μέλη να υποβάλλουν προτάσεις για παροχή στήριξης στην προσπάθεια να γνωστοποιηθεί στην κοινή γνώμη, αλλά κυρίως στην ομάδα-στόχο, τους νέους της Εγγύησης για τη νεολαία σε ακόμα πέντε κράτη μέλη το 2017-2018.

Πρωτοβουλία για την Απασχόληση των Νέων

Η Πρωτοβουλία για την Απασχόληση των Νέων προτάθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 7-8 Φεβρουαρίου 2013 με στόχο την παροχή στοχευμένης χρηματοδότησης ύψους 6,4 δισεκατομμυρίων ευρώ, εκ των οποίων τα 3,2 δισεκατομμύρια ευρώ αντιστοιχούσαν σε χρηματοδότηση από το ΕΚΤ, προκειμένου να ενισχυθούν οι νέοι που βρίσκονται εκτός εκπαίδευσης, απασχόλησης και κατάρτισης ηλικίας 15 έως 25 ετών (ή 29 ετών σε ορισμένα κράτη μέλη) στις περιφέρειες που αντιμετωπίζουν το μεγαλύτερο ποσοστό ανεργίας και αδράνειας. Υπό

¹⁰⁵ European Commission. (2016), όπ.π., σελ.76.

¹⁰⁶ European Commission. (2016), όπ.π., σελ. 82.

το πρίσμα αυτό, η Πρωτοβουλία για την Απασχόληση των Νέων σχεδιάστηκε για να υποστηρίξει οικονομικά την εφαρμογή της σύστασης του Συμβουλίου για τη θέσπιση μιας εγγύησης για τη Νεολαία¹⁰⁷.

Με άλλα λόγια, η οικονομική υποστήριξη που παρέχεται από την πρωτοβουλία για την απασχόληση των νέων στοχεύει ιδίως τις περιοχές που πρέπει να καταβάλουν τις μεγαλύτερες προσπάθειες για να μειωθεί ο αριθμός των ανέργων. Τα κράτη μέλη οφείλουν να τηρήσουν τη σύσταση του Συμβουλίου για τη θέσπιση μιας εγγύησης για τη νεολαία σε όλες τις περιφέρειες. Τα μέτρα της πρωτοβουλία στοχεύουν άμεσα τους νέους¹⁰⁸. Η Ελλάδα, η Ισπανία και η Ιταλία έλαβαν το μεγαλύτερο μέρος από τον προϋπολογισμό της πρωτοβουλίας, 3,4 δις ευρώ, ενώ ταυτόχρονα εκτιμάται ότι 7,5 εκατομμύρια νέοι Ευρωπαίοι ηλικίας 15 έως 24 ετών εντάσσονται σήμερα στην κατηγορία των ΕΑΕΚ¹⁰⁹.

Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας τα 6 δις ευρώ είναι εμπροσθοβαρή ώστε όλα το οικονομικό πακέτο να δεσμευτεί για το 2014 και 2015 αντί να υπερβεί την επταετή περίοδο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου. Επιπρόσθετα, οι δαπάνες για τα προγράμματα της πρωτοβουλίας για την απασχόληση των νέων θεωρούνται επιλέξιμα από την 1^η Σεπτεμβρίου 2013. Πιο συγκεκριμένα, αυτό σημαίνει ότι τα κράτη μέλη δύνανται να επενδύσουν στην εφαρμογή μέτρων εγγύησης για τη νεολαία ήδη από το 2013, έχοντας γνώση ότι μόλις τα επίσημα επιχειρησιακά προγράμματα εγκριθούν επισήμως η Επιτροπή είναι σε θέση να τους επιστρέψει τον προϋπολογισμό αυτών των δαπανών¹¹⁰.

Η ανωτέρω πρωτοβουλία προγραμματίστηκε ως μέρος του ΕΚΤ για το 2014-2020. Ο προϋπολογισμός της Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων μπορεί να χρησιμοποιηθεί για το σχεδιασμό και εφαρμογή μέτρων όπως η υποστήριξη των νέων που ξεκινούν μια επιχείρηση και προσλήψεις. Μπορεί επίσης να διατεθεί για να παράσχει στους νέους επαγγελματική εμπειρία καθώς επίσης πρακτική άσκηση, μαθητεία, αλλά και περαιτέρω εκπαίδευση και κατάρτιση¹¹¹.

¹⁰⁷ European Commission. (2016), ό.π., σελ. 88.

¹⁰⁸ ,σελ.3

¹⁰⁹), σελ. 10.

¹¹⁰ European Commission. (2014) The EU Youth Guarantee. http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-14-571_en.htm, σελ.10

¹¹¹ European Commission. (2014), ό.π.,, σελ.8.

Ταυτόχρονα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ολοκληρώσουν την παρεχόμενη από την Πρωτοβουλία για την Απασχόληση των Νέων με πρόσθετες επενδύσεις από το ΕΚΤ, αλλά και με εθνικές επενδύσεις σε διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό των υπηρεσιών απασχόλησης, των κοινωνικών και εκπαιδευτικών υπηρεσιών για τους νέους και τέλος την πρόσβασης στην εκπαίδευση, την ποιότητα και τη σύνδεση των νέων στην αγορά εργασίας.

Η πρωτοβουλία για την απασχόληση των νέων λειτουργεί συμπληρωματικά με άλλες δράσεις που υιοθετούνται σε εθνικό επίπεδο και υποστηρίζονται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, που έχουν ως απώτερο στόχο τους την εφαρμογή προγραμμάτων εγγύησης για τη νεολαία. Η συνδρομή του ΕΚΤ δεν αφορά μόνο τα άτομα, αλλά δύναται να συμβάλλει στην μεταρρύθμιση των θεσμών και των υπηρεσιών απασχόλησης, εκπαίδευσης και κατάρτισης¹¹².

Η χρηματοδότηση της πρωτοβουλίας χρησιμοποιείται για την αναβάθμιση υπαρχόντων σχεδίων. Στα περισσότερα κράτη μέλη, η υποστήριξη της πρωτοβουλίας έδωσε ώθηση στη βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών, ένα ακόμα στοιχείο που απαιτεί η σύσταση του Συμβουλίου για την θέσπιση εγγυήσεων για τη νεολαία. Ενώ οι πρώτες αξιολογήσεις της πρωτοβουλίας δεν παρουσιάζουν ακόμη μια συνεπή εικόνα μεταξύ των κρατών μελών και ενώ υπάρχουν διαφορές στις εθνικές ερμηνείες αναφορικά με την έννοια της καλής ποιότητας προσφοράς εργασίας, η διασφάλιση της ποιότητας φαίνεται να αποτελεί σημαντικό παράγοντα στο σχεδιασμό των ενεργειών από πλευράς κρατών μελών στα προγράμματα για την υλοποίηση της πρωτοβουλίας. Όταν καθορίζεται μια προσφορά καλής ποιότητας άμεσα ή έμμεσα αυτή εν γένει εμπίπτει σε μια ή περισσότερες από τις ακόλουθες κατηγορίες: κατάλληλη, βιώσιμη, ικανοποιητική, ταχέως παρεχόμενη ή καλά σχεδιασμένη προσφορά¹¹³.

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι όλα τα μέτρα απευθύνονται σε μεμονωμένα άτομα και όχι σε συστήματα ή δομές. Στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας τα μέτρα συναποφασίζονται μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών στο πλαίσιο της διαδικασίας προγραμματισμού του ΕΚΤ. Δεδομένου ότι οι ανάγκες μπορεί να είναι εντελώς διαφορετικές μεταξύ των περιοχών υποστηρίχθηκε ότι δεν θα ήταν ωφέλιμο να υπάρξει ένας υποχρεωτικός κατάλογος μέτρων. Παρ' όλα ταύτα το εκάστοτε κράτος

¹¹² European Commission. Youth Employment Initiative.
<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1176> (πρόσβαση 18/2/2018).

¹¹³ European Commission. (2016), όπ.π., σελ.98.

μέλος/περιφέρεια υποχρεούνται να παρουσιάσουν με σαφήνεια τα επιχειρησιακά προγράμματα που έχουν σχεδιάσει με τις απαραίτητες και κατάλληλες δράσεις για την αντιμετώπιση των υφιστάμενων αναγκών καθώς και την εξασφάλιση της εφαρμογής της εγγύησης για τη νεολαία¹¹⁴.

Η εφαρμογή της εγγύησης για τη νεολαία και η πρωτοβουλία για την απασχόληση των νέων διαμόρφωσαν ένα πλαίσιο δημιουργίας νέων μορφών συνεργασίας μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών υπηρεσιών απασχόλησης, μιας νέας μεθόδου δημιουργίας και ανάπτυξης προσωπικού προφίλ και μια εξατομικευμένη προσέγγιση για τους συμμετέχοντες¹¹⁵.

Οι δυσκολίες και προκλήσεις για την αποδοτική υλοποίηση της Εγγύησης για τη νεολαία

Οι πολιτικές των κρατών μελών διαφέρουν ως προς τον τρόπο που προσεγγίζουν την ανεργία των νέων, ωστόσο υπάρχουν ορισμένες κοινές προκλήσεις που καλούνται να αντιμετωπίσουν, αναφορικά με τη θέσπιση αποτελεσματικών πολιτικών καθώς και την εφαρμογή της Εγγύησης για τη νεολαία. Η επιτυχημένη εφαρμογή της Εγγύησης για τη νεολαία σε Αυστρία, Φιλανδία και Σουηδία, δίνει τη δυνατότητα να καταστούν σαφή τα εμπόδια και οι προκλήσεις.

Η Εγγύηση για τη νεολαία έχει γίνει μια πραγματικότητα σε όλη την Ε.Ε. και επέφερε ενθαρρυντικά αποτελέσματα. Η ταχεία εφαρμογή της ξεκίνησε από το 2014 και μετά και έχουν τεθεί σε εφαρμογή μια σειρά πολιτικών και χρηματοδοτικών μέσων για την επιτυχή υλοποίησή της. Η σημαντική οικονομική στήριξη της Ένωσης παρέχεται κυρίως μέσω της Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων (Youth Employment Initiative, YEI) με 6,4 δις ευρώ. Τρία χρόνια αργότερα, υπάρχουν 1.4 εκατομμύρια λιγότεροι άνεργοι νέοι, ενώ ο αριθμός των νέων που βρίσκονται εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης μειώθηκε κατά 700.000 μεταξύ 2013 και 2015¹¹⁶.

Είναι χρήσιμο να τονιστεί επίσης η σχέση κόστους- οφέλους της θέσπισης μιας εγγύησης για τη νεολαία. Η Διεθνής Οργάνωση Εργασίας (International Labour

¹¹⁴ [http://europa.eu/rapid/press-release MEMO-15-4102_en.htm](http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-15-4102_en.htm)

¹¹⁵ European Commission. (2016), ό.π., σελ.98.

¹¹⁶ European Commission. (2016), ό.π., σελ. 5.

Organisation) εκτιμά ότι το κόστος σύστασης Εγγυήσεων για την νεολαία στους κόλπους της Ένωσης ανέρχεται στα 21 δις. ετησίως. Ωστόσο, το κόστος της μη δράσης θεωρείται πολύ υψηλότερο. Το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τις συνθήκες διαβίωσης και εργασίας (Eurofound) εκτιμά ότι η ύπαρξη εκατομμυρίων νέων εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης υπολογίζεται σε πάνω από 150 δις ευρώ το 2011 (1,2% του ΑΕγχΠ της Ε.Ε.). Αυτό είναι επιπλέον του μακροπρόθεσμου κόστους της ανεργίας στην οικονομία, την κοινωνία αλλά και των διακυβευματούχων, όπως ο αυξημένος κίνδυνος μελλοντικής ανεργίας και φτώχειας. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα το κόστος της μη ανάληψης δράσης να είναι εξαιρετικά υψηλό και έτσι το πρόγραμμα για τη θέσπιση μιας Εγγύησης για τους νέους να θεωρείται ως μια επένδυση. Για την Επιτροπή αποτελεί προτεραιότητα οι δαπάνες της Ένωσης να διατηρήσουν το μελλοντικό της αναπτυξιακό δυναμικό¹¹⁷.

Παρά το γεγονός ότι τα πρώτα αποτελέσματα από την εφαρμογή της Εγγύησης για τη νεολαία είναι ενθαρρυντικά, η κατάσταση παραμένει κρίσιμη καθώς 4,7 εκατομμύρια νέοι ηλικίας 15-24 ετών εξακολουθούν να μην εργάζονται σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat τον Μάιο του 2015. Οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής αναγνωρίζουν ότι η Εγγύηση για τη νεολαία πρέπει να αναπτυχθεί περαιτέρω καθώς επίσης και ότι οι πολιτικές πρέπει να υπερβούν αυτό το πλαίσιο για την αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού και την ανάπτυξη χωρίς διακρίσεις¹¹⁸.

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι σε δεκαοχτώ κράτη μέλη υπάρχει η δυνατότητα ηλεκτρονικής εγγραφής στο πρόγραμμα Εγγύηση για τη νεολαία, κυρίως στις εκάστοτε ιστοσελίδες των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης. Πιο συγκεκριμένα, η Ιταλία, η Πορτογαλία και η Ισπανία δημιούργησαν συγκεκριμένες ηλεκτρονικές πύλες για εγγραφή των ενδιαφερόμενων στο πρόγραμμα, προκειμένου να παρέχονται στοχευμένες πληροφορίες αναφορικά με τις παρεχόμενες υπηρεσίες¹¹⁹.

Σύμφωνα με τα νούμερα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τα αποτελέσματα της θέσπισης και υλοποίησης Εγγυήσεων για τη Νεολαία παρατηρείται ότι, 16 εκατομμύρια νέοι έχουν εγγραφεί και συμμετάσχει σε προγράμματα εγγυήσεων για τη

¹¹⁷ http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-15-4102_en.htm

¹¹⁸ Eurofound. (2015). The Youth Guarantee and Beyond. <https://www.eurofound.europa.eu/news/news-articles/the-youth-guarantee-and-beyond> (πρόσβαση 22/1/2018).

¹¹⁹ European Commission. (2016), όπ.π., σελ. 9.

νεολαία, 10 εκατομμύρια νέοι αποδέχθηκαν μια προσφορά και πάνω από 1,6 εκατομμύρια νέοι έχουν άμεσα επωφεληθεί από τα εν λόγω προγράμματα, καθώς επίσης το 2015 τα δύο τρίτα εκείνων που συμμετείχαν και ολοκλήρωσαν ένα πρόγραμμα στο πλαίσιο των Εγγυήσεων για τη Νεολαία δέχθηκαν προσφορά για εργασία, εκπαίδευση, άσκηση ή μαθητεία¹²⁰.

Βιβλιογραφία

- Bussi, M. & Geyer, L., (2013). Youth Guarantees and Recent Developments on measures against unemployment: a mapping exercise. European Trade Union Institute. Brussels
- Dietrich, H. (2012). Youth unemployment in Europe. Theoretical considerations and empirical findings. Available at: library.fes.de/pdf-files/id/ipa/09227.pdf, 16(7)
- Dolado, J. (2015). No country for young people? Youth Labour market problems in Europe. Londres, Centre for Economic Policy Research
- Eichhorst, W., Boeri, T., De Coen, A., Galasso, V., Kendzia, M., & Steiber, N. (2014). How to combine the entry of young people in the labour market with the retention of older workers?. IZA Journal of European Labor Studies, 3(1), 19
- Eichhorst, Werner; Hinte, Holger; Rinne, Ulf (2013) : Youth Unemployment in Europe: What to Do about It?, IZA Policy Paper, No. 65
- Erixon, F. (2010). The Europe 2020 Strategy: time for Europe to think again. European View, 9(1), 29-37
- Escudero, V., & Mourelo, E. L. (2015). The Youth Guarantee programme in Europe: Features, implementation and challenges. ILO

¹²⁰ European Commission. Youth Guarantee.

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1079&langId=en> (πρόσβαση 16/12/2017).

European Court of Auditors. (2017). Youth unemployment- have EU policies made a difference? Special Report No 5/2017, Luxembourg

European Commission. (2016). The Youth Guarantee and Youth Employment Initiative three years on. Communication from the Commission to the European Parliament, the European Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions, 323 final, Brussels

European Commission. (2015). Piloting Youth Guarantee partnerships on the ground. A report on the European Parliament Preparatory Action (EPPA) on the Youth Guarantee. Directorate-General for Employment, Social Affairs & Inclusion, Brussels

European Commission. (2014). The Youth Guarantee, Making it Happen. <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=11601&langId=en> (πρόσβαση 26/1/2018).

European Commission. (2012). On Establishing a Youth Guarantee. Proposal for a Council Recommendation. 729 final

European Commission. (2011). Youth Employment Measures. Directorate- General for Employment, Social Affairs and Inclusion, Brussels

European Commission. (2010a). An Agenda for new skills and jobs: A European contribution towards full employment. Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions, 682 final, Strasbourg

European Commission. (2010b). Europe 2020: a strategy for smart, sustainable and inclusive growth. Working paper {COM (2010) 2020}.

European Commission. (2010c). Youth on the Move: An initiative to unleash the potential of young people to achieve smart, sustainable and inclusive growth in the European Union. 477 final, September, Brussels

European Commission. Youth Employment: Commission welcomes Council agreement on Youth Guarantee. https://ec.europa.eu/youth/news/2013/0301-youth-guarantee_en (πρόσβαση 3/2/2018).

European Commission. Youth Guarantee. <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1079&langId=en> (πρόσβαση 16/12/2017).

Eurofound (2015a), Social inclusion of young people, Publications Office of the European Union, Luxembourg

Eurofound. (2015b). The Youth Guarantee and Beyond. <https://www.eurofound.europa.eu/news/news-articles/the-youth-guarantee-and-beyond> (πρόσβαση 22/1/2018).

Eurofound. (2014). Who are the NEETs. <https://www.eurofound.europa.eu/news/news-articles/who-are-the-neets> (πρόσβαση 16/2/2018).

Hoedl, E. (2011). Europe 2020 Strategy and European Recovery. (Strategia Europa 2020 I Europejska Odbudowa).

Mascherini, M., & Ledermaier, S. (2016). Exploring the diversity of NEETs. Publications Office of the European Union

Mascherini, M. Salvatore, L. Meierkord, A. & Jungblut, J. M. (2012). NEETs: Young people not in employment, education or training: Characteristics, costs and policy responses in Europe. Luxembourg: Publications Office of the European Union

Selenko, E. & Pils, K. (2017). The after-effects of youth unemployment: More vulnerable persons are less likely to succeed in Youth Guarantee programmes. Economic and Industrial Democracy

Tanveer Choudhry, M., Marelli, E., & Signorelli, M. (2012). Youth unemployment rate and impact of financial crises. *International Journal of Manpower*, 33(1), 76-95.